

VÝROČNÁ SPRÁVA VOJENSKÉHO HISTORICKÉHO ÚSTAVU ZA ROK 2009

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

<i>Názov organizácie:</i>	Vojenský historický ústav (VHÚ)
<i>Sídlo organizácie:</i>	Bratislava, Krajná 27 (PSČ 821 04)
<i>Rezort:</i>	Ministerstvo obrany SR
<i>Forma hospodárenia:</i>	štátna rozpočtová organizácia
<i>Riaditeľ:</i>	pplk. Mgr. Miloslav ČAPLOVIČ, PhD.

Členovia vedenia:

<i>Zástupca riaditeľa VHÚ</i>	
- <i>riaditeľ odboru VHV:</i>	pplk. PhDr. Peter ŠUMICHRASŤ, PhD.*
<i>Riaditeľ VHM:</i>	funkcia personálne neobsadená
<i>Riaditeľ VHA:</i>	Mgr. Peter KRALČÁK
<i>Vedúci VSB 1028:</i>	Michal ČIČVARA
<i>Vedúca skupiny finančného zabezpečenia VHÚ:</i>	Mária MINÁRIKOVÁ
<i>Vedúci oddelenia logistického zabezpečenia a služieb VHÚ:</i>	Dr. Anton VAJDA

* - do 18. decembra 2009, od 18. – 31. decembra 2009 funkcia personálne neobsadená

**KONTAKTNÉ ADRESY,
TELEFONICKÉ A FAXOVÉ SPOJENIE**

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ÚSTAV (VHÚ)

Krajná 27

821 04 Bratislava

tel./02/48207703, fax./02/48207719

vhu@vhu.sk

ODBOR VOJENSKOHISTORICKÝCH VÝSKUMOV VHÚ (ODBOR VHV VHÚ)

Krajná 27

821 04 Bratislava

tel./02/48207703, fax./02/48207719

ovhv@vhu.sk

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ARCHÍV (VHA)

Krajná 27

821 04 Bratislava

tel./fax./02/48207720

vha@vhu.sk

VOJENSKÉ HISTORICKÉ MÚZEUM (VHM)

Orviská cesta, LDS F-6

921 01 Piešťany

tel./033/7913804 ,fax 033/7913854

vhmpiestany@vhu.sk

MÚZEJNÉ ODDELENIE SVIDNÍK VHM

Bardejovská 14

089 01 Svidník

tel. 054/7521398

vhmsvidnik@vhu.sk

VOJENSKÁ SPRÁVA BUDOV 1028 (VSB 1028)

Bardejovská 14

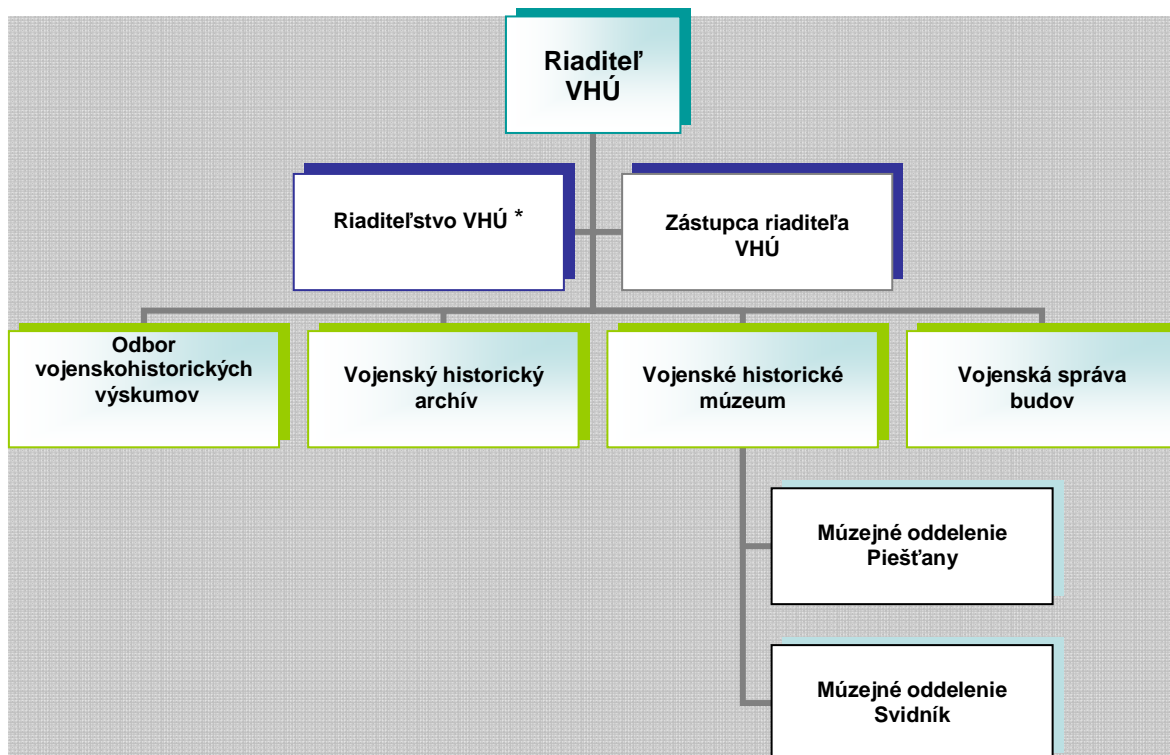
089 01 Svidník

tel./fax 054/7521506

vsb@vhu.sk

Vojenský historický ústav bol zriadený rozkazom ministra obrany SR (RMO) č. 27 z 26. apríla 1994 s účinnosťou od 1. mája 1994 ako vedecko-výskumné, archívne a múzejné zariadenie Ministerstva obrany SR pre oblasť vojenskej histórie. Zriaďovacou listinou č. 50 021/1997 a RMO č. 99/1997 bol s účinnosťou od 1. januára 1998 transformovaný a zriadený ako štátna rozpočtová organizácia.

ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA VHÚ

* Riaditeľstvo VHÚ Bratislava:

- vedúci starší dôstojník – špecialista VHÚ
- samostatný referent – technik BOZP VHÚ
- samostatný referent – správca registratúry VHÚ
- oddelenie logistického zabezpečenia a služieb
- skupina finančného zabezpečenia

Dislokácia pracovísk VHÚ:

Bratislava

- riaditeľstvo VHÚ
- Odbor vojenskohistorických výskumov
- Vojenský historický archív

Piešťany

- Vojenské historické múzeum (riaditeľstvo, múzejné oddelenie)

Svidník

- múzejné oddelenie Vojenského historického múzea
- vojenská správa budov 1028

2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLĎAD VHÚ

2.1 POSLANIE VHÚ

A/ zabezpečovať rozvoj

- ▶ slovenskej vojenskej historickej vedy v súlade so štátnou vednou politikou a koncepciou rozvoja vojenskej vedy,
- ▶ vojenského archívnictva v súlade so zákonom č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhláškou Ministerstva vnútra SR č. 628/2002 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ▶ vojenského múzejníctva v súlade so zákonom č. 115/1998 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov múzejnej a galerijnej hodnoty v znení neskorších predpisov, vyhláškou Ministerstva kultúry SR č. 342/1998 Z. z. o odbornej správe múzejných zbierkových predmetov a galerijných zbierkových predmetov v znení neskorších predpisov, od 1. júna 2009 zákonom č. 206/2009 o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty, ako aj o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, od 15. decembra 2009 vyhláškou Ministerstva kultúry SR č. 523/2009 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o základných odborných činnostiach v múzeu alebo v galérii a o evidencii predmetov kultúrnej hodnoty a Deklaráciou Národnej rady SR o ochrane kultúrneho dedičstva (zbierka zákonov SR č. 91/2001 Z. z., čiastka 39), uznesením vlády SR č. 1078 z 20. decembra 2006 k návrhu stratégie rozvoja múzeí a galérií v Slovenskej republike do roku 2011,
- ▶ špecializovanej vedeckej knižnice a knižničných služieb v súlade so zákonom č. 183/2000 Z. z. o knižniciach, o doplnení zákona č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti a o zmene a doplnení zákona z. 68/1997 Z. z. o Matici slovenskej v znení neskorších predpisov,
- ▶ vojenskohistorických služieb,
- ▶ všestrannej starostlivosti o národné kultúrne pamiatky a kultúrne pamiatky v správe VHÚ v súlade so zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu a zákonom č. 130/2005 Z. z. o vojnových hrobách.

B/ realizovať súčinnosť aktivít so zložkami MO SR pri zabezpečovaní

- uznesení vlády SR z oblasti ochrany a revitalizácie národného kultúrneho dedičstva v rezorte ministerstva obrany,
- priebežnej realizácie Protokolu medzi Ministerstvom obrany SR a Ministerstvom obrany ČR o rozdelení archívnych fondov a spisových celkov Československej armády a ich spoločnom využívaní z 26. 10. 1995,
- zastupovania Ministerstva obrany SR v komisii Ministerstva vnútra SR na prípravu dvojstranných medzištátnych dohôd o vojnových hrobách,
- odborného dohľadu nad vyradovaním registratúrnych záznamov v rezorte ministerstva obrany,
- spracovania návrhov rozkazov prezidenta SR k historickým výročiam, ako aj činnosti Rady pre vojenskú symboliku Ministerstva obrany SR,
- spracovania návrhov vystúpení ministra obrany na podujatiach súvisiacich s vojenskohistorickou problematikou (historické výročia, stretnutia s účastníkmi odboja a veteránmi),

- spracovania návrhov odpovedí na žiadosti a návrhy adresované ministrovi obrany SR vzťahujúce sa na oblasť vojenských dejín a tradícií, resp. ich priame vybavovanie,
- spracovania odborných stanovísk k návrhom na povyšovanie účastníkov národného boja za oslobodenie,
- vojenského vzdelávania a výchovy (publikačná činnosť, prednášky),
- zriaďovania siení cti a slávy (odborná, metodická a materiálna pomoc),
- udeľovania čestných a historických názvov vojenským útvarom (odborné stanoviská),
- tvorby vojenskej symboliky (odborné stanoviská, návrhy).

2.2 PÔSOBNOSŤ A ÚLOHY ODBORNÝCH ORGANIZAČNÝCH ZLOŽIEK VHÚ

ODBOR VOJENSKOHISTORICKÝCH VÝSKUMOV

Špecializovaná zložka VHÚ pre vedecký výskum a spracovávanie dejín vojenstva a vojenských dejín Slovenska od najstarších čias po súčasnosť. Zodpovedá za rozvoj slovenskej vojenskej historickej vedy a prezentáciu jej výsledkov na Slovensku i v zahraničí, za rozvíjanie spolupráce s príbuznými vedeckými pracoviskami Slovenskej akadémie vied, vysokými školami na Slovensku a medzinárodnej vedeckej spolupráce v oblasti vojenskej historickej vedy.

Hlavné úlohy odboru:

- zabezpečovať špecializovaný základný a aplikovaný vojensko-historický výskum,
- riešiť metodické a metodologické otázky slovenskej vojenskej historickej vedy,
- spracovávať výsledky výskumu vo forme syntetických prác, monografií, štúdií, vedeckých statí, referátov, podkladov a expertíz,
- popularizovať vojenské dejiny Slovenska odbornými článkami, prednáškovou činnosťou, besedami a rôznymi formami prezentácie v tlačových a elektronických médiách.

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ARCHÍV

V zmysle zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je verejným štátnym archívom začleneným do skupiny špecializovaných verejných archívov. V systéme vojenského archívnictva a registratúr má postavenie konečného archívu s celoštátnou pôsobnosťou. Jeho súbory archívnych dokumentov, archívnych fondov a archívnych zbierok sú súčasťou archívneho dedičstva Slovenskej republiky.

Vojenský historický archív:

- sústreďuje a uchováva písomné archívne dokumenty a iné formy záznamov trvalej dokumentačnej hodnoty, ktoré vznikli činnosťou vojenských ústredných orgánov, vojenských veliteľstiev, vojenských útvarov, inštitúcií a zariadení, ktoré v minulosti mali alebo v súčasnosti majú sídlo na území Slovenska, t. j. c. k. rakúsko-uhorskej armády do roku 1918, česko-slovenskej armády v rokoch 1918 – 1939, slovenskej armády v rokoch 1939 – 1945, česko-slovenskej armády v rokoch 1945 – 1992 a Armády (ozbrojených síl) SR po roku 1993, zabezpečuje ich uloženie, ochranu, ošetrovanie, odborné spracovanie a prístupňovanie,

- ochraňuje archívne dokumenty, ktoré vznikli činnosťou orgánov a osobností prvého a druhého česko-slovenského odboja (1914 – 1918, 1939 – 1945), ako aj ďalšie písomnosti, archívne a špeciálne zbierky týkajúce sa vojenských dejín Slovenska, kmeňové doklady vojenských osôb (vojakov a poddôstojníkov od ročníka narodenia 1911),

- zhromažďuje a uchováva historické vojenské predpisy, fotografie, vojensko-historické a vojenskoodborné práce, filmy, mikrofily, mapy a rôzne tlačoviny,

- preberá od Vojenského archívu – centrálnej registratúry spisové fondy a celky po uplynutí príslušnej lehoty uloženia, uskutočňuje dohľad nad vyradovacím konaním registratúrnych záznamov vo Vojenskom archíve – centrálnej registratúre a vo všetkých útvaroch ozbrojených síl SR,

- rozvíja spoluprácu s archívami na území SR, ako aj s pracoviskami Vojenského ústredného archívu Armády ČR v Prahe a Olomouci, ako aj s ďalšími špecializovanými archívami (napr. Maďarská republika, Spojené štáty americké, Belgické kráľovstvo...).

Hlavné úlohy VHA:

- vykonávať predarchívnu starostlivosť a preberať archívne dokumenty od ich pôvodcu alebo vlastníka,
- evidovať archívne dokumenty, ktoré archív prebral, udržiavať evidenciu v súlade so skutočným stavom a oznamovať zmeny v evidencii,
- ochraňovať archívne dokumenty,
- sprístupňovať archívne dokumenty, vrátane vypracúvania archívnych pomôcok,
- umožňovať výkon štátneho odborného dozoru,
- umožňovať prístup k archívnym dokumentom, archívnym pomôckam a evidencii archívnych dokumentov,
- vypracúvať program vyhotovovania konzervačných kópií archívnych dokumentov,
- poskytovať archívne služby.

VOJENSKÉ HISTORICKÉ MÚZEUM

Vojenské historické múzeum je štátne múzeum zriadené v súlade so zákonom č. 115/1998 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov múzejnej

a galerijnej hodnoty v znení neskorších predpisov, od 1. júna 2009 zákonom č. 206/2009 o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a zaregistrované na Ministerstve kultúry SR (registračná listina č. MK: 2156/98 – 400) ako špecializované štátne múzeum s celoslovenskou pôsobnosťou.

Odborné zameranie a špecializácia Vojenského historického múzea v zmysle ustanovení registračnej listiny spočíva v zhromažďovaní, odbornom spracovaní a sprístupňovaní zbierkových predmetov dokumentujúcich dejiny vojenstva a vojenské dejiny Slovenska. V oblasti svojej špecializácie voči iným múzeám plní funkciu metodického centra.

Hlavné úlohy VHM:

- akvizičná činnosť v oblasti svojej špecializácie,
- vedenie odbornej evidencie:
  - chronologická evidencia – 1. stupeň,
  - katalogizácia – 2. stupeň,
- zabezpečovanie všestrannej ochrany a bezpečnosti budov a priestorov, v ktorých sú zbierkové predmety uložené,
- odborná ochrana zbierkových predmetov, ich základné ošetrovanie, konzervovanie a reštaurovanie,
- preventívna ochrana a odborné uloženie zbierkových predmetov,
- ochrana zbierkových predmetov pri ich premiestňovaní, sprístupňovaní a využívaní,
- kategorizácia zbierkových predmetov,
- revízia zbierkových predmetov,
- poskytovanie údajov do centrálnej evidencie zbierkových predmetov,
- využívanie a sprístupňovanie zbierkových predmetov formou:
  - stálych expozícií,
  - dlhodobých, krátkodobých a putovných výstav,
  - publikačnej a edičnej činnosti,
  - kultúrno-vzdelávacích aktivít,
  - vedeckovýskumnej činnosti.

VOJENSKÁ SPRÁVA BUDOV

Hlavné úlohy VSB:

- zabezpečovanie činnosti VHÚ v stavebnej oblasti,
- zabezpečovanie základnej ochrany národných kultúrnych pamiatok vojnových cintorínov s pamätníkmi na Dukle a vo Svidníku, kultúrnej pamiatky v Tokajíku a objektov areálu Vojenského historického múzea v zmysle vyhlášky č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu a zákona č. 130/2005 Z. z. o vojnových hroboch,
- zabezpečovanie prevádzky, rutinnej a štandardnej údržby objektov a zariadení Vojenského historického ústavu v Bratislave, Piešťanoch a vo Svidníku.

2.3 STREDNODOBÝ VÝHLAD VHÚ

Priority:

- ▶ rozvíjať Vojenský historický ústav ako inštitúciu efektívne integrujúcu špecializované vojenskohistorické pracoviská rezortu Ministerstva obrany SR a dosahujúcu vo vojenskej historickej vede, vojenskom archívnictve a múzejníctve výsledky porovnateľné s inštitúciami obdobného zamerania v Slovenskej republike i v zahraničí;
- ▶ zabezpečovať rozvoj slovenskej vojenskej historickej vedy ako systému poskytujúceho najnovšie poznatky z vojenskej histórie pre potreby vzdelávania a výchovy;
- ▶ dobudovaním nových depozitov skvalitniť komplexnú odbornú starostlivosť o archívne dokumenty, zvýšiť úroveň ich odborného spracúvania a poskytovania archívnych služieb;
- ▶ v rámci pridelených rozpočtových prostriedkov v podmienkach Vojenského historického múzea usilovať sa o splnenie strategických cieľov stratégie rozvoja múzeí a galérií v Slovenskej republike do roku 2011, pokračovať vo výstavbe Vojenského historického múzea tak, aby svojim kultúrno-vzdelávacím a výchovným pôsobením bolo schopné efektívne prispievať k poznávaniu a popularizácii vojenských dejín Slovenska;
- ▶ pokračovať v rozvíjaní spolupráce s vojensko-historickými inštitúciami Severoatlantickej aliancie aktívnou účasťou na práci pracovnej historickej skupiny Partnerstva za mier Konzorcia obranných akadémií a Inštitútov obranných štúdií i na základe rozvoja dvojstrannej spolupráce s vojensko-historickými inštitúciami jeho členských krajín, aktívne pôsobiť v Medzinárodnej komisii pre vojenské dejiny (C.I.H.M.);
- ▶ pokračovať v skvalitňovaní technického a materiálneho vybavenia pracovísk VHÚ s dôrazom na postupné budovanie automatizovaného systému uloženia, spracúvania, vyhľadávania a poskytovania vedeckých, archívnych a múzejných informácií.

A/ V oblasti vedecko-výskumnej činnosti

- ▶ základný vedecký výskum rozvíjať v súlade s dlhodobým programom výskumu, konkretizovaným v projektoch výskumu, ako systematickú činnosť s cieľom rozšíriť poznatky o dejinách vojen a ozbrojených konfliktov, vývoji armády, vojenského umenia, vojensko-teoretického myslenia, zbraní a vojenskej techniky;
- ▶ zvýšiť podiel základného výskumu vojenských dejín Slovenska v období po skončení druhej svetovej vojny;
- ▶ vstupovať do celoštátnych vedeckých projektov garantovaných Slovenskou akadémiou vied, resp. jej Historickým ústavom a sektorom univerzít a vysokých škôl;
- ▶ intenzívnejšie rozvíjať medzinárodnú spoluprácu na báze riešenia spoločných vedeckých projektov s partnerskými organizáciami a inštitúciami doma i v zahraničí;
- ▶ usilovať sa o účinnejšie prepojenie základného a aplikovaného výskumu s vyústením do efektívneho využívania ich výsledkov v spoločenskej praxi pri formovaní historického vedomia občanov, ich pozitívneho vzťahu k ozbrojeným

silám a pri skvalitňovaní procesu vzdelávania a výchovy príslušníkov Ozbrojených síl SR.

B/ V archívnej činnosti

- ▶ skvalitniť podmienky uloženia ochrany archívnych fondov a zbierok;
- ▶ zvýšiť kvalitu spracovávaní odbornej evidencie archívnych dokumentov a archívnych pomôcok (inventáre, katalógy);
- ▶ skvalitniť informovanie verejnosti o archívnych fondoch a zbierkach prostredníctvom publikovania informačných správ (po ukončení archívneho spracovania fondu alebo zbierky);
- ▶ vytvoriť technické podmienky na spracovávanie archívnych materiálov na elektronických nosičoch;
- ▶ vytvárať podmienky na postupné reštaurovanie a konzervovanie poškodených archívnych dokumentov s uprednostnením archívnych dokumentov I. a II. kategórie,
- ▶ vytvárať špeciálne zbierky slovacikálnych militárií získaných zo zahraničných archívov.

C/ V múzejnej činnosti

- ▶ v činnosti komisie na tvorbu zbierok sústrediť pozornosť na získavanie zbierkových predmetov z obdobia 18. – 20. storočia;
- ▶ doplnením a modernizáciou technického vybavenia pracovísk vytvoriť podmienky na spracovávanie múzejnej evidencie v elektronickej forme a na skvalitnenie odbornej ochrany zbierkových predmetov;
- ▶ zvýšiť úroveň múzejnej komunikácie s verejnosťou prostredníctvom múzejných prezentačných prostriedkov;
- ▶ skvalitniť odbornú spoluprácu s múzeami, ktoré disponujú predmetmi dokumentujúcimi vývoj vojenstva a so Zväzom múzeí na Slovensku.

D/ V personálnej oblasti

- ▶ zvyšovať kvalifikáciu vedeckých pracovníkov formou doktorandského štúdia a získavania vedeckých kvalifikačných stupňov;
- ▶ zvyšovať kvalifikáciu múzejných a archívnych pracovníkov formou špecializovaných kurzov a školení;
- ▶ usilovať sa o zvýšenie, resp. udržanie plánovaných tabuľkových počtov VHÚ tak, aby bol schopný požadovaným spôsobom plniť úlohy vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti múzejníctva a archívniectva.

3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE

Vzhľadom na skutočnosť, že VHÚ nemá uzavretý kontrakt podľa Návrhu opatrení na vypracúvanie kontraktov medzi ústrednými orgánmi a organizáciami v ich pôsobnosti (materiál schválený uznesením vlády SR č. 1067 z 20. 12. 2000), túto časť výročnej správy nevypracúva.

4. ČINNOSTI VHÚ A JEHO NÁKLADY

Vojenský historický ústav komplexne riadi, všestranne zabezpečuje a koordinuje činnosť troch vojenskohistorických pracovísk:

- vedecko-výskumného (odbor vojenskohistorických výskumov),
- archívneho (Vojenský historický archív),
- múzejného (Vojenské historické múzeum).

4.1 Hlavné činnosti VHÚ

- a)** základný a aplikovaný výskum v oblasti vojenských dejín Slovenska;
- b)** realizácia výsledkov vedeckej a odbornej práce v odborných domácich i zahraničných časopisoch a publikáciách, prostredníctvom vlastnej edičnej činnosti, referátov na vedeckých podujatiach doma i v zahraničí, bibliografickej, vedecko-informačnej, archívnej služby a výstavnej činnosti;
- c)** zhromažďovanie, ochrana, odborné spracovávanie a sprístupňovanie písomných a hmotných pamiatok z dejín vojenstva, vojenských dejín Slovenska a Slovákov od najstarších čias až po súčasnosť;
- d)** spracovávanie odborných expertíz a podkladov pre nadriadené zložky rezortu ministerstva obrany, ústredné orgány štátnej správy;
- e)** nadobúdanie, odborná evidencia a ochrana múzejných zbierkových predmetov, vytváranie sprievodnej odbornej dokumentácie;
- f)** využívanie, sprístupňovanie a prezentácia zbierkových predmetov formou expozičnej, výstavnickej, publikačnej, kultúrno-vzdelávacej a osvetovej činnosti;
- g)** uchovávanie archívnych dokumentov, t. j. písomností a iných foriem záznamov trvalej hodnoty pochádzajúcich z činnosti Ministerstva obrany SR, Generálneho štábu OS SR, vojenských veliteľstiev a telies, ktoré mali alebo majú sídlo na území Slovenska, odhliadnuc od formy štátneho útvaru;
- h)** budovanie špecializovanej vedeckej knižnice;
- i)** rozvíjanie spolupráce s pracoviskami a stavovskými organizáciami príbuzných vedných odborov, s vysokými školami, múzeami a archívmi na území SR;
- j)** spolupráca so zahraničnými inštitúciami a medzinárodnými organizáciami podobného odborného zamerania, rozvíjanie medzinárodnej spoluprácu vo vede a výskume, v archívnej a múzejnej oblasti, najmä v rámci C. I. H. M. (Medzinárodný výbor pre vojenskú históriu) a Pracovnej skupiny vojenskej histórie v rámci Partnerstva za mier;
- k)** vydávanie odborného časopisu Vojenská história;
- l)** zabezpečovanie ochrany a využívania areálov národných kultúrnych pamiatok – vojnových cintorínov s pamätníkmi na Dukle a vo Svidníku, pamätného miesta v Tokajíku a vojnového cintorína nemeckých vojakov v Hunkovciach.

4.2. Produkty VHÚ

- ◆ Publikácie (syntézy, monografie, zborníky), časopis Vojenská história, vedecké konferencie, sympóziá, semináre, vedecké štúdie, referáty, prednášky, odborné expertízy, posudky, podkladové materiály, vedecko-informačné a vojensko-historické služby, konzultačná činnosť.

- ◆ Archívne fondy, archívne pomôcky, archívne služby a správne úkony (vybavovanie žiadostí – odpisy archívnych dokumentov, výpisy z nich, potvrdenia, atď.), vyradovacie konanie.
- ◆ Fondy múzejných zbierkových predmetov, odborná múzejná evidencia, stále múzejne expozície vo Svidníku a v Piešťanoch, krátkodobé výstavy, metodická a materiálna pomoc vojenským telesám pri zriaďovaní siení cti a slávy.
- ◆ Údržba, konzervovanie, opravy a rekonštrukcie objektov národných kultúrnych pamiatok na Dukle a vo Svidníku, kultúrnych pamiatok v Tokajíku, Hunkovciach a Piešťanoch, ich sprístupňovanie verejnosti.

4. 3. Náklady na činnosť VHÚ

Náklady Vojenského historického ústavu na realizáciu činnosti v rámci jeho pôsobnosti, ako vedecko-výskumného, archívneho a múzejného zariadenia Ministerstva obrany SR pre oblasť vojenskej histórie, sú podrobne rozpracované v kapitole 5 „Rozpočet organizácie“.

5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

5.1. PLNENIE ZÁVÄZNÝCH UKAZOVATEĽOV ROZPOČTU

5.1.1 Zhodnotenie zamestnanosti

Schválené priemerne evidenčné počty:

- profesionálnych vojakov: **2**
- zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme: **59,58**

Skutočné priemerne evidenčné počty:

- profesionálnych vojakov: **2,90**
- zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme: **60,80**

Dočasná práceneschopnosť profesionálnych vojakov

Tab. Prehľad práceneschopnosti

Doba práceneschopnosti	Počet poberateľ'ov / počet dní
Práceneschopnosť do 10 dní	2/9
Práceneschopnosť nad 10 - 21 dní	0
Práceneschopnosť nad 21 dní	0

Dočasná práceneschopnosť zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme:

Tab. Prehľad práceneschopnosti

Doba práceneschopnosti	Počet poberateľov / počet dní
Práceneschopnosť do 10 dní	4/29
Práceneschopnosť nad 10 - 21 dní	4/65
Práceneschopnosť nad 21 dní	21/120

5.1.2 Rozpis záväzných ukazovateľov rozpočtových prostriedkov

Rozpis záväzných ukazovateľov rozpočtových prostriedkov na rok 2009, ktorý bol VHÚ pridelený sekciou finančného manažmentu Ministerstva obrany SR (ďalej „SEFIM MO SR“) spisom č. p. SEFIM-14-21/2009.

	v €
PRÍJMY SPOLU	11 618
VÝDAVKY SPOLU	1 861 315
I.BEŽNÉ VÝDAVKY /600/	1 861 315
1.Limit miezd, platov, služobných príjmov a OOV /610/	663 115
2.Poistné a príspevok NÚP /620/	243 080
3.Tovary a ostatné služby /630/	939 753
4.Bežné transfery /640/	15 367
II. KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY /700/	0

5.1.3 Rozpočtové opatrenia

V priebehu roka 2009 bolo vykonaných trinásť rozpočtových opatrení zo strany správcu rozpočtovej kapitoly, čím sa bežné výdavky RO VHÚ v roku 2009 navýšili takto:

ROZPOČTOVÉ OPATRENIA	v €
- v kategórii 610 – zníženie o sumu	53 296
- v kategórii 620 – zvýšenie o sumu	33 640
- v kategórii 630 – zníženie o sumu	124 787

V skutočnosti však v kategórii (630) nastalo zníženie o 238 273,- €, avšak rozpočtovými opatreniami zo strany SEFIM boli (630) následne zvýšené o **113 486,- €**, na zabezpečenie úloh VHÚ nasledovne:

- 63 338,- € na osadenie 4 ks stožiarov vlajkoslávy na terasách Pamätníka sovietskej armády vo Svidníku,
  - 9 295,- € na zabezpečenie prekladu do knihy "Vojenská kronika",
  - 23 000,- € na opravu kamerového systému múzejného oddelenia Svidník,
  - 598,- € na reprezentačné výdavky 15. výročia VHÚ Bratislava,
  - 17 225,- € na vyplatenie odstupného zamestnancom na základe reorganizácie VHÚ,
- v kategórii (640) zvýšenie o 17 225,- €,
  - v kategórii (700) zvýšenie o 60 928,- € na výrobu a nákup 15 ks historických zástav pre Vojenské historické múzeum Piešťany,

Vykonanými rozpočtovými opatreniami SEFIM MO SR bol rozpočet VHÚ upravený nasledovne:

	v €
PRÍJMY SPOLU	11 618
VÝDAVKY SPOLU	1 727 842
I.BEŽNÉ VÝDAVKY /600/	1 666 914
1.Limit miezd, platov, služobných príjmov a OOV /610/	609 819
2.Poistné a príspevok NÚP /620/	209 440
3.Tovary a ostatné služby /630/	814 966
4.Bežné transfery /640/	32 689
II. KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY /700/	60 928

5.2 Príjmy rozpočtovej organizácie VHÚ

Plnenie príjmov RO VHÚ bolo v roku 2009 na 91,43 %, ako plánovaný príjem rozpočtovej kapitoly. Trend príjmov s dosiahnutou skutočnosťou v porovnaní s rokom 2008 bol klesajúci.

Tab. Príjmy RO VHÚ za rok 2008

Plánovaný príjem €	Upravený príjem €	Skutočný príjem €	Plnenie zo skutočného príjmu (%)
11.618	11.618	10 622	91,43

Vykazované nedaňové príjmy obsahujú príjmy zo vstupného do expozícií Vojenského historického múzea v Piešťanoch a Svidníku, prenájmu nebytových

a bytových priestorov, kopírovacích prác, vrátane preplatku elektrickej energie za rok 2008.

5.3 Výdavky rozpočtovej organizácie VHÚ

Výdavky RO VHÚ za rok 2009 boli čerpané na 96,82 %. Čerpanie bežných rozpočtových výdavkov za rok 2009 vzrástlo oproti predchádzajúcemu roku cca o 1,58 %.

Vývoj čerpania kapitálových výdavkov v roku 2009, v porovnaní s rokom 2008, mal vzrastajúci trend o 129,44 %. Suma rozpočtových prostriedkov v účtovnom roku 2009 bola o 34.373, - € vyššia, než v roku 2008.

5.3.1 Výdavky rozpočtovej organizácie VHÚ podľa ekonomickej klasifikácie

Tab. Výdavky spolu /600 + 700/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
1 861 315	1 727 842	1 672 912	54 903	89,88	96,82

Tab. Mzdy, platy /610/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
663 115	609 819	609 815	4	91,96	100

Tab. Poistné a príspevok NÚP /620/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
243 080	209 440	209 432	8	86,16	100

Tab. Cestovné výdavky /631/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
31 534	21 232	18 329	2 903	58,12	86,33

Čerpanie: Z celkového objemu čerpania predstavovali náklady na tuzemské pracovné cesty sumu vo výške 8 832 € a náklady na zahraničné pracovné cesty (výskum slovacikálnych militárií v zahraničných archívoch – v súlade s plánom ve-

decko-výskumnej činnosti, bilaterálna spolupráca so zahraničnými partnerskými pracoviskami, aktívna účasť na medzinárodných konferenciách a sympóziách, účasť na slávnostných zhromaždeniach a pietnych aktoch v zahraničí) finančnú čiastku v celkovej výške 9 497 €.

Tab. Energie, voda /632/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
165 737	197 431	160 166	37 265	96,64	81,13

Čerpanie: Vyčerpané finančné prostriedky na energiách vo výške 130 516 €, voda 12 156 €, poštové a telekomunikačné služby 17 494 €.

Tab. Materiál a služby /633/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
69 873	52 397	51 651	746	73,92	98,58

Čerpanie: Finančné prostriedky boli čerpané na nákup: interiérové vybavenie – 52 €, všeobecný materiál – 40 068 €, knihyčasopisy-4 076 €, nehmotný majetok – 251 €, výpočtová technika – 1 707 €, prevádzkové stroje – 2 396 €, pracovné odevy – 672 €, špec. materiál – 1 178 €, reprezentačné výdavky 693, palivo - zdroj. – 558 €.

Tab. Dopravné /634/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
59 418	39 802	38 633	1 142	65,02	97,06

Čerpanie:

- palivo, mazivá, oleje – 24 798,- €
- servis a údržba – 12 752, prepravné – 1 083,- €

Tab. Rutinná a štandardná údržba /635/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
430 460	348 377	347 162	1 175	80,65	99,66

Čerpanie: v rámci rutinnej a štandardnej údržby boli v hodnotenom období vykonané tieto práce:

Bratislava – objekt VHÚ, Krajná 27

Realizované práce	Fakturovaná cena
Oprava PTV zariadenia	1 785 €
Oprava a náter oplotenia	12 015 €
Oprava strechy	6 627 €
Výmena podláh	1 200 €

Piešťany - objekty VHÚ (bývalé kasárne SNP v Piešťanoch; expozícia - letisko Piešťany)

Realizované práce	Fakturovaná cena
Úprava hangáru č. 1, vstup do expozície	58 247 €
Oprava strechy, objekt č. 28	77 565 €
Oprava strešných žľabov, budova č. 48	5 631 €

Svidník, Dukla – objekty VHÚ (expozícia – objekt „Vojenské múzeum“, vojnový cintorín a pamätník vo Svidníku a Dukle, vojnový cintorín v Hunkovciach, miesto tragédie a cintorín v Tokajiku, prírodný areál Duklianskeho bojiska, vyhliadková veža Dukla, kultúrno-informačné stredisko „Výstavka“)

Realizované práce	Fakturovaná cena
Výmena lán rýchlovýťahu - vyhliadková veža Dukla	6 081 €
Oprava kompenzačného rozvádzača - vyhliadková veža Dukla	5 879 €
Oprava vodovodného potrubia v budove centrálnej expozície Vojenského historického múzea vo Svidníku	4 921 €
Inštalácia kamerového systému v objekte centrálnej expozície Vojenského historického múzea vo Svidníku	14 000 €
Výroba a osadenie vlajkových stožiarov – pamätník sov. armády vo Svidníku	63 338 €
Výmena podlahovej krytiny v kinosále budovy centrálnej expozície Vojenského historického múzea vo Svidníku	2 388 €
Výroba a osadenie ochranných mreží na okná a dvere – vyhliadková veža Dukla	4 999 €
Výroba a montáž vlajkových stožiarov a kríža areál pamätníka čs. armády na Dukle	2 990 €
Oprava pamätníkov na Dukle - Míľnik, Ruky ženistu, pamätník gen. J. Vedrala-Sázavského	4 155 €
Oprava drevených podhládov na vyhliadkovej veži Dukla - horná kopula	29 814 €
Oprava drevených podhládov na vyhliadkovej veži Dukla - dolná kopula	34 717 €
Výroba a oprava mreží veža Dukla	324 €

Oprava protisnehových zábran pamätník gen. J. Vedrala-Sázavského – Vyšný Komárnik	350 €
Výmena podlahovej krytiny, maľby depozitov v budove centrálnej expozície Vojenského historického múzea vo Svidníku	2 368 €
Zhotovenie dvoch podstavcov pod húfnice vz. 37 a oprava 10 ks podstavcov pod múzejné exponáty	2 111 €
Oprava náteru textu vo vstupnej hale centrálnej expozície Vojenského historického múzea vo Svidníku	360 €
Údržba vonkajšej zelene – areál pamätníka sov. armády vo Svidníku a čs. armády na Dukle	3 983 €

Tab. Nájomné za prenájom /636/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
3 983	1 283	100	1 183	2,51	7,82

Čerpanie: rozpočtové prostriedky sa použili na prenájom dopravných prostriedkov.

Tab. Ostatné tovary a služby /637/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
178 748	154 484	150 407	4 076	84,15	97,36

Čerpanie: všeobecné služby (kúrenárske práce, upratovanie, sprievodca po múzeu...) – 64 637 €, propagácia, reklama – 4 975 €, štúdie - posudky – 3 153 €, stravovanie zamestnancov – 21 378 €, tvorba sociálneho fondu – 7 665 €, časopis Vojenská história – autorská odmena za príspevky – 8 329 €, školenia zamestnancov VHÚ – 401 €, poplatok za daň za nehnuteľnosti RO VHÚ v sume – 31 692 €.

Tab. Bežné transfery /640/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
15 367	32 689	26 289	6 400	171,07	80,41

Čerpanie: odchodné pri prvom odchode do starobného dôchodku – 3 498 €, vyplatené nemocenské dávky zamestnancom vo výške – 1 839,- €, príspevok na bývanie profesionálnych vojakov - 4 740 €, poplatok za členstvo v zahraničných organizáciách (C.I.H.M) – 433 €, odstupné zamestnancom v rámci reorganizácie v sume – 15 497,- €.

Tab. Čerpanie kapitálových výdavkov /700/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
0	60 928	60 928	0	0	100

Čerpanie: rozpočtové prostriedky boli použité na výrobu a nákup 15 ks historických zástav pre Vojenské historické múzeum.

Tab.: Majetok v správe RO VHÚ so stavom k 31. 12. 2009

DRUH MAJETKU	HODNOTA
Pozemky	4 293 629
Stavby	7 540 886
Samostatne hnutelné veci	52 305
Dopravné prostriedky	13 625
Softvér	0
Umelecké predmety	762

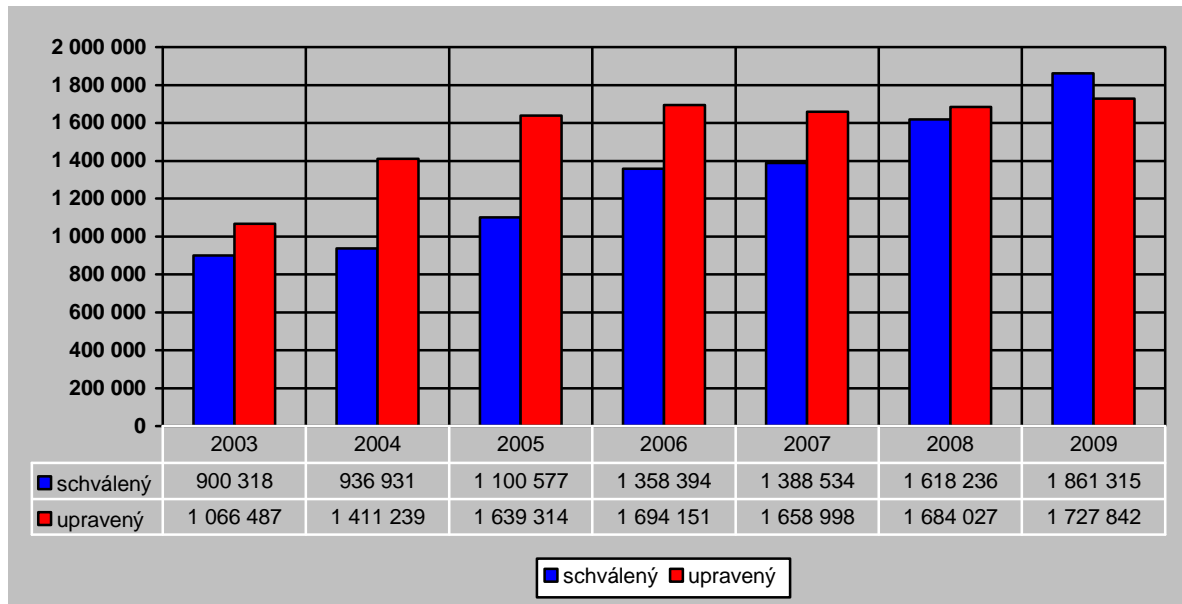
Na podsúvahových účtoch účtovná jednotka vedie nasledovný majetok:

- knižničný majetok - 89 317, 23 €
- múzejný majetok - 107 239 359,91 €
- archívny majetok - 181 883,60 €

Záver:

Rozpočtové prostriedky čerpané v roku 2009 boli vynaložené na plnenie úloh rozpočtovej organizácie na základe plánu hlavných úloh, hospodárne, efektívne a splnili svoj účel.

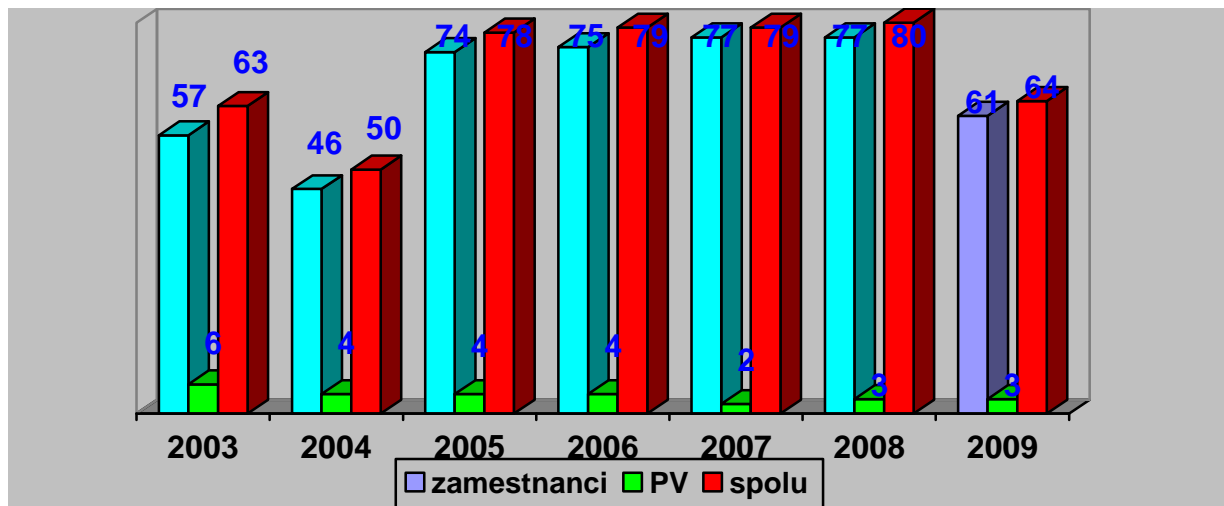
VÝVOJ ROZPOČTU VHÚ V EURÁCH (2003 – 2009)

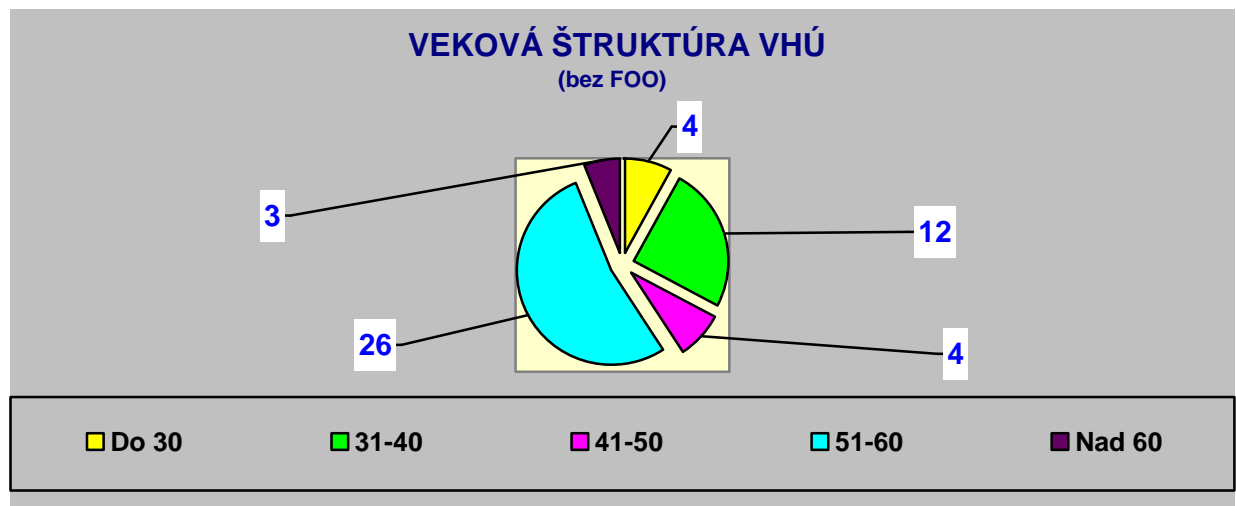

6. PERSONÁLNE OTÁZKY

6.1. PERSONÁLNA PRÁCA

VÝVOJ TABUĽKOVÝCH POČTOV VHÚ

6.1.1. Personálna práca s profesionálnymi vojakmi

Podľa pokynov riaditeľa VHÚ plnil úlohy v oblasti personálnej práce s profesionálnymi vojakmi v hodnotenom období roka 2009 mjr. Ing. Maroš Mikluš, PhD., VSD - Š VHÚ.

Riaditeľ VHÚ spracoval v stanovenom termíne a forme, v súlade s Metodickými pokynmi na hodnotenie profesionálnych vojakov č. p. OÚ-138-2/2006 z 13. 3. 2006, hodnotenia na pplk. PhDr. Petra Šumichrasta, PhD. a mjr. Ing. Maroša Mikluša, PhD. Po oboznámení sa s ich obsahom boli postúpené na Osobný úrad MO SR (v písomnej forme) a Personálny úrad – Centrum personálnych informácií (v elektronickej forme).

Profesionálni vojaci VHÚ, na základe príslušných ustanovení Metodických pokynov k deklarovaniu majetkových pomerov profesionálnych vojakov v majetkovom priznaní č. p. OÚ-27-10/2006 z 9. 9. 2006, spracovali a predložili riaditeľovi VHÚ majetkové priznania. Riaditeľ VHÚ po oboznámení sa s majetkovými priznaniami ich stanoveným postupom postúpil na Osobný úrad MO SR.

Dňom 31. 1. 2009 na základe personálneho rozkazu č. 53 z 22. 1. 2009 odvolal minister obrany SR mjr. Ing. Maroša Mikluša, PhD. z doterajšej funkcie a dňom 1. 2. 2009 ustanovil vyššie menovaného profesionálneho vojaka do funkcie vedúci starší dôstojník – špecialista VHÚ Bratislava.

Dňom 18. 12. 2009 na základe personálneho rozkazu č. 137 z 3. 11. 2009 odvolal vedúci Služobného úradu MO SR pplk. PhDr. Petra Šumichrasta, PhD. z doterajšej funkcie a prepustil zo služobného pomeru profesionálneho vojaka.

6.1.2. Personálna práca so zamestnancami

Riaditeľ VHÚ uzavrel v hodnotenom období dve pracovné zmluvy a päť dohôd o zmene pracovnej zmluvy podľa príslušných ustanovení Zákonníka práce (ďalej len „ZP“). Zamestnancov zaradil na voľné tabuľkové miesta určené

pre zamestnancov vo výkone práce vo verejnom záujme, na základe prejaveneho záujmu uchádzačov takto:

- **z. Dr. Anton Vajda**, od 1. 2. 2009, vedúci oddelenia logistického zabezpečenia a služieb VHÚ (pracovná zmluva č. p. VHÚ-39-8/2009 uzavretá na dobu neurčitú),
- **z. Mgr. Marek Meško, M. A., PhD.**, od 1. 2. 2009, vedecký pracovník odboru vojenskohistorických výskumov VHÚ (pracovná zmluva č. p. VHÚ-39-10/2009 uzavretá na dobu určitú do 30. 6. 2010),
- **z. Milan Zribko**, od 1. 2. 2009, odborný referent logistického zabezpečenia a služieb VHÚ (pracovná zmluva č. p. VHÚ-39-12/2009 uzavretá na dobu neurčitú),
- **z. Andrea Gajdáčová**, od 1. 2. 2009, vedúci referent VHA VHÚ (pracovná zmluva č. p. VHÚ-39-18/2009 uzavretá na dobu neurčitú),
- **z. Dr. Bc. Peter Turza**, od 1. 6. 2009, vedúci referent – kurátor VHM VHÚ (pracovná zmluva č. p. VHÚ-39-29/2009 uzavretá na dobu neurčitú),
- **z. Ján Lichner**, od 1. 6. 2009, samostatný výskumný pracovník – kustód VHM Piešťany VHÚ (pracovná zmluva č. p. VHÚ-39-27/2009 uzavretá na dobu určitú do 31. 5. 2010),
- **z. Bc. Alena Rapavá**, od 1. 10. 2009, odborný referent skupiny finančného zabezpečenia (pracovná zmluva č. p. VHÚ-39-37/2009 uzavretá na dobu určitú do 30. 9. 2010).

V hodnotenom období skončili pracovný pomer vo VHÚ Bratislava nasledovní zamestnanci:

- **z. Eduard Hojný**, pracovník fyzickej ochrany objektov VHÚ – pracovisko Bratislava, skončil pracovný pomer vo VHÚ dňom 31. 1. 2009 podľa § 63 ods. 1 písm. b) ZP,
- **z. Ing. František Závodný**, pracovník fyzickej ochrany objektov VHÚ – pracovisko Bratislava, skončil pracovný pomer vo VHÚ dňom 31. 1. 2009 podľa § 63 ods. 1 písm. b) ZP,
- **z. Ing. Ján Gazdarica**, pracovník fyzickej ochrany objektov VHÚ – pracovisko Bratislava, skončil pracovný pomer vo VHÚ dňom 31. 1. 2009 podľa § 63 ods. 1 písm. b) ZP,
- **z. Ing. Vladimír Žitňanský**, pracovník fyzickej ochrany objektov VHÚ – pracovisko Bratislava, skončil pracovný pomer vo VHÚ dňom 31. 1. 2009 podľa § 63 ods. 1 písm. b) ZP,
- **z. Pavol Glasnák**, mechanik – vodič VHM Piešťany VHÚ, skončil pracovný pomer vo VHÚ dňom 31. 1. 2009 podľa § 63 ods. 1 písm. b) ZP,
- **z. Iveta Štefancová**, upratovačka VSB Svidník, skončila pracovný pomer vo VHÚ dňom 31. 1. 2009 podľa § 63 ods. 1 písm. b) ZP,
- **z. Ján Miženkanin**, pracovník fyzickej ochrany objektov VHÚ – pracovisko Svidník, skončil pracovný pomer vo VHÚ dňom 31. 1. 2009 podľa § 63 ods. 1 písm. b) ZP.
- **z. Mikuláš Žižák**, pracovník fyzickej ochrany objektov VHÚ – pracovisko Svidník, skončil pracovný pomer vo VHÚ dňom 31. 1. 2009 podľa § 63 ods. 1 písm. b) ZP.

- **z. Michal Čičvara**, pracovník fyzickej ochrany objektov VHÚ – pracovisko Svidník, skončil pracovný pomer vo VHÚ dňom 31. 1. 2009 podľa § 63 ods. 1 písm. b) ZP.
- **z. Ivan Barna**, pracovník fyzickej ochrany objektov VHÚ – pracovisko Svidník, skončil pracovný pomer vo VHÚ dňom 31. 1. 2009 podľa § 63 ods. 1 písm. b) ZP.
- **z. Peter Žák**, pracovník fyzickej ochrany objektov VHÚ – pracovisko Svidník, skončil pracovný pomer vo VHÚ dňom 31. 1. 2009 podľa § 63 ods. 1 písm. b) ZP.
- **z. Miroslav Haník**, pracovník fyzickej ochrany objektov VHÚ – pracovisko Svidník, skončil pracovný pomer vo VHÚ dňom 31. 1. 2009 podľa § 63 ods. 1 písm. b) ZP.
- **z. Ing. Katarína Kumancíková**, vedúci referent - kurátor VHM Piešťany VHÚ skončila pracovný pomer vo VHÚ dňom 15. 4. 2009 dohodou podľa § 60 ZP.
- **z. Hana Lukasová**, odborný referent skupiny finančného zabezpečenia VHÚ skončila pracovný pomer vo VHÚ dňom 30. 9. 2009 dohodou podľa § 60 ods. 1 ZP.
- **z. Jozefa Ondrušová**, samostatný odborný referent VHA VHÚ, skončila pracovný pomer vo VHÚ dňom 31. 12. 2009 (pracovná zmluva uzavretá na dobu určitú – počas materskej dovolenky z. Mileny Balcovej).

6.1.3. Štúdium profesionálnych vojakov

Profesionálni vojaci si svoje znalosti zvyšovali aj v rámci riadenej odbornej prípravy organizovanej vo VHÚ, resp. samostatným štúdiom.

6.1.4. Štúdium zamestnancov vo výkone práce vo verejnom záujme

V hodnotenom období si zamestnanci ústavu zvyšovali svoje vzdelanie rôznymi formami štúdia. Prevažujúcou formou bolo absolvovanie odborných kurzov a školení. PhDr. Vladimírovi Segešovi, PhD. dňa 8.12 2009 bol priznaný komisiou SAV kvalifikačný stupeň II a samostatný vedecký pracovník.

7. CIELE A PREHĽAD ICH PLNENIA

7.1 Hlavné úlohy VHÚ plánované na rok 2009

1. V súlade s ročným vykonávacím plánom vedeckej a výskumnej činnosti plniť úlohy vedy a výskumu. Osobitnú pozornosť venovať realizácii projektu *Vojenské dejiny Slovenska VII. zväzok (1969 – 1992)*. Aktívne sa zúčastniť na 9. medzinárodnej vedeckej konferencii pracovnej skupiny vojenskej histórie Partnerstva za mier Konzorcía obranných akadémií a inštitútov obranných štúdií v Bukurešti (Rumunsko) a XXXV. kongrese C.I.H.M. v Porte (Portugalsko).

Vyhodnotenie: V hodnotenom období zamestnanci VHÚ realizovali základný a aplikovaný vojenskohistorický výskum a vedecké spracovávanie vojenských dejín Slovenska so zreteľom na plnenie hlavných vedeckých projektov, vedeckých a výskumných úloh – pozri vedecká činnosť. Aktívne sa zúčastnili na 9. medzinárodnej vedeckej konferencii Pracovnej skupiny pre vojenskú históriu, pôsobiacej pod záštitou Konzorcía obranných akadémií a inštitútov obranných štúdií Partnerstva za mier, ktorá sa uskutočnila v dňoch 25. 5. – 29. 5. 2009 v Bukurešti (Rumunsko). Mgr. Marek Meško, M.A., PhD. na konferencii predniesol príspevok „Vojenská identita Slovenska v 20. storočí.“ Predstavitelia VHÚ sa nezúčastnili na XXXV. kongrese C.I.H.M. v Porte (Portugalsko) z dôvodu nedostatku voľných finančných prostriedkov na realizáciu zahraničnej aktivity.

2. V súlade s uznesením vlády SR č. 1078 z 20. decembra 2006, v rámci reálnych finančných, technických a personálnych možností plniť úlohy stratégie rozvoja múzeí a galérií v Slovenskej republike do roku 2011. Na základe rozhodnutia ministra obrany SR z 3. mimoriadneho KoMO SR z 9. októbra 2001, bod III. „*Koncepcia Vojenského historického múzea*“ pokračovať vo výstavbe komplexu Vojenského historického múzea v Piešťanoch. V súlade s rozhodnutím ministra obrany SR z 20. novembra 2008 zabezpečiť v súčinnosti s vyčlenenými silami a prostriedkami OS SR prevozy veľkorozmernej vojenskej techniky od útvarov a zariadení OS SR do areálu Vojenského historického múzea v Piešťanoch. Ďalej pokračovať v spracovávaní druhostupňovej evidencie.

Vyhodnotenie: úlohy plnené priebežne – pozri múzejná činnosť

3. V súlade s pôsobnosťou Vojenského historického archívu plniť odborné úlohy stanovené v § 7 zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Pozornosť sústrediť predovšetkým na výkon predarchívnej starostlivosti a preberanie archívnych dokumentov (kmeňové listy dôstojníkov – ročníky narodenia 1902-1907 z Vojenského archívu – Centrálnej registratúry Trnava). Pokračovať v archívnom spracovávaní fondov (4. divízia – Fatranská; veliteľstvo V. zboru; Krajská vojenská a ubytovacia správa Bratislava, Nitra, Žilina, Banská Bystrica, Prešov, Košice; 3. letecká divízia; 7. stíhací letecký pluk).

Vyhodnotenie: úlohy plnené priebežne – pozri archívna činnosť

4. Prostredníctvom VSB 1028 Svidník zabezpečovať štandardnú a rutinnú údržbu nehnuteľného majetku a vojnových hrobov v správe rozpočtovej organizácie Vojenský historický ústav.

Vyhodnotenie: úloha bola plnená priebežne – pozri rutinná a štandardná údržba

5. V súlade s pridelenými finančnými prostriedkami na rok 2009 všestranne zabezpečovať mierový chod jednotlivých pracovísk Vojenského historického ústavu v posádke Bratislava, Piešťany a Svidník.

Vyhodnotenie: úloha bola plnená priebežne

7.2 Ďalšie úlohy plnené v roku 2009

► VEDECKO-VÝSKUMNÁ ČINNOSŤ

Popri úlohách hodnotených v časti pojednávajúcej o plnení hlavných úloh VHÚ v roku 2009 sa v rámci vedecko-výskumnej činnosti plnili nasledujúce úlohy:

Časť A/1: Veda a výskum (plánované vedecké projekty, vedecké a výskumné úlohy)

1. Vedecké projekty

PhDr. Igor Baka, PhD.

– vedecký projekt IV/4/08-10 „Kto bol kto 1939 – 1945“ (biografický slovník) (výber hesiel na spracovanie, zhromažďovanie heuristickej základne, vypracovanie 20 hesiel osobností, 30 rkp. s.). **Projekt sa plní podľa plánu;**

– vedecký projekt VIII/3/08-13 „Vojenské dejiny Slovenska 1969 – 1992“ VII. zv. (archívny výskum vo VÚA-VHA Praha a VHA Bratislava). Prioritou plnenia úloh vedeckého projektu bolo zhromažďovanie archívnych materiálov k predmetnej problematike, dostupnej literatúry, ako aj štúdium príslušných vojenských predpisov ČSLA uložených vo VHA v Bratislave). **Projekt sa plní podľa plánu;**

– vedecký projekt I/2/09-11 „Vojenstvo na Slovensku, 1968 – 1989“ (príprava obsahovej náplne medzinárodnej konferencie, ktorá je plánovaná na rok 2010). **Projekt sa plní podľa plánu.**

doc. PhDr. Jozef Bystrický, CSc.

– vedecký projekt IV/4/08-10 „Kto bol kto 1939 – 1945“ (biografický slovník) (archívny výskum, zhromažďovanie podkladov, spracovanie 30 hesiel, 73 rkp. s.). **Projekt sa plní podľa plánu;**

– vedecký projekt II/3/09-11 „Boje na slovenskom úseku frontu v r. 1944 – 1945“ (archívny výskum, štúdium literatúry, tvorba podkladových materiálov, príprava medzinárodnej konferencie „Východné Karpaty 1944“ – spracovanie obsahového zamerania, oslovenie možných referentov, v r. 2009 bol realizovaný prvý čiastkový

výstup projektu, t. j. medzinárodná vedecká konferencia Východné Karpaty 1944, v dňoch 5. – 6.10.2009 vo Svidníku). **Projekt sa plní podľa plánu.**

PhDr. František Cséfalvay, CSc.

– vedecký projekt IV/2/09-11 „Vojenské osobnosti dejín Slovenska 1939 – 1945“ (spracovanie a predloženie projektu, pridelenie hesiel, spracovanie objednávky do VÚA-VHA, vyhotovenie xerokópií). **Projekt sa plní podľa plánu;**

– vedecký projekt IV/4/08-10 „Kto bol kto 1939 – 1945“ (biografický slovník) (zabezpečenie participácie a koordinácia činnosti pracovníkov VHÚ na projekte, elektronická korešpondencia s M SNP, spracovanie 31 hesiel, 76 rkp. s.). **Projekt sa plní podľa plánu.**

pplk. Mgr. Miloslav Čaplovič, PhD.

– vedecký projekt APVV-0352-07 Nemecko-slovenské vzťahy v rokoch 1938 – 1945 v dokumentoch (od Mníchova po koniec vojny). (Štúdium a spracovanie archívnych dokumentov, kvalifikačných listín a kmeňových listov z VÚA – VHA Praha, NA ČR Praha, VHA Bratislava a SNA Bratislava; štúdium odbornej literatúry a ďalších prameňov; spracovanie vedeckej štúdie „Čs. armáda medzi Mníchovom 1938 a marcom 1939 s dôrazom na Slovensko“ v celkovom rozsahu 31 rkp. s.; spracovanie odborných statí pod názvom „Temná „sila“ Slovenska“; „Veliteľ slovenskej armády. Generál I. triedy Ferdinand Čatloš“; „Na čele Rýchlej divízie. Generál II. triedy Augustín Malár“ v celkovom rozsahu 16,5 rkp. s.), **Projekt sa plní podľa plánu.**

Mgr. Alexej Maskalík

– vedecký projekt IV/4/08-10 „Kto bol kto 1939 – 1945“ (biografický slovník) (archívny výskum, zhromažďovanie podkladov, spracovanie 30 hesiel, 78 rkp. s.).

Projekt sa plní podľa plánu;

– vedecký projekt VIII/3/08-13 „Vojenské dejiny Slovenska 1969 – 1992“ VII. zväzok (zhromažďovanie archívnych materiálov, archívny výskum realizovaný vo VÚA–VHA Praha (fondy MNO/Sekretariát ministra, MNO/Hlavní politická správa, MNO/Hlavní kádrová správa, Vojenská kancelár presidenta republiky) a NA Praha (fondy Předsednictvo ÚV KSČ, Sekretariát ÚV KSČ, resp. Zasedání ÚV KSČ)). **Projekt sa plní podľa plánu.**

Mgr. Marek Meško, M.A., PhD.

– vedecký projekt IV/4/08-10 „Kto bol kto 1939 – 1945“ (biografický slovník) (archívny výskum, zhromažďovanie podkladov, spracovanie 6 hesiel, 12 rkp. s.).

Projekt sa plní podľa plánu;

– vedecký projekt VIII/3/08-13 „Vojenské dejiny Slovenska 1969 – 1992, VII. zväzok“ (archívny výskum vo VÚA – VHA Praha a VHA Bratislava, štúdium súhrnných správ ČSLA o výcvikových rokoch 1976/77 až 1978/1979 vo fonde PÚV KSČ 1976-1979 v NA Praha a štúdium materiálov súvisiacich s takticko-operačným cvičením Družba 88 vo VÚA Praha) **Projekt sa plní podľa plánu;**

– vedecký projekt I/2/09-11 „Vojenstvo na Slovensku, 1968 – 1989“ (príprava obsahovej náplne medzinárodnej vedeckej konferencie plánovanej na rok 2010, vypracovanie výzvy na zaslanie príspevkov, plagátika a pozvánky, rozoslanie príslušným inštitúciám v SR a ČR). **Projekt sa plní podľa plánu.**

Dr. Imrich Purdek

- vedecký projekt IV/4/08–10 „Kto bol kto 1939 – 1945“ (biografický slovník) (štúdium a zhromažďovanie materiálov). **Projekt sa plní podľa plánu;**
- vedecký projekt I/2/09-11 „Vojenstvo na Slovensku, 1968 – 1989“, časť „Ideologická a stranícko-politická práca v ČSLA v rokoch 1969 – 1989“ (štúdium podkladových materiálov, spracovanie referátu na medzinárodnú vedeckú konferenciu v r. 2010). **Projekt sa plní podľa plánu.**

PhDr. Vladimír Segeš, PhD.

- vedecký projekt VII/2/07-09 „Dokumenty k vojenským dejinám Slovenska“ I. zv. (z dôvodu plnenia úloh súvisiacich s vydaním monografie Slovensko – Vojenská kronika v anglickom jazyku „Slovakia – Military Chronicle“ bola finalizácia projektu posunutá na koniec apríla 2010). **Projekt sa plní s časovým posunutím;**
- vedecký projekt VII/3/09-11 „Dokumenty k vojenským dejinám Slovenska“ II. zv. (heuristika a predbežný výber dokumentov). **Projekt sa plní podľa plánu.**

Mgr. Mária Stanová

- vedecký projekt IV/4/08-10 „Kto bol kto 1939 – 1945“ (biografický slovník) (archívny výskum, zhromažďovanie podkladov, spracovanie 7 hesiel, 11 rkp. s.). **Projekt sa plní podľa plánu.**

Mgr. Božena Šed'ová

- vedecký projekt VII/2/07-10 Dokumenty k vojenským dejinám Slovenska I. zv. (z dôvodu plnenia úloh súvisiacich s vydaním monografie Slovensko – Vojenská kronika v anglickom jazyku „Slovakia – Military Chronicle“ bola finalizácia projektu posunutá na koniec apríla 2010). **Projekt sa plní s časovým posunutím;**
- vedecký projekt VII/3/09-11 Dokumenty k vojenským dejinám Slovenska II. zv. (prieskum pramenných edícií). **Projekt sa plní podľa plánu;**
- vedecký projekt IV/4/09-11 „Vojenské osobnosti Slovenska 1939 – 1945“, biografický slovník. (prieskum, štúdium archívnych materiálov a literatúry k jednotlivým osobnostiam, spracovanie 6 hesiel, 9 rkp. s.). **Projekt sa plní podľa plánu.**

PhDr. Jan Štaigl, CSc.

- vedecký projekt IV/4/08-10 „Kto bol kto 1939 – 1945“ (biografický slovník) (archívny výskum, zhromažďovanie podkladov, spracovanie 8 hesiel, 9 rkp. s.). **Projekt sa plní podľa plánu;**
- vedecký projekt I/2/09-11 „Vojenstvo na Slovensku 1968 – 1989“, časť „Ochrana štátnej hranice Slovenska v rokoch 1966 – 1992“ (štúdium podkladových materiálov v Archíve Ústavu pamäti národa a archíve Múzea polície v Bratislave, čiastočné spracovanie materiálov). **Projekt sa plní podľa plánu.**

PhDr. Michal Štefanský, CSc.

- vedecký projekt IV/4/08–10 „Kto bol kto 1939 – 1945“ (biografický slovník) (prieskum, zber a štúdium podkladového materiálu). **Projekt sa plní podľa plánu;**
- vedecký projekt IV/2/09-11 „Studená vojna, Slovensko 1955 – 1962“ (vypracovanie projektu, štúdium publikovaných materiálov a archívnych prameňov podľa schváleného harmonogramu). **Projekt sa plní podľa plánu.**

pplk. PhDr. Peter Šumichrast, PhD.

– vedecký projekt IV/4/08-10 „Kto bol kto 1939 – 1945“ (biografický slovník) (archívny výskum, zhromažďovanie podkladov, spracovanie 19 hesiel, 57 rkp. s.). **Projekt sa plní podľa plánu.**

2. Vedecké a výskumné úlohy

PhDr. Igor Baka, PhD.

– vedecká úloha APVV 035207 „Nemecko-slovenské vzťahy v rokoch 1938 – 1945 v dokumentoch (od Mníchova po koniec vojny)“ (archívny výskum v Spolkovom archíve - Vojenskom archíve vo Freiburgu, v Spolkovom archíve v Berlíne a Politickom archíve Zahraničného úradu v Berlíne, spracovanie inventára k slovacikálnym militáriám uloženým v BA-MA Freiburg, výber dokumentov pre prípravu prvého zväzku edície, editorská činnosť (cca 300 str. dokumentov vrátane prekladu poznámok a perexov do nem. jazyka), spracovanie materiálovej štúdie „Vstup SR do vojny proti ZSSR v nemeckých dokumentoch“, 40 rkp. s. v spolupráci s J. Tulkisovou, spracovanie materiálovej štúdie „Správy o študijnej ceste slovenských dôstojníkov po Nemecku a okupovaných krajinách v auguste a septembri 1940“, 40 rkp. s.). **Vedecká úloha sa plní podľa plánu;**

– vedecká úloha „K vstupu Slovenskej republiky do vojny proti Poľsku v roku 1939 a ZSSR v roku 1941“ (referát prednesený na konferencii „Okupace, kolaborace, retribuce“ organizovanej VHÚ Praha v dňoch 17. – 18. marca 2009, príprava vedeckej štúdie, 25 rkp. s.). **Vedecká úloha splnená;**

– podiel na príprave návrhu slovensko-maďarských učebných textov (vypracovanie kapitoly „Maďarsko-slovenské vzťahy v rokoch 1938 – 1945“, 7, 5 rkp. s.; spracovanie populárno-vedeckého článku „Slovensko-maďarské vzťahy v rokoch 1939 – 1945“ pre časopis História, 2009, č. 1, 11 rkp. s.) **Vedecká úloha splnená;**

– vedecká úloha „Formovanie politického systému Slovenského štátu (marec – október 1939)“ (spracovanie referátu predneseného na konferencii „14. marec 1939 – rozbitie alebo rozpad“ konanej 11. – 12. 3. 2009 v Bratislave, spracovanie vedeckej štúdie do zborníka z konferencie, 30 rkp. s.). **Vedecká úloha splnená.**

doc. PhDr. Jozef Bystrický, CSc.

– vedecká úloha „Bojová činnosť vo Východných Karpatoch“ (spracovanie referátu na medzinárodnú vedeckú konferenciu „Východné Karpaty 1944“ a štúdie do kolektívnej publikácie). **Vedecká úloha splnená;**

– vedecká úloha „Armáda na Slovensku po rozbití ČSR (marec – máj 1939)“ (spracovanie referátu na medzinárodnú vedeckú konferenciu „Rozbitie alebo rozpad“ a jeho prednesenie 12. 3. 2009). **Vedecká úloha splnená;**

– vedecká úloha „Trest smrti v slovenskej armáde 1939 – 1945“ (archívny výskum, štúdium literatúry). **Vedecká úloha sa plní podľa plánu.**

PhDr. František Cséfalvay, CSc.

– vedecká úloha – stav a perspektívy slovenskej vojenskej historiografie ozbrojeného národnooslobodzovacieho zápasu (obsahová a organizačná príprava pracovného seminára; seminár nebol realizovaný vzhľadom na časovú zhodu medzinárodnej vedeckej konferencie „Východné Karpaty 1944“ (5. – 6. 10. 2009) a medzinárodnej vedeckej konferencie „Kolaborácia a odboj“ (uskutočnená 13. – 15. 10. 2009), ale materiály boli pripravené na uvedené konferencie). **Úloha splnená;**

– vedecká úloha „Maďarské ozbrojené a diverzné akcie proti východnej časti Československa (Česko-Slovenska) v rokoch 1938 – 1939“ (spracovanie referátu predneseného na medzinárodnej vedeckej konferencii „14. marec 1939 – rozbitie alebo rozpad“, 10,5 rkp. s., spracovanie príspevku do kolektívnej monografie; 16 rkp. s.) **Vedecká úloha splnená.**

Mgr. Alexej Maskalík

– doktorandská práca „Slovenský aspekt vo výstavbe dôstojníckeho zboru čs. armády v rokoch 1945 – 1969“ (spracovanie jednotlivých kapitol a podkapitol, predloženie na obhajobu a obhájenie práce). **Vedecká úloha splnená.**

Mgr. Marek Meško, M. A., PhD.

– vedecká úloha spracovanie štúdie o vojenskom pôsobení generála M. R. Štefánika v Srbsku do časopisu Vojenská história. **Úloha splnená;**

– príprava odborného príspevku na tému Organizačný a materiálno-technický vývoj 13 td. (október 1968 – november 1989). **Úloha sa plní podľa plánu;**

– spracovanie a odoslanie vedeckej štúdie v anglickom jazyku Misia generála M. R. Štefánika v Srbsku. **Úloha splnená;**

– vedecká úloha spracovanie referátu v anglickom jazyku na 9. medzinárodnú vedeckú konferenciu Konzorcium PfP v Bukurešti (v súčinnosti s Dr. Štaiglom a Dr. Cséfalvayom). **Úloha splnená;**

– vedecká úloha – spracovanie textu odbornej štúdie (v súčinnosti s Dr. Štaiglom a Dr. Cséfalvayom) o vojenskej identite Slovenska v 20. storočí (vypracovanie obrazových príloh, a jej odoslanie v anglickom preklade organizátorom 9. medzinárodnej vedeckej konferencie konzorcium PfP v Bukurešti). **Úloha splnená.**

Dr. Imrich PURDEK

– výskumno-rešeršná úloha Spracovanie návrhu rozkazu prezidenta SR (príprava podkladov a spracovanie analýzy k Rozkazu prezidenta Slovenskej republiky: k 64. výročiu víťazstva nad fašizmom a oslobodeniu Slovenska, 6 rkp. s.; K 65. výročiu Slovenského národného povstania, 4 rkp. s.; K 17. výročiu prijatia Ústavy SR, 4 rkp. s., Ku Dňu Ozbrojených síl SR, 4 rkp. s., Ku Dňu boja za slobodu a demokraciu, 4 rkp. s. – riešenie vnútrorezortného pripomienkového konania k uvedenému návrhu rozkazu prezidenta SR, legislatívno-technické a jazykové posúdenie OOd MO SR, predloženie návrhu rozkazu na schválenie). **Výstup z výskumno-rešeršnej úlohy splnený podľa plánu;**

– výskumná úloha Oblasť vojenskej heraldiky, faleristiky a vexilológie (spracovanie odborných posudkov, expertíz k jednotlivým návrhom na priznanie znakov, odznakov, čestných a historických názvov, vojenských medailí: znaky: Vikariát ordinariátu OS a OZ SR, Zásobovacia základňa zásobovacej triedy 3 Zemianske Kostolany, Stanovište riadenia špeciálnej letovej prevádzky Bratislava, Základňa stacionárnych komunikačných a informačných systémov Trenčín, Úrad vojenského letectva MO SR, Dopravné krídlo Kuchyňa, Prápor výcviku Martin, Výcvikové analytické a zásobovacie centrum Čereňany, Veliteľstvo spoločnej logistickej podpornej skupiny Trenčín, 21. zmiešaný mechanizovaný prápor Trebišov, Zmiešané krídlo Sliač, Vrtuľníkové krídlo Prešov; historické názvy: 21. mechanizovaný prápor Trebišov, Zmiešaný samohybný delostrelecký oddiel Michalovce, 21. zmiešaný mechanizovaný prápor Trebišov; čestný názov: 21. mechanizovaný prápor Trebišov, 21. zmiešaný mechanizovaný prápor Trebišov, Zásobovacia základňa zásobovacej triedy 5 Martin; bojové zástavy: 2. mechanizovaná brigáda Prešov; vojenské

medaily: Pamätná medaila Vojenského historického ústavu (vypracovanie návrhu Služobného predpisu Hlavného služobného úradu pre štátnu službu profesionálnych vojakov o zriadení vojenskej medaily Pamätná medaila Vojenského historického ústavu, 4 s.), Pamätná medaila generála Jána Goliana a Záslužný kríž generála Rudolfa Viesta; Pamätná medaila za účasť v boji proti fašizmu a oslobodenie Slovenska (vypracovanie návrhu Služobného predpisu Hlavného služobného úradu pre štátnu službu profesionálnych vojakov o zriadení vojenskej medaily za účasť v boji proti fašizmu a oslobodenie Slovenska, 4 s.); **Výstupy z výskumnej úlohy splnené podľa plánu.**

Mgr. Mária Stanová

– vedecká redakcia rezortného časopisu pre vojenskú históriu, múzejníctvo a archívnictvo Vojenská história (zostavovateľská činnosť, vedecká a jazyková redakcia textov 4 čísel, komunikácia s autormi ohľadom posudkov, štúdií, dokumentov a materiálov, recenzií, anotácií, príspevkov do kroniky; jazyková úprava a zostavenie časopisu, upravených 690 rkp. s. z č. 1/2009, 380 rkp. s. z č. 2/2009; 310 rkp. s. z č.3/2009, 380 rkp. s. z č. 4/2009, spolu 1 370 rkp. s. = 670 tlač. strán; Redakčná rada časopisu, ktorá sa uskutočnila 4 x (2. 3. 2009, 5. 6. 2009, 7.9. 2009, 14. 12.2009), jej organizačné zabezpečenie, príprava podkladov pre zasadanie – obsahová náplň pre schválenie jednotlivých čísel.) **Vedecká úloha splnená podľa plánu;**

– vedecká redakcia a editácia slovenskej verzie dokumentov z francúzskeho originálu Milan Rastislav Štefánik v archívnych dokumentoch Historické služby francúzskeho ministerstva obrany v preklade R. Kapitáňa a V. Suchého, 179 s. **Vedecká úloha splnená.**

Mgr. Božena Šeďová

– výskumná úloha – aktualizácia a správcovstvo knižnej a dokumentografickej databázy (bibliograficko-dokumentačné spracovanie primárnych a sekundárnych materiálov (spracované záznamy 860 záz. monografií, zborníkov, encyklopédií, štúdií, časopiseckých článkov, recenzií atď.) aktualizácia heslára a deskriptorov, korekcie v elektronickom katalógu, update databáz) **Vedecká úloha sa plní podľa plánu;**

– vedecká úloha: Generál M. R. Štefánik – diplomatická a vojenská činnosť v publikačnej tvorbe posledného desaťročia (spracovanie výberovej bibliografie v rozsahu 17 rkp. s.) **Vedecká úloha splnená;**

– vedecká úloha: Vojenské dejiny Slovenska XV. – výberová bibliografia 2007 (spracovanie bibliografického výstupu v rozsahu 41 rkp. s.) **Vedecká úloha splnená;**

– vedecko-rešeršná úloha: Informačný spravodaj (spracovanie a realizácia malotirážnej tlače, č. 1/2009 (35 str.), č. 2/2009 (44 str.), č. 3/2009 (20 str.), č. 4/2009 (25 str.)). **Vedecká úloha splnená;**

– bibliograficko-informačné zabezpečenie vedecko-výskumnej činnosti (rešerše, informačné profily, bibliograficko-informačná operatíva). **Vedecká úloha sa plní priebežne;**

– vedecká úloha Bibliographie internationale d'histoire militaire (spracovanie podkladov a anotácií do medzinárodnej bibliografie - 6 rkp. s.). **Vedecká úloha splnená.**

PhDr. Jan Štaigl, CSc.

– vedecká úloha „Slovensko v kontexte čs.-poľských vojensko-politických a vojenských vzťahov 1945 – 1955“ (uskutočnený archívny výskum). **Vedecká úloha sa plní podľa plánu;**

– vedecká úloha Slovenská vojenská generalita 1918 – 2009, príprava biografického zborníka do tlače (biografické heslá väčšina autorov odovzdala v termíne do vydavateľstva, priebežne sa uskutočňuje ich spresňovanie a korektúra). **Úloha sa plní podľa plánu.**

ppIk. PhDr. Peter ŠUMICHRASŤ, PhD.

– vedecká úloha „Bojová činnosť sovietskeho letectva v Karpatoch“, referát na medzinárodnú vedeckú konferenciu „Východné Karpaty 1944“ a štúdiá do kolektívnej publikácie (archívny výskum, štúdium literatúry, tvorba podkladových materiálov, spracovanie referátu). **Vedecká úloha splnená.**

Neplánované vedecké a publicistické úlohy, recenzie, anotácie, operatívne úlohy – expertízy, posudky, stanoviská, vystúpenia v médiách, prednášková činnosť za rok 2009

I. Neplánované vedecké a publicistické úlohy, recenzie, anotácie, správy

PhDr. Igor Baka, PhD.

– spracovanie vedeckej štúdie „Okolnosti neprijatej demisie ministra národnej obrany gen. I. tr. F. Čatloša v januári 1941“ (archívny výskum, príprava textu štúdie – 40 rkp. s.);

– dopracovanie a korektúra biografických portrétov Slovenská vojenská generalita 1918 – 2008. (dopracovaných 5 hesiel, 10 rkp. s. a korektúra dovedna 18 hesiel, 40 rkp. s.);

– vedecká úloha „Prax velenia slovenskej armády vo vojne proti Poľsku na stupni operačno-taktickom“ (spracovanie referátu predneseného na medzinárodnej vedeckej konferencii vo Varšave konanej 10. – 11. 9. 2009, spracovanie vedeckej štúdie do zborníka z konferencie, 20 rkp. s.);

– vedecká úloha „Činnosť 3. divízie slovenskej armády na slovensko-poľskom pohraničí v septembri 1939“ (spracovanie vedeckej štúdie z konferencie Podkarpacki wrzesień. Polityczne i militarne aspekty wojny obronnej Polski 1939 r., konanej 19. – 21. 10. 2009, 25 rkp. s.).

doc. PhDr. Jozef Bystrický, CSc.

– spracovanie písomného príspevku do publikácie 15 rokov Vojenského historického ústavu: *Vznik, výstavba a pôsobnosť Vojenského historického ústavu* (16 rkp. s.);

– dopracovanie a korektúra biografických portrétov Slovenská vojenská generalita 1918 – 2008. (dopracovaných 33 hesiel, 84 rkp. s., korektúra dovedna 33 hesiel, 84 rkp. s.).

PhDr. František Cséfalvay, CSc.

- spracovanie príspevku do kolektívnej monografie z konferencie v Nowom Targu, uskutočnenej v novembri 2008: *Partizánske hnutie na slovenskej strane slovensko-poľského pohraničia v roku 1944* (11 rkp. s.);
- spracovanie príspevku do kolektívnej monografie zo slovensko-poľskej komisie historikov s názvom: *Ozbrojené zložky SNP* (12 rkp. s.);
- spracovanie kapitoly do kolektívnej monografie Múzea SNP o SNP s názvom *Vojenský priebeh Povstania* (22 rkp. s.);
- spracovanie časti kapitoly do kolektívnej monografie Múzea SNP o SNP s názvom *Partizánske hnutie v roku 1944* (18 rkp. s.);
- spracovanie a prednesenie referátu na medzinárodnej vedeckej konferencii *Východné Karpaty 1944* s názvom *Debrecínska operácia* (20 min.);
- spracovanie a prednesenie referátu na medzinárodnej vedeckej konferencii „Kolaborácia a odboj“ k 65. výročiu SNP v B. Bystrici s názvom *O vojenskej historiografii SNP a národnooslobodzovacieho zápasu* (20 min.);
- spracovanie príspevku *O vojenskej historiografii SNP a národnooslobodzovacieho zápasu* do kolektívnej monografie *Kolaborácia a odboj* (19 rkp. s.).

pplk. Mgr. Miloslav Čaplovič, PhD.

- spracovanie vedeckého referátu „Československá armáda medzi Mníchovom 1938 a marcom 1939 s dôrazom na Slovensko“ a jeho prednesenie na medzinárodnej vedeckej konferencii „Rozbitie alebo rozpad? Historické reflexie zániku Česko-Slovenska 1939“, ktorú usporiadali Historický ústav SAV v spolupráci s Historickým ústavom AV ČR a Vojenským historickým ústavom v Bratislave 11. – 12. marca 2009 v priestoroch Veľvyslanectva Českej republiky v Bratislave (25 minút), 12 rkp. s.;
- spracovanie vedecko-populárneho článku „Cesty M. R. Štefánika ako vojaka“ pre časopis *Obrana*, 14 rkp. s. + fotografická príloha;
- spracovanie vedeckého referátu „Česko-slovenské vzťahy v armáde 1918 – 1939. Význam čs. brannej moci pre slovakizáciu Slovenska“ a jeho prednesenie na medzinárodnom vedeckom seminári „Armáda ako faktor československých vzťahov“, ktorý usporiadali Česko-Slovenská komisia historikov a Vojenský historický ústav Bratislava 21. apríla 2009 v priestoroch SNM – Múzea ukrajinskej kultúry vo Svidníku (30 minút), 15 rkp. s.;
- spracovanie vedeckého referátu „Význam osobnosti M. R. Štefánika v tradíciách čs. armády 1919 – 1939“ a jeho prednesenie na medzinárodnej vedeckej konferencii „M. R. Štefánik v zrkadle prameňov a najnovších poznatkov historiografie“, ktorú usporiadali Ministerstvo zahraničných vecí v spolupráci s Historickým ústavom SAV, Vojenským historickým ústavom a Slovenským národným archívom 4. – 5. mája 2009 v Kongresovej sále MZV v Bratislave (20 minút), 10 rkp. s.;
- spracovanie vedecko-populárneho článku „Brigádny generál Jozef Martin Kristín“ pre rubriku „Slovenskí generáli“ časopisu *Obrana*, 4 rkp. s. + 1 fotografia - portrét;
- spracovanie vedecko-populárneho článku „Brigádny generál Pavol Ján Kuna“ pre rubriku „Slovenskí generáli“ časopisu *Obrana*, 4 rkp. s. + 1 fotografia - portrét;
- spracovanie vedeckého referátu v spolupráci s Dr. Igorom Bakom pod názvom „Účasť Slovenskej republiky vo vojne proti Poľsku v Slovenskej historiografii“ a jeho prednesenie na medzinárodnej vedeckej konferencii „Kampania wrześniowa 1939 r. z perspektywy 70-lecia“, ktorú usporiadal Vojenský úrad historických výskumov (WBBH) pod patronátom ministra obrany Poľskej republiky 10. septem-

bra 2009, v priestoroch konferenčného centra Poľskej armády vo Varšave (30 minút), 10 rkp. s. + rozšírenie príspevku na vedeckú štúdiu ako výstup z projektu APVV-0352-07 a jej odovzdanie do tlače, 17 rkp. s.;

– spracovanie odborných príspevkov „Pôsobenie VHÚ Bratislava v Pracovnej skupine pre vojenskú históriu (MHWG)“ a „Slovo na úvod“ (spolu 5,5 rkp. s.) do publikácie Purdek, I. a kol.: 15. rokov Vojenského historického ústavu 1994 – 2009. Bratislava : VHÚ, 2009;

– spracovanie vedecko-populárneho článku „Brigádny generál Branislav Vladimír Manica“ pre rubriku „Slovenskí generáli“ časopisu Obrana, 4 rkp. s. + 1 fotografia - portrét;

– spracovanie vedecko-populárneho článku „Deň vojnových veteránov“ pre časopis Obrana, 3 rkp. s. + fotografická príloha;

– spracovanie odborného príspevku „Brigádny generál *in memoriam* Karol Peknik v čs. brannej moci 1920 – 1939“ a jeho prednesenie na odbornom seminári „Zabudnutý generál Karol Peknik“, ktorý usporiadali Slovenský zväz protifašistických bojovníkov a Vojenský historický ústav Bratislava 11. novembra 2009 v priestoroch Kultúrneho centra v Pezinku (15 minút), 5 rkp. s.

Mgr. Alexej Maskalík

– vypracovanie a prednesenie vedeckého referátu na tému *Reflexie národnostných vzťahov pri výstavbe veliteľského zboru čs. armády po druhej svetovej vojne* na vedeckom seminári *Armáda ako faktor československých vzťahov*, konanom 21. apríla 2009 v Múzeu ukrajinskej kultúry (SNM) vo Svidníku, spracovanie štúdie do zborníka, 30 rkp. s.;

– spracovanie vedecko-populárneho článku *Zásady bleskovej vojny*“ pre časopis *Historická revue*, 10 rkp. s.;

– spracovanie vedecko-populárneho článku *Augustová búrka* pre časopis *Historická revue*, 10 rkp. s.;

– spracovanie vedecko-populárneho článku *Generálmajor Ján Paškan* pre časopis *Obrana*, 4 rkp. s.;

– spracovanie vedecko-populárneho článku *Brigádny generál Anton Rašla* pre časopis *Obrana*, 4 rkp. s.;

– dopracovanie a korektúra biografických portrétov: Slovenská vojenská generalita 1918 – 2008 (dopracované 1 heslo, 2 rkp. s. a korektúra dovedna 25 hesiel, 54 rkp. s.).

Mgr. Marek Meško, M. A., PhD.

– preklad listu generálovi Grofčíkovi do anglického jazyka, 1 rkp. s.;

– formulovanie komuniké o priebehu 9. medzinárodnej konferencie PfP v Bukurešti, 1 rkp. s.;

– správa o priebehu rekonštrukcie bojov Dargov 2009 do časopisu *Vojenská história*, 2 rkp. s.;

– správa o priebehu 9. medzinárodnej konferencie PfP v Bukurešti do časopisu *Vojenská história*, 5 rkp. S.;

– dopracovanie a korektúra biografických portrétov: Slovenská vojenská generalita 1918 – 2008 (dopracované 2 heslá, 6 rkp. s. a korektúra celkom 8 hesiel, 18 rkp. s.).

– spracovanie anotácie: *Rush, A.: Americká pěchota za 2. světové války* do časopisu *Vojenská história*, 3 rkp. s.

Dr. Imrich Purdek

- podklady pre stretnutie ministrov obrán krajín NATO v Bratislave – expertízny materiál *Ozbrojené sily Slovenskej republiky 1993 – 2008*, 40 rkp. s.;
- dopracovanie textu do publikácie *Slovensko. Vojenská kronika*, 15. kapitola – rozšírenie o roky 2006 – 2009, 4 rkp. s.;
- dopracovanie a korektúra biografických portrétov: Slovenská vojenská generalita 1918 – 2008 (dopracovaných a odovzdaných ďalších 7 hesiel, 15 rkp. s.);
- spracovanie textu do publikácie 15 rokov VHÚ 1994 – 2009 *Účasť VHÚ v tvorbe vojenskej symboliky v rámci rezortu ministerstva obrany*, 4 rkp. s.; *Starostlivosť o národnú kultúrnu pamiatku, vojnové cintoríny, pamätníky a pamätné miesta*, 6 rkp. s.;
- výber fotografií a spracovanie textu do publikácie 15 rokov VHÚ 1994 – 2009, 120 ks.;
- spracovanie podkladového materiálu pre GŠ OS SR – návrh *Koncepcie rozvoja národných a vojenských tradícií Ozbrojených síl Slovenskej republiky*, 20 rkp. s.

PhDr. Vladimír Segeš, PhD.

- spracovanie a prednesenie referátu *Tri generácie Polereckých v službách boha Marsa*, na medzinárodnej vedeckej konferencii Zemianstvo na Slovensku v novoveku, ktorá sa uskutočnila 8. – 10. 6. 2009 v Martine, 20 rkp. s.;
- spracovanie odborného textu *Politický a spoločenský vývoj v Uhorsku s dôrazom na Slovensko v rokoch 1301 – 1526* pre spoločnú Slovensko-maďarskú historickú čítanku podľa zadania podpredsedu vlády SR, 20 rkp. s.;
- podklady pre stretnutie ministrov obrán krajín NATO v Bratislave – expertízny materiál *Slovenské dejiny v prehľade*, 45 rkp. s.;
- námet a spracovanie textu *Stredovekí rytieri a ich svet. Nástenný kalendár Vojenského historického ústavu 2010*, 16,5 rkp. s.;
- spracovanie a prednesenie referátu *Panovnícke rody a dynastie v dejinách Slovenska* na medzinárodnej vedeckej konferencii Fenomén rodiny v minulosti Slovenska, ktorá sa uskutočnila 22. – 24. 9. 2009 v Bardejove, 15 rkp. s.;
- spracovanie a prednesenie referátu *Sociálna topografia ako určujúci fenomén spoločenskej komunikácie. Príklad stredovekej Bratislavy* na medzinárodnej vedeckej konferencii Stredoveké mesto ako miesto stretnutí a komunikácie, ktorá sa uskutočnila 19. – 21. 10. 2009 v Častej, 20 rkp. s.;
- spracovanie a prednesenie referátu *Insurekčné jednotky a meštianske milície za napoleonských vojen* na medzinárodnej vedeckej konferencii Napoleonské vojny a Uhorsko v Győri a Komárome, 28. – 30. 4. 2009, 10 rkp. s.;
- prednesenie referátu *Moriamur pro rege nostro – Posledné dejstvo šľachtickej insurekcie na vedeckej konferencii Šľachta v stredoveku a ranom novoveku* v Győri, 21. – 22. 5. 2009, 10 rkp. s.;
- prednesenie referátu *Juraj Jánošík – vojak, zbojnický kapitán a ľudový hrdina* na medzinárodnej konferencii Military Careers in the 17-18th Centuries v Budapešti, 14. – 16. 10. 2009, 10 rkp. s.;
- prednesenie referátu *Problematika uhorskej štátnosti a etnogenézy Slovákov a Maďarov v Uhorsku* na medzinárodnej konferencii Spoločná história – hodnoty a konflikty v Balašských Ďarmotách, 12. – 13. 11. 2009, 16 rkp. s.

Mgr. Mária Stanová

- spracovanie a korektúra biografických portrétov: Slovenská vojenská generalita 1918 – 2008 (spracované 4 heslá, 4 rkp. s. a korektúra 4 hesiel, 4 rkp. s.);

– spracovanie podkladu – štatistického prehľadu o publikovaných príspevkoch vo Vojenskej histórii do publikácie 15 rokov VHÚ 1994 – 2009, 3 rkp. s.

Mgr. Božena Šeďová

– spracovanie anotácie: *Blažek, P. (ed.): A nepozdvihne meč... Odpírání vojenské služby v Československu 1948 – 1989* do časopisu Vojenská historie, 3 rkp. s.;

– spracovanie anotácie: *Kalný, S.: Zabudnite na Kocha* do časopisu Vojenská historie, 2,5 rkp. s.

PhDr. Jan Štaigl, CSc.

– spracovanie vedeckej štúdie *Účast' čs. armády na odmínovaní Slovenska po druhej svetovej vojne* pre časopis Vojenská historie, 40 rkp. s.;

– spracovanie časti referátu na konferenciu CIHM *Vojenská identita Slovenska v rokoch 1945 – 1992*, 7,5 rkp. s.;

– spracovanie textu do publikácie 15 rokov VHÚ 1994 – 2009 *Spracovateľská a publikačná činnosť OVHV VHÚ v rokoch 1994 – 2000*, 12 rkp. s.;

– spracovanie vedeckej štúdie do zborníka k 70. narodeninám M. Hronského *Militarizácia Slovenska v rokoch 1945 – 1960*, 28 rkp. s.

PhDr. Michal Štefanský, CSc.

– dopracovanie a korektúra biografických portrétov: Slovenská vojenská generalita 1918 – 2008 (korektúra dovedna 20 hesiel, 43 rkp. s.).

pplk. PhDr. Peter Šumichrast, PhD.

– spracovanie štúdie *Slovenské Savoie Marchetti SM-84-Bis v dokumentoch (1939 – 1945)* 2. časť do časopisu Vojenská historie, 68 rkp. s.;

– spracovanie písomného príspevku *Personálna výstavba VHÚ* do publikácie 15 rokov VHÚ 1994 – 2009, 17 rkp. s.;

– dopracovanie a korektúra biografických portrétov: Slovenská vojenská generalita 1918 – 2008 (dopracovaných 9 biografických portrétov, 30 rkp. s. a korektúra celkom 9 hesiel, 40 rkp. s.).

II. Operatívne úlohy – expertízy, posudky, stanoviská

pplk. Mgr. Miloslav Čaplovič, PhD.

– spracovanie posudku na dizertačnú prácu Petra Chorváta "Československé opevnenia na Slovensku v 30. rokoch 20. storočia" (157 s.) pre školiace pracovisko Historický ústav SAV, 6 rkp. s.;

– operatívna korešpondencia (január – apríl 2009) súvisiaca s organizačnou a obsahovou prípravou medzinárodného vedeckého seminára „Armáda ako faktor československých vzťahov“ (Svidník, 21. 4. 2009), spolu 16 rkp. s.;

– operatívna korešpondencia (január – máj 2009) súvisiaca s organizačnou a obsahovou prípravou medzinárodnej vedeckej konferencie „M. R. Štefánik v zrkadle prameňov a najnovších poznatkov historiografie“ (Bratislava, 4. – 5. 5. 2009), spolu 8 rkp. s.;

– spracovanie posudku na štúdiu Daniela Šmihulu "Poručík duchovnej služby Michal Vyšný – zabudnutý osud" (25,5 rkp. s.) pre časopis Vojenská historie, 2 rkp. s.;

– odborná redakcia príhovoru pre štátneho tajomníka MO SR pri príležitosti pietnej spomienky – Dňa vojnových veteránov" v Bratislave 8. 11. 2009, 3 rkp. s.;

- e-mailová korešpondencia s pánom Johnom Pálkom (USA), vo veci hodnotenia úlohy čs. vlády vedenej Dr. Milanom Hodžom pri zabezpečení obranyschopnosti Československa a jej vzťahu k Hlavnému štábu čs. brannej moci, 1 rkp. s.;
- spracovanie odborného stanoviska (elektronická požiadavka Kancelárie podpredsedu vlády SR zo dňa 14. 10. 2009) vo veci preverenia historických súvislostí, či časť slovenskej inteligencie po vstupe ruských vojsk na územie severovýchodného Slovenska na prelome rokov 1914 – 1915 chcela vyhlásiť spoločný štát Čechov a Slovákov, 2 rkp. s.

PhDr. Igor Baka, PhD.

- spracovanie posudku pre vydavateľstvo SAV na pamäti Juraja Slávika, 6 rkp. s.;
- spracovanie posudku pre Múzeum SNP na zborník štúdií Naše povstanie 1944 – SNP a Varšavské povstanie, 8 rkp. s.;
- spracovanie posudku pre časopis Pamäť národa na štúdiu P. Sokoloviča: Kariéra oblastného veliteľa HG v Trnave Jozefa Bányaiho, 2 rkp. s.;
- spracovanie posudku pre časopis Vojenská história na štúdiu Martina Uhrina: Pancierovky v slovenskej a povstaleckej armáde, 2 rkp. s.;
- spracovanie posudku na štúdiu O. Pejša: K niektorým postojům slovenských veliteľů na východní frontě v letech 1941 – 1943, 2 rkp. s.;
- spracovanie posudku na štúdiu P. Mičianika: Rýchla divízia v nemeckej ofenzíve na Rostov, 3 rkp. s.;
- spracovanie posudku na štúdiu M. Manáka: Zostavenie systému kontroly v okupovanom Nemecku, 2 rkp. s.;
- spracovanie sprievodného inventára o slovacikálnych militáriách uložených v Spolkovom archíve–Vojenskom archíve vo Freiburgu, 12 rkp. s. (dokument bude slúžiť pre potreby grantového projektu APVV);
- spracovanie posudku pre Múzeum SNP na zborník Kolaborácia a odboj na Slovensku a v krajinách nemeckej sféry vplyvu v rokoch 1939 – 1945, 15 rkp. s.
- spracovanie posudku na štúdiu Dominiky Vicenovej: O jednom osude z vypálenej partizánskej obce Kalište, pre časopis Pamäť národa, 2. rkp. s.

doc. PhDr. Jozef BYSTRICKÝ, CSc.

- stanovisko k vzdelávaciemu programu z dejepisu pre 1. – 3. ročník gymnázia, 12 s. (Ústredná predmetová komisia pre predmet dejepis, pracovné zasadanie 21. 5. 2009) 2 rkp. s.;
- stanovisko k vzdelávaciemu programu z dejepisu pre 5. – 9. ročník základnej školy, 12 rkp. s., (Ústredná predmetová komisia pre predmet dejepis, pracovné zasadanie 21. 5. 2009) 2 rkp. s.;
- oponentský posudok na publikáciu Múzea SNP v Banskej Bystrici: *Slovenské národné povstanie 1944* (190 rkp. s.), 58 rkp. s.
- stanovisko k návrhu nariadenia ministra obrany k vyhláseniu Dňa slovenského letectva, 1 rkp. s.;
- návrh odpovedí na otázky ruských novinárov položených pridelencomi obrany v Moskve – pre tlačové oddelenie MO SR, 1,5 rkp. s.;
- posúdenie návrhu scenára expozície múzejného oddelenia vo Svidníku v rozsahu 33 s., 3 rkp. s.;
- expertíza: Dodržiavanie ustanovení §§ 10 – 12 vyhlášky MK SR č. 342/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov o odbornej správe múzejných predmetov na základe vykonanej kontroly v dňoch 18. – 20. 3. 2009 , 6 rkp. s.;

- návrh správy o plnení prioritných strategických cieľov vyplývajúcich zo Stratégie rozvoja múzeí a galérií SR do r. 2011 pre rezort MO SR, 6 rkp. s.;
- návrh písomného vyjadrenia ku kontrolným zisteniam uvedeným v správe o výsledku následnej finančnej kontroly č. p. SEKO-IMO-OdKal-27-8/2009-FKz 12. júna 2009, 18 rkp. s.;
- stanovisko k otázkam prípadnej účasti príslušníkov slovenskej armády na masovom vraždení Židov v júli 1941 v Dobromile a v septembri 1941 pre Dokumentačné stredisko holocaustu, 4 rkp. s.
- posudok na materiál Generál Alexander Čunderlík (1878 – 1947), 2,5 s.
- návrh vystúpenia ministra obrany SR v Starom Tekove (Boje na Hrone), 2,5 rkp. s.;
- posúdenie rozkazu prezidenta SR k 65. výročiu SNP, 0,5 s.
- odborné stanovisko k žiadosti o poskytnutie informácií o bojoch pri oslobodzovaní obce Močenok, 3,5 rkp. s.;
- posudok na štúdiu *Výber a príprava kádrov pre špeciálne operácie zo ZSSSR 1941 – 1945*, 7 s.;
- posudok na texty propagačného materiálu *Pamätné miesta duklianskych bojov*, 2,5 rkp. s.;
- posudok na materiál *Správa o Továrni na dopravné prostriedky v Trenčianskych Biskupiciach (1945)*, 2 rkp. s.;
- návrh na zriadenie štandardy náčelníka GŠ OS SR, 1 rkp. s.;
- posudok na libreto renovácie stálej expozície VHM – Mo Svidník, 7 rkp. s.;
- stanovisko k žiadosti o poskytnutie vojensko-historickej informácie o meste Trenčín – v katastrálnom území Záblatie, 0,5 rkp. s.

PhDr. František Cséfalvay, CSc.

- spracovanie oponentského posudku pre FF UK Bratislava na dizertačnú prácu A. Konečného: *Pracovné jednotky armády Slovenskej republiky v rokoch 1939 – 1945* (posúdených 107 s. + prílohy), 7 rkp. s.;
- spracovanie oponentského posudku pre HÚ SAV na doktorandskú prácu Mgr. Petra Chorváta: *Československé opevnenia na Slovensku v 30. rokoch 20. storočia* (posúdených 138 s. + prílohy), 5 rkp. s.;
- spracovanie oponentského posudku pre HÚ SAV na doktorandskú prácu A. Maskalíka: *Slovenský aspekt vo výstavbe dôstojníckeho zboru čs. armády v rokoch 1945 – 1969* (posúdených 188 s. + prílohy), 5 rkp. s.;
- odborný posudok na príspevok P. Mičianika: *Rýchla divízia v ofenzíve na Rostov* pre Vojenskú históriu (posúdených 55 s.), 3 rkp. s.;
- odborný posudok na príspevok Oldřicha Vaněka: *Výber a príprava kádrov pre špeciálne operácie zo ZSSR v rokoch 1941 – 1945* pre Vojenskú históriu (posúdených 55 s.), 4 rkp. s.;
- posudok na príspevok Viktora Andaháziho – Szeghyho: *Vznik a začiatok činnosti Karpatskej skupiny Maďarského kráľovského honvédstva v roku 1941* pre Vojenskú históriu, (posúdených 25 s.), 2,5 rkp. s.;
- odborný posudok na príspevok Igora Baku: *Pozadie neprijatej demisie ministra národnej obrany gen. I. tr. Ferdinanda Čatloša v januári 1941* pre Vojenskú históriu (posúdených 25 s.), 1,5 rkp. s.;
- odborný posudok na príspevok Igora Baku a Mareka Meška: *Správy o študijnej ceste slovenských dôstojníkov po Nemecku a okupovaných krajinách v auguste a septembri 1940* pre Vojenskú históriu (posúdených 45 s.), 2 rkp. s.;

- odpoveď na list č. p. VHÚ 314/2009: Odborné stanovisko k zapožičaniu čestného názvu VÚ 5728 Martin, 1 s.;
- odpoveď na list č. p. VHÚ 350/2009: Odborné stanovisko k zapožičaniu čestného názvu VÚ 5728 Martin, 1s.;
- odpoveď na list č. p. VHÚ 979/2009: Záporná odpoveď ohľadom poskytnutia stanoviska k neonacistickej symbolike, 1 s.;
- preklad názvov a definovanie obsahového zameranie článkov z histórie Slovenska v maďarských časopisoch Századok a História, 6 zázn. pre Informačný spravodaj VHÚ.

Mgr. Alexej Maskalík

- spracovanie podkladov pre vojenského pridelenca SR v Ruskej federácii ohľadom účasti sovietskych vojsk na oslobodzovaní Slovenska v priebehu druhej svetovej vojny, 1,5 rkp. s.;
- spracovanie odpovede pre p. Gordiaka ohľadom základných informácií o živote generálmajora Alexandra Timka, 1 rkp. s.

Mgr. Marek Meško, M. A., PhD.

- posúdenie anglického prekladu brožúrky pre VHM Piešťany, 3,5 rkp. s.;
- preklad anotácií do anglického a francúzskeho jazyka pre Medzinárodnú bibliografiu vojenskej histórie, 12 rkp. s.;
- vypracovanie stanoviska k libretu novej expozície v múzejnom oddelení Svidník.

Dr. Imrich PURDEK

Odborné vojensko-historické stanovisko:

- na základe záverov Rady pre vojenskú symboliku spracovanie odborného stanoviska k výtvarnému návrhu *Pamätnej medaily generála Jána Goliana a Záslužného kríža generála Rudolfa Viesta* pre Klub generálov Slovenskej republiky, (č. p.: VHÚ-6-3/2009), 2 rkp. s.

Stanovisko:

- k návrhu vládneho materiálu predkladaného ministrom kultúry SR „Návrh aktualizácie Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky“ č. materiálu: ÚV-30144/2008, 40 s. (č. p.: VHÚ-27/2009), 2 rkp. s.;
- spracovanie podkladových materiálov pre Úrad pridelenca obrany SR v Moskve (č. p.: VHÚ-153/2009), 2,5 rkp. s.;
- k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 321/2002 Z. z. o Ozbrojených silách Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (č. p.: VHÚ-349/2009), 2 rkp. s.;
- v rámci medzirezortného pripomienkového konania k návrhu výnosu Ministerstva kultúry SR o poskytovaní dotácie zo štátneho rozpočtu na náhradu škody vzniknutej pri dočasnom dovoze predmetu kultúrnej hodnoty na územie Slovenskej republiky (č. p.: VHÚ-430/2009), 14 s.;
- k obsahu listu pridelenca obrany SR v Moskve k možným návrhom na morálne oceňovanie priamych účastníkov boja proti fašizmu v súvislosti s blížiacimi sa významnými výročiami (65. výročie SNP a Karpatsko-duklianskej operácie, 65. výročie skončenia 2. svetovej vojny) (č. p.: VHÚ-130/2009), 3 rkp. s.;
- Vojenského historického ústavu k návrhu na zriaďovanie pamätných medailí k blížiacim sa významným výročiam v roku 2009 a 2010 (č. p.: VHÚ-163/2009), 2,5 rkp. s.;

- k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 321/2002 Z. z. o ozbrojených silách Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (č. p.: VHÚ-349/2009), 2 rkp. s.;
- k návrhu predpisu Vnútny poriadok Ozbrojených síl Slovenskej republiky v rámci vnútrorezortného pripomienkového konania (č. p.: VHÚ-187/2009), 5 rkp. s.;
- k požiadavke vyčlenenia personálu a historickej vojenskej techniky na rekonštrukciu bojov (č. p.: VHÚ-441/2009), 2 rkp. s.;
- k návrhu obrazového materiálu Vojenská symbolika Ozbrojených síl Slovenskej republiky (č. p.: VHÚ-458/2009), 5 rkp. s.;
- k návrhu nariadenia ministra obrany SR o vyhlásení Dňa slovenského vojenského letectva v rámci vnútrorezortného pripomienkového konania (č. p.: VHÚ-294/2009), 3 rkp. s.;
- Vojenského historického ústavu na podporu aktivít Združenia pre zachovanie vojenskej histórie v Karpatoch (č. p.: VHÚ-522/2009), 1,5 rkp. s.;
- Stanovisko Vojenského historického ústavu k IS náčelníka Generálneho štábu Ozbrojených síl SR, ktorým sa predkladá na schválenie návrh nariadenia ministra obrany SR o vyhlásení Dňa slovenského vojenského letectva (č. p.: VHÚ-533/2009), 1 rkp. s.;
- Stanovisko k návrhu Výnosu Ministerstva obrany Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovuje poskytovanie výstrojných náležitostí, druhy vojenskej rovnošaty, výstrojných súčiastok, špecifických znakov vojenskej rovnošaty, ich nosenie a používanie a nosenie vojenských medailí a vojenských odznakov (č. p.: VHÚ-735/2009), 4 rkp. s.;
- Stanovisko k pracovnej verzii návrhu Konceptie rozvoja vojenských tradícií SR (č. p.: VHÚ-925/2009), 5 rkp. s.;
- Stanovisko ku konečnej verzii návrhu materiálu Vojenská symbolika Slovenskej republiky 1993 – 2009 (č. p.: VHÚ-933/2009), 11 rkp. s.;
- Stanovisko na podanie JUDr. Mariána Ďurinu (č. p.: VHÚ-897/2009), 4 rkp. s.;
- Stanovisko k spracovanému návrhu obrazového materiálu „Vojenská symbolika Slovenskej republiky 1993 – 2008“ (č. p.: VHÚ-640/2009), 4 rkp. s.;
- Stanovisko k návrhu na ocenenie miest a obcí za účasť v národnom boji proti fašizmu a oslobodenie v rokoch druhej svetovej vojny „Pamätnou medailou za účasť v boji proti fašizmu a za oslobodenie vlasti“ (č. p.: VHÚ-769/2009), 1 rkp. s.;
- Stanovisko k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov (č. p.: VHÚ-635/2009), 1 rkp. s.;
- Stanovisko k návrhu zákona o pohrebníctve a o doplnení zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – medzirezortné pripomienkové konanie (č. p.: VHÚ-729/2009), 1 rkp. s.;
- Stanovisko Vojenského historického ústavu na podporu aktivít Združenia pre zachovanie vojenskej histórie v Karpatoch (č. p.: VHÚ-522/2009), 1 rkp. s.;
- vládny materiál „Návrh Stratégie nákupu slovacík múzejnej a galerijnej hodnoty“, spracovanie stanoviska pre ministra obrany SR, 1 rkp. s.

Spracovanie:

- predloženie návrhu rektorovi Akadémie OS gen. M. R. Štefánika na spoluorganizovanie medzinárodnej vedeckej konferencie v roku 2010 pod názvom „Vojenstvo na Slovensku v rokoch 1968 – 1989“, 1,5 rkp. s.;
- ročný výkaz o výskumno-vývojovom potenciáli za rok 2008 Vojenského historického ústavu (č. p.: VHÚ-393/2009), 22 rkp. s.;

- odpoveď na žiadosť na písomné povolenie pátrania v priestore Duklianskeho bojiska (č. p.: VHÚ-413/2009), 1,5 rkp. s.;
- podnet na uskutočnenie odborného seminára v roku 2009 k významnej osobnosti vojenských dejín Slovenska (č. p.: VHÚ-386/2009), 1,5 rkp. s.;
- ročný podnikový výkaz o výskume a vývoji VV P 6-01 Vojenského historického ústavu Bratislava za rok 2008 pre štatistický úrad SR (č. p.: VHÚ-130/2009), 3 rkp. s.;
- pozývaci list na bilaterálnu spoluprácu s partnerským pracoviskom z Ruskej federácie – Ústav vojenskej histórie Ministerstva obrany Ruskej federácie, Moskva (č. p.: VHÚ-532/2009), 3 rkp. s.
- Informácia o výsledku pátrania po osude vojaka z obdobia druhej svetovej vojny (č. p.: VHÚ-702/2009), 1 rkp. s.;
- Informácia o spôsobe riešenia žiadosti pána Štefana Rafčíka (č. p.: VHÚ-699/2009), 1 rkp. s.;
- odpoveď na list JUDr. Mariána Ďurinu (č. p.: VHÚ-981/2009), 2 rkp. s.;
- odpoveď na list k identifikácii hrobu príslušníka Rumunskej armády Iona Cerce-la (č. p.: VHÚ-647/2009), 1 rkp. s.

Mgr. Mária Stanová

- posledné korektúry zborníka „Štefan Jurech – (1898 – 1945)“ pred vydaním;
- redakčná príprava Vojenskej kroniky Slovensko/Military Chronicle-Slovakia v anglickej mutácii do tlače, korektúry;
- jazyková úprava textov do publikácie 15 rokov Vojenského historického ústavu;
- jazyková úprava – odborné stanoviská vedeckých a vedúcich pracovníkov, vyššieho stupňa z príležitostí rôznych udalostí ako podklad pre nadriadené orgány, korektúra referátov a príspevkov, vnútorné materiály – jazyková úprava textov na prezentáciu na webovej stránke, - dovedna 600 s.;
- formulácia listov k oficiálnym slávnostným udalostiam, 7 s.;
- stanovisko pre štátneho tajomníka v rámci účasti na spomienkovej slávnosti k pôsobeniu M. R. Štefánika v Meudone, 5 s.;
- operatívna súvisiaca so zmluvami a prípravou „Vojenskej kroniky“ do anglickej mutácie;
- koordinácia spolupráce s prekladateľmi na príprave publikácie Milan Rastislav Štefánik v archívnych dokumentoch;
- spolupráca s tlačiarňou pri grafickej úprave „Milan Rastislava Štefánik v archívnych dokumentoch“, ako aj pri finalizácii tlačiarenských prác dokumentov;
- kompletne korektúry pre tlač dokumentov Milan Rastislav Štefánik
- preklad operatívnej e-mailovej korešpondencie z anglického jazyka do slov. jazyka, a opačne, cca 20 s.;
- koordinácia spolupráce na pripravovanej kolektívnej publikácii k 70-tinám Dr. Hronského;
- aktualizácia štatútu časopisu, honorárového poriadku Vojenskej histórie atď.;
- agenda súvisiaca s koordináciou posudzovateľskej činnosti štúdií a materiálov určených na publikovanie vo Vojenskej histórii č. 1, 2, 3, 4/2009; príprava podkladov na redakčnú radu;
- príprava resumé a perexov do časopisu VH 1,2,3, 4/2009 na preklad do nemeckého a anglického jazyka, 50 rkp. s.;
- spracovanie podkladov pre vyplatenie honorárov prispievateľom do Vojenskej histórie č. 1/2009, 2/2009, 3/2009, 4/2009;
- obsah ročníka Vojenskej histórie za rok 2009 , 5 s.;

PhDr. Vladimír Segeš, PhD.

- expertízny materiál „Slovenské dejiny v prehľade“, podklady pre stretnutie ministrov obrán krajín NATO v Bratislave, 45 rkp. s.;
- posudok na dizertačnú prácu Mgr. Kataríny Bodnárovej „Novoveká bratislavská mestská kancelária v rokoch 1526 – 1574 v zrkadle bratislavských mestských kníh“, 165 s., 3 rkp. s.;
- posudok na dizertačnú prácu Mgr. Michala Píreka „Vývoj uhorského vojenstva a rytierstva do polovice 14. storočia so zvláštnym zameraním na obdobie vlády Karola I. z Anjou“, 281 s., 10 rkp. s.

Mgr. Božena Šed'ová

- spracovanie podkladov pre CEZL Národného knižničného centra a pre súborný katalóg periodík Univerzitnej knižnice, štatistického prehľadu pre SNK, výkazu o neperiodických publikáciách pre MK SR;
- distribúcia časopisu Vojenská história č. 4 /08, č. 1/09, č. 2/09, č. 3/09, aktualizácia adresára na rok 2009; distribúcia publikácií: Vojenské dejiny Slovenska V. zv., Štefan Jurech – zborník príspevkov, M. R. Štefánik v archívnych dokumentoch, Generáli – slovenská vojenská generalita 1918 – 2009);
- redakcia poznámkového aparátu do publikácie M. R. Štefánik v archívnych dokumentoch;
- pokračovanie v elektronickom spracovaní fondu kompletizovaných časopisov a zborníkov do databázy periodickej tlače;
- spracovanie registrov do anglickej verzie publikácie Slovensko – vojenská kronika;
- spolupráca na príprave a vydaní nástenného kalendára Vojenského historického ústavu 2010;
- príprava vydavateľskej produkcie VHÚ a publikačnej činnosti pracovníkov OVHV VHÚ na prezentačné výstavy;
- spracovanie citačných zoznamov na publikačnú tvorbu vybraných pracovníkov VHÚ;
- pokračovanie v kompletizácii osobných archívnych materiálov voj. osobností Slovenska
- spracovanie výstupov publikačnej činnosti s relevantným ohodnotením pre potreby žiadosti VHÚ o nenávratný finančný príspevok z euro fondov;
- vybavenie mailových žiadostí pracovníkov spoločenskovedných inštitúcií i žiadateľov z laickej verejnosti (napr. dejiny voj. pedagogiky na Slovensku, Slovenský vojenný víťazný kríž, židovské obce na Slovensku a holokaust, politický vývoj na Slovensku v rokoch 1945-48, banderovci a ich pôsobenie na východnom Slovensku, nemecké koncentračné tábory, čs. armáda v období Pražskej jari);
- jazyková redakcia odborných textov cca 60 s.

PhDr. Jan Štaigl, CSc.

- odborné stanovisko k žiadosti veliteľa VÚ 8838 Poprad o pomoc pri výbere vhodných vojenských osobností na pomenovanie útvaru, 2 rkp. s.;
- posudok na štúdiu P. Turzu „Trofejné samohybné delá vo výzbroji čs. armády“ pre časopis Vojenská história, 1 rkp. s.;
- posudok na štúdiu I. Vondrovského „Zátarasy z roku 1945 na slovensko-moravskom pomezí“, pre časopis Vojenská história, 1,5 rkp. s.;

- posudok na štúdiu M. Dubánka „Sovětský pevnostní kanón ráže 45 mm v Československu“, pre časopis *Vojenská história*, 1 rkp. s.;
- posudok na doktorandskú prácu A. Maskalíka „Slovenský aspekt vo výstavbe dôstojníckeho zboru čs. armády v rokoch 1945 – 1969“, pre SKVH, 8 rkp. s.;
- odborné stanovisko k návrhu na priznanie čestného a historického názvu protiletadlovej raketovej brigáde Nitra, pre Veliteľstvo PVO, 1,5 rkp. s.;
- list s informáciami o odmínovacích prácach po II. svetovej vojne v okrese Svidník, odpoveď na žiadosť p. Juraja Simčáka, Bijacovce, 1 rkp. s.;
- korektúra biografických hesiel projektu „Slovenská vojenská generalita 1918 – 2008“ spracovaných inými autormi, cca 150 rkp. s.;
- odpoveď na žiadosť p. Ladislava Kaveckého o identifikácii strešných objektov na domoch v Žiline, 1 rkp. s.

pplk. PhDr. Peter Šumichrast, PhD.

- spracovanie posudku na štúdiu M. Schvarca: „Úderka a výchovný nástroj hnutia – Freiwillige Schutzstaffel – dobrovoľné ochranné oddiely Deutsche Partei“ pre časopis *Vojenská história*, 1,5 rkp. s.;
- spracovanie posudku na materiál R. Lamoša: „Tanková taktika v Normandii z pohľadu nemeckého generála Heinza Wilhelma Guderiana“ pre časopis *Vojenská história*, 1,5 rkp. s.;
- spracovanie posudku na materiál R. Lamoša: „Tanková taktika v Normandii z pohľadu nemeckého generála Geyra von Schweppenburga“ pre časopis *Vojenská história*, 1,5 rkp. s.;
- oponentský posudok na publikáciu Múzea SNP v Banskej Bystrici: *Zborník Múzea SNP 2007*, (posúdených 190 s.), 4 rkp. s.;
- posudok na vedeckú štúdiu P. Mičianika „Posledné útočné akcie slovenskej Rýchlej divízie na Kaukaze“ pre časopis *Vojenská história* (posúdených 40 s.), 4 rkp. s.;
- posudok na materiál Ľ. Petrašku „Nedobrovoľný účastník histórie“ pre časopis *Vojenská história*, (posúdených 16 s.), 9 rkp. s.;
- posudok na vedeckú štúdiu I. Baku: „Pozadie neprijatej demisie ministra národnej obrany gen. I. triedy Ferdinanda Čatloša“ pre časopis *Vojenská história*, (posúdených 26 s.), 2 rkp. s.;
- posudok na vedeckú štúdiu M. Schwarza: „Úderka a výchovný nástroj hnutia - Freiwillige Schutzstaffel - dobrovoľné ochranné oddiely Deutsche Partei“ pre časopis *Vojenská história*, (posúdených 40 s.), 2 rkp. s.;
- posudok na vedeckú štúdiu P. Mičianika: „Rýchla divízia v nemeckej ofenzíve na Rostove“ pre časopis *Vojenská história*, (posúdených 40 s.), 3 rkp. s.;
- posudok na vedeckú štúdiu O. Pejša: „Váleční zajatci, partizáni a civilní obyvatelstvo ve vybraných rozkazech slovenských velitelů na východní frontě (1941 – 1943)“ pre časopis *Vojenská história*, (posúdených 23 s.), 2 rkp. s.;

III. Vystúpenia v médiách, prednášková činnosť

pplk. Mgr. Miloslav Čaplovič, PhD.

- Slovenská televízia – Jednotka, Správy STV, 4. 1. 2009, téma „M. R. Štefánik: Nové svedectvá archivov“, rozhovor s redaktorom J. Petrovičom, 19,30 hod (1 min.);

- prednáška „Cesty M. R. Štefánika ako vojaka“ na odbornom podujatí v rámci festivalu cestovného ruchu, ktoré zorganizovalo Fórum cestovateľov v priestoroch konferenčnej sály hotela Devín v Bratislave 23. 1. 2009 (30 min.);
- Slovenský rozhlas 1 – Slovensko, relácia Kontakty, 10. 3. 2009, téma „Čo rámcovovalo udalosti z marca 1939“ (spolu s V. Bystrickým a J. Němečkom), rozhovor s redaktorom M. Minárom, 20,05 hod. (55 min.);
- Slovenský rozhlas 1 – Slovensko, 11. 3. 2009, téma „Medzinárodná konferencia k 70. výročiu rozbitia Československa“, rozhovor s redaktorom M. Minárom, 14,05 hod. (2 min.);
- Slovenský rozhlas 2 – Regina, 22. 4. 2009, téma „Českí a slovenskí historici sa stretli vo Svidníku na seminári s témou vzťahov v armáde počas dvoch svetových vojen“, rozhovor s redaktorom M. Černým, 12,00 hod. (2 min.);
- STS Markíza, relácia Prvé televízne noviny, 29. 4. 2008, téma „Pamätník na Dukle láka turistov“, rozhovor s redaktorom P. Sivákom, 17,00 hod. (1 min.);
- Slovenský rozhlas 1 – Slovensko, relácia Kontakty, 30. 4. 2009, téma „Milan Rastislav Štefánik“ (spolu s B. Ferenčuhovou a R. Ragačom), rozhovor s redaktorom M. Minárom, 20,05 hod. (55 min.);
- TV JOJ, relácia Noviny TV JOJ, 13. 5. 2009, príspevok „Z ruiny bude unikát“, rozhovor s redaktorom V. Šuškom, 19,30 hod. (1 min.);
- TV JOJ, relácia Noviny TV JOJ, 25. 7. 2009, príspevok „Na Dukle opravujú vyhladkovú vežu“, rozhovor s redaktorkou R. Kurilcovou, 19,30 hod. (2 min.);
- TV JOJ, relácia Krimi noviny, 28. 7. 2009, príspevok „95. výročie vypuknutia 1. svetovej vojny“, rozhovor s redaktorom D. Skladaným, 19,00 hod. (2 min.);
- Spravodajská televízia TA3, 16. 8. 2009, téma „Vojenské bunkre čaká obnova“, rozhovor s redaktorkou K. Gazdíkovou, 18,40 hod. + reprízy (1 min.);
- Slovenský rozhlas 1 – Slovensko, 22. 9. 2009, téma „Slávnostné zhromaždenie na ministerstve obrany pri príležitosti dňa ozbrojených síl“, rozhovor s redaktorom B. Rošteckým, 14,05 hod. (6 min.);
- Slovenský rozhlas 2 – Regina, 26. 9. 2009, téma „Repliky historických bojových zástav; nová kniha Generáli. Slovenská vojenská generalita 1918 – 2009“, rozhovor s redaktorom B. Rošteckým, 17,10 hod. (5 min.);
- Slovenská televízia, Dvojka, 1.10.2009, relácia Profesionál, téma „Deň ozbrojených síl SR, nová publikácia pracovníkov VHÚ „Generáli. Slovenská vojenská generalita 1918 – 2009“, 15,45 hod. (4 min.);
- Slovenský rozhlas 1 – Slovensko, 1. 12. 2009, téma „Rozhovor s riaditeľom Vojenského historického ústavu M. Čaplovičom k 15. výročiu vzniku inštitúcie“, rozhovor s redaktorom M. Minárom, 15,05 hod. (10 min.);
- Slovenský rozhlas 2 – Regina, relácia Plná poľná, 5. 12. 2009, téma „15. výročie Vojenského historického ústavu“, rozhovor s redaktorom M. Minárom, 17,10 hod. (5 min.).

PhDr. Igor Baka, PhD.

- Slovenský rozhlas, rozhovor o živote gen. Antonína Petráka, 10. 2. 2009 (5 min.);
- Spravodajská TA 3, rozhovor pri príležitosti 64. výročia oslobodenia Bratislavy, živý vstup, 4. 4. 2009 (10 min.);
- rozhovor pre TV JOJ pri príležitosti 64. výročia oslobodenia Bratislavy, 4. 4. 2009 (5 min.);
- rozhovor pre TV JOJ o bombardovaní Bratislavy v roku 1944, 10. 4. 2009 (5 min.);

- Telewizja Polska – Historia, účasť v televíznej diskusii v poľskej pohraničnej obci Niedzica na tému slovensko-poľských vzťahov v roku 1939, 26. 7. 2009 (90 min.);
- rozhovor pre denník SME pri príležitosti 70. výročia začiatku 2. svetovej vojny, 31. 8. 2009 (5 min.);
- Spravodajská TV 3, rozhovor pri príležitosti 70. výročia začiatku 2. svetovej vojny, 30. 8. 2009 (5 min.).

doc. PhDr. Jozef Bystrický, CSc.

- Slovenský rozhlas, diskusná relácia „Malá vojna“, 21. 3. 2009 (90 min.);
- Slovenský rozhlas, rozhovor na tému „Koniec 2. svetovej vojny v Európe“, 7. 5. 2009 (7 min.);
- Slovenska televízia, diskusná relácia „Oslobodenie Bratislavy“, 3. 4. 2009 (15 min.);
- 11.11. 2009 – prednáška Z pôsobenia Karola Pekníka v slovenskej armáde 1939 – 1944 (30 min.);
- STV 2, diskusný večer k 65. výročiu SNP, 28. 8. 2009 (100 min.);
- STV 2, komentár k dokumentárnemu filmu Telgárt, 26. 9. 2009 (7 min.).

PhDr. František Cséfalvay, CSc.

- Slovenská televízia, večer na tému 70. výročie vzniku Slovenského štátu, 19. 3. 2009 (8 min.);
- Karloveská televízia, rozhovor o J. Gabčíkovi, 17. 2. 2009 (7 min.).

Mgr. Marek Meško, M. A., PhD.

- prednáška M. R. Štefánik, vojenský pilot na západnom a srbskom fronte v rokoch 1914 až 1916, Univerzitná knižnica v Bratislave, 13. 5. 2009 (50 min.);
- prednáška Vzťahy Byzance a nomádů eurazijské stepi – příklad Pečeněgů, na Masarykova univerzita v Brne, 10. 12. 2009, (75 min.).

Dr. Imrich Purdek

- Slovenský rozhlas, Regina Bratislava, relácia „Popoludnie s rozhlasom“ – starostlivosť o vojnové hroby a pamätníky, 25. 3. 2009 (10 min.);
- Slovenský rozhlas, Slovensko 1, „Mládež dneška“, starostlivosť o vojnové hroby a pamätníky, 25. 3. 2009 (20 min.);
- Slovenský rozhlas, Slovensko 1, relácia Kontakty, Demokratizácia a humanizácia ČSLA po 17. novembri 1989, 8. 12. 2009 (55 min.).

PhDr. Vladimír Segeš, PhD.

- Slovenský rozhlas 1, relácia „Dobry deň Slovensko“ – Piliere rytierstva, 1. 5. 2009 (5 min.);
- Slovenský rozhlas 2, relácia „Historia magistra vitae“ – Významné osobnosti v dejinách, 15. 5. 2009 (40 min.);
- prednáška „Vojenské dejiny Slovenska v staroveku a stredoveku“ pre Generálny štáb OS SR v Trenčíne, 14. 1. 2009 (90 min.);
- prednáška „Atmosféra stredovekého mesta“, 19. 2. 2009 na Univerzite tretieho veku UK v Bratislave (90 min.);
- prednášky Pramene k dejinám štátu a práva v stredoveku v zimnom semestri ak.r. 2009/10 na FiF UK v Bratislave (10 x 90 min. = 900 min., t.j. 15 hod.);
- maďarská televízia Duna, relácia „Hetí hirmondó“ (Týždenný chýrnik) – Slovensko-maďarské vzťahy, 15. 11. 2009 (2 min.).

Pplk. PhDr. Peter Šumichrast, PhD.

- Slovenský rozhlas, Rádio Slovensko, rozhovor na tému „Koniec 2. svetovej vojny“, 8. 5. 2009 (30 min.);
- krst publikácie genmjr. in memoriam Ing. M. Pridalu: *Môj veľký sen*, Univerzitná knižnica v Bratislave;
- Slovenský rozhlas, Rádio Slovensko, „Stretnutie hľadačov historických predmetov“ – rozhovor, 13. 5. 2009 (20 min.);
- Slovenský rozhlas – armádna rubrika: „Rytieri nebies“, 3.11.2009 (10 min.);
- Historici o bojoch v Karpatoch, 5. 10. 2009, <http://www.mosr.sk/15699/historici-o-bojoch-v-karpatoch.php>;
- Medzinárodná vedecká konferencia „Východné Karpaty 1944“, 29. 9. 2009, <http://www.mosr.sk/15626/medzinarodna-vedecka-konferencia-vychodne-karpaty-1944-avizo.php>;
- Slovenský rozhlas, téma: „Koniec 2. svetovej vojny“ – 1. časť, 7. 5. 2009 (10 min.);
- „Letci pod vlajkou vojnového Slovenského štátu“, rozhovor pre *Nový čas*, 11. 8. 2009 (10 min.).

IV. Odborné úlohy v oblasti knižničnej činnosti

Mgr. Božena Šeďová

- zabezpečenie časopiseckej agendy (objednávky periodickej tlače, evidencia, urgencie, platobné príkazy k faktúram, kompletizácia ročníkov);
- doplňovanie knižničného fondu (prieskum vydavateľskej produkcie a knižného trhu, spracovanie návrhu zoznamu knižných titulov a ich nákup do vedeckej knižnice, zabezpečenie odborných zborníkov, časopisov, prípadne inej literatúry formou výmeny a daru);
- spracovanie novozískaných knižničných jednotiek: (evidencia v prírastkových zoznamoch, katalogizácia v elektronickom katalógu, spracovanie lístkov pre klasický lístkový katalóg a ich zatriedenie);
- evidencia vypožičanej literatúry a jej zatriedenie;
- vyhodnotenie čerpania finančných prostriedkov na nákup kníh a časopisov z príslušnej RP a vyčíslenie majetku knižnice VHÚ (stav k 31. 3. 2009, 30. 6. 2009, 31. 12. 2009);
- knižničná evidencia (klasická i elektronická) časopiseckých ročníkov po knihárskom spracovaní;
- príprava dát pre potreby aktualizácie webovej stránky VHÚ.

*K Vyhodnoteniu splnenia úloh v oblasti vedy a výskumu za rok 2009 je zároveň spracovaná **Publikačná činnosť pracovníkov VHÚ za rok 2009** (pozri príloha), ako aj v tabuľkovej forme **Súhrnný prehľad spracovateľskej, publikačnej, prednáškovej a inej vedeckej odbornej činnosti za rok 2009** (pozri príloha).*

PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ PRACOVNÍKOV VHÚ ZA ROK 2009

Knižné publikácie (monografie):

GUELTON, Frédéric – BRAUD, Emmanuelle – KŠIŇAN, Michal: Generál Milan Rastislav Štefánik v archívnych dokumentoch Historickej služby francúzskeho ministerstva obrany. Z franc. orig. prel.: Kapitáň, R. – Suchý, V; red.: Stanová, M. Bratislava : Vojenský historický ústav – Ministerstvo obrany SR, 2009, 180 s., ISBN 978-80-969375-7-8.

SEGEŠ, Vladimír et al.: Slovakia. Military Chronicle. Authors: Baka, Igor; Cséfalvay, František; Čaplovič, Miloslav; Dangl, Vojtech; Maskalík, Alexej; Purdek, Imrich; Segeš, Vladimír; Štaigl, Jan; Štefanský, Michal; Transl.: Adamkovičová, Martina; Ondruš, Ľubomír; Vépyová, Silvia; Ed.: Stanová, Mária. Bratislava : Perfekt, a. s. – Institute of Military History, 2009, 200 s. Bratislava : Perfekt, 2009, 202 s., ISBN 978-80-8046-443-1.

ŠTAIGL, Jan a kol.: Generáli – slovenská vojenská generalita 1918 – 2009. Authors: Baka, Igor; Bystrický, Jozef; Cséfalvay, František; Čaplovič, Miloslav; Chytka, Stanislav; Lichner, Ján; Maskalík, Alexej; Meško, Marek; Minařík, Pavel; Nižňanský, Jaroslav; Purdek, Imrich; Stanová, Mária; Štaigl, Jan; Štefanský, Michal; Šumichrast, Peter; Red. Begala, Ján. Bratislava : Magnet Press Slovakia v spolupráci s Vojenským historickým ústavom, 2009, 223 s., ISBN 978-80-89169-17-7.

PURDEK, I. a kol.: 15 rokov Vojenského historického ústavu 1994 – 2009. Bratislava : Vojenský historický ústav, 2009, 236 s., ISBN 978-80-969375-8-5.

Spoluautorstvo na knižných publikáciách:

BYSTRICKÝ, J.: (spoluautor): In: SYRNÝ, M. a kol.: Kolaborácia a odboj na Slovensku a v krajinách nemeckej sféry vplyvu v rokoch 1939 – 1945. B. Bystrica : Múzeum SNP, 2009, 468 s., 51 s. príl. (časť: Problém zapojenia vyšších dôstojníkov slovenskej armády do protifašistického odboja z hľadiska čs. vojenskej správy v Londýne, s. 255-272).

CSÉFALVAY, F. (spoluautor): In: ANDRÁŠ, M. – SEGEŠ, D. a kol.: Susedstvo v čase prelomových zmien. Vybrané aspekty československo-poľských vzťahov v rokoch 1943 – 1978. Bratislava : HÚ SAV – Prodama 2009, 126 s. (časť: Partizánske hnutie na slovenskej strane slovensko-poľského pohraničia v roku 1944, s. 43-51).

CSÉFALVAY, F. (spoluautor): In: MIČEV, S. a kol.: Slovenské národné povstanie 1944. B. Bystrica : Múzeum SNP, 2009, 207 s. (časti: Partizánske hnutie pred SNP, Vojenský priebeh povstania, Partizánske hnutie počas SNP, Partizánske hnutie po porážke SNP, s. 89-153).

CSÉFALVAY, F. (spoluautor): In: SYRNÝ, M. a kol.: Kolaborácia a odboj na Slovensku a v krajinách nemeckej sféry vplyvu v rokoch 1939 – 1945. B. Bystrica : Múzeum SNP, 2009, 468 s., 51 s. príl. (časť: Vojenská historiografia SNP a národno-oslobodzovací zápas, príl. s. 2-15).

MASKALÍK, A. (spoluautor): In: MIČEV, S. a kol.: Slovenské národné povstanie 1944. B. Bystrica : Múzeum SNP, 2009, 207 s. (časť: Oslobodzovanie Slovenska, s. 164-181).

ŠTAIGL, J. (spoluautor): ANDRÁŠ, M. – SEGEŠ, D. a kol.: Susedstvo v čase prelomových zmien. Vybrané aspekty československo-poľských vzťahov v rokoch 1943 – 1978. Bratislava : HÚ SAV – Prodama 2009, 126 s. (časť: Bezpečnostná situácia v pohraničných oblastiach Oravy a Spiša v rokoch 1945 – 1947, s. 73-101).

ŠTEFANSKÝ, M. (spoluautor): Londák, M. – Sikora, S. a kol.: Rok 1968 a jeho miesto v našich dejinách. Bratislava : Veda, 2009 (časť: Moskovský protokol a rokovania o rozmiestnení sovietskych vojsk, s. 265-276).

Kol. autorov: Ottova praktická Encyklopédia Slovensko. Bratislava : Ottovo nakladateľstvo, 2008, 672 s. (spoluautorstvo na kolektívnej publikácii 35 hesiel – cca 30 rkp. s.- nebolo vykázané 2008).

ŠTAIGL, Jan a kol.: Generáli – slovenská vojenská generalita 1918 – 2009. Bratislava : Magnet Press Slovakia v spolupráci s Vojenským historickým ústavom, 2009, 223 s. (spoluautorstvo na kolektívnej publikácii, 22 biografických hesiel – 79 rkp. s.)

ČAPLOVIČ, M.: World War I 1914 – 1918; Slovakia in the Interwar Czechoslovak Republic 1918 – 1939. In: SEGEŠ, V. et al.: Slovakia. Military Chronicle. Bratislava : Perfekt – VHÚ, 2009, pp. 80-101. (spoluautorstvo na kolektívnej publikácii, 8. a 9. kapitola – 43 + 36 rkp. s.)

Vedecké štúdie, dokumenty a materiály, odborné state

BAKA, I.: K nasadeniu civilného obyvateľstva na opevňovacie práce počas nemeckej okupácie Slovenska v rokoch 1944 – 1945. In: Slovenské národné povstanie 1944 – súčasť európskej antifašistickej rezistencie v rokoch druhej svetovej vojny. Ed.: Pekník, M. Bratislava : ÚPV SAV – Veda, 2009, s. 164-178.

BAKA, I.: Pozadie neprijatej demisie ministra národnej obrany gen. I. tr. Ferdinanda Čatloša v januári 1941. In: Vojenská história, roč. 13, 2009, č. 3, s. 3-15.

BAKA, I. – MEŠKO, M.: Správy o študijnej ceste slovenských dôstojníkov po Nemecku a okupovaných krajinách v auguste a septembri 1940. In: Vojenská história, roč. 13, 2009, č. 4, s. 100-126.

BAKA, I.: V spojení s Treťou ríšou. Slovensko-maďarské vzťahy v rokoch 1939 – 1945. In: História. Revue o dejinách spoločnosti, roč. 9, 2009, č. 1-2, s. 78-83.

BALCOVÁ, M.: Pracovní zbor národnej obrany v rokoch 1940 – 1945. In: Od Salzburgu do vypuknutia Povstania. Slovenská republika 1939 – 1945 očami mladých historikov VIII. / Zost.: Sokolovič, Peter. Bratislava : Ústav pamäti národa, 2009, s. 308-327.

BYSTRICKÝ, J.: Zámery československého MNO v Londýne na využitie slovenskej armády pred SNP. In: Slovenské národné povstanie 1944 – súčasť európskej antifašistickej rezistencie v rokoch druhej svetovej vojny. Ed.: Pekník, M. Bratislava : ÚPV SAV – Veda, 2009, s. 82-104.

BYSTRICKÝ, J.: Ján Golian v slovenskej armáde v rokoch 1939 – 1943. In: Generál Golian a jeho doba. Materiály z odborného seminára k 100. výročiu narodenia Jána Goliana, Banská Bystrica 31. 10. 2006. Ed.: Tóth, D. Banská Bystrica : Múzeum SNP, 2008 [vyšlo 2009], s. 61-81.

BYSTRICKÝ, J. – ŠUMICHRASŤ, P.: Po boku víťazných spojencov (1939 – 1945). Historický kalendár MO SR 2010. Bratislava : MO SR 2009, 13 s.

CSÉFALVAY, F.: Ján Golian v slovenskej armáde v rokoch 1939 – 1943. In: Generál Golian a jeho doba. Materiály z odborného seminára k 100. výročiu narode-

nia Jána Goliana, Banská Bystrica 31. 10. 2006. Ed.: Tóth, D. Banská Bystrica : Múzeum SNP, 2008 [vyšlo 2009], s. 25-35.

CSÉFALVAY, F.: O ozbrojených zložkách Slovenského národného povstania : O jednotkách zbrojnych Słowackiego Powstania Narodowego. In: Varšavské povstanie a Slovenské národné povstanie – paralely a rozdiely. Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie Banská Bystrica 14. – 15. október 2008 : Powstanie Warszawskie i Słowackie powstanie narodowe – paralele i różnice. Materiały z międzynarodowej konferencji naukowej Banská Bystrica, 14-15 października 2008 r. Ed.: Syrný, M. Banská Bystrica : Múzeum SNP, 2009, s. 81-89, s. 87-97.

ČAPLOVIČ, M.: Ján Golian v československej brannej moci 1925 – 1938. In: Generál Golian a jeho doba. Materiály z odborného seminára k 100. výročiu narodenia Jána Goliana, Banská Bystrica 31. 10. 2006. Ed.: Tóth, D. Banská Bystrica : Múzeum SNP, 2008 [vyšlo 2009], s. 19-23.

ČAPLOVIČ, M.: Slovenskí legionári v SNP (Druhýkrát v odboji). In: Slovenské národné povstanie 1944 súčasť európskej antifašistickej rezistencie v rokoch druhej svetovej vojny. Edícia monografie a štúdie, zväzok 18. Ed. Pekník, M. Bratislava : Veda – ÚPV SAV, 2009, s. 348-378.

ČAPLOVIČ, M. – BAKA, I.: Slovakia in Alliances in the First Half of the 20th Century. In: Studia Historica Slovenica. Časopis za humanistične in družboslovne študije Humanites and Social Studies Review 9, št. 1. Maribor 2009, s. 147-169.

ČAPLOVIČ, M.: Temná „sila“ Slovenska. In: História. Revue o dejinách spoločnosti, roč. 9, 2009, č. 5-6, s. 10-14.

ČAPLOVIČ, M.: Veliteľ slovenskej armády. Generál I. triedy Ferdinand Čatloš. In: História. Revue o dejinách spoločnosti, roč. 9, 2009, č. 5-6, s. 86-88.

ČAPLOVIČ, M.: Na čele Rýchlej divízie. Generál II. triedy Augustín Malár. In: História. Revue o dejinách spoločnosti, roč. 9, 2009, č. 5-6, s. 88-90.

MEŠKO, M.: Bojová a politicko-diplomatická činnosť M. R. Štefánika v Srbsku. In: Vojenská história, roč. 13, 2009, č. 1, s. 25-43.

ONDRUŠ, M.: Správa o spracovaní časti archívneho fondu Vojenské veliteľstvo Východ vo VHA Bratislava a vydání 1. dielu inventára. In: Vojenská história, roč. 13, 2009, č. 3, s. 159-160.

PURDEK, I.: Nové aspekty vývoja vojenskej symboliky po roku 2004. In: Vojenská história, roč. 12, 2008, č. 4, s. 137-159.

SEGEŠ, V.: Vojny a vojenstvo v období starých Slovanov, Veľkej Moravy a v Uhorskom kráľovstve. In: Vojenská osveta. Spoločenskovedné semináre OS SR, roč. 6, 2009, č. 1, s. 2-18.

SEGEŠ, V.: Protiosmanské vojny a vojenstvo v období dynastických vojen. In: Vojenská osveta. Spoločenskovedné semináre OS SR, roč. 6, 2009, č. 1, s. 19-32.

SEGEŠ, V.: Stredovekí rytieri a ich svet. Nástenný kalendár Vojenského historického ústavu 2010. Bratislava : VHÚ, 2009, 13 s.

SEGEŠ, V.: Slováci a Slovensko v stredovekom Uhorsku. In: História. Revue o dejinách spoločnosti, roč. 9, 2009, č. 1-2, s. 11-18.

SEGEŠ, V.: Piliere rytierstva. Stredovekí rytieri a ich svet. In: História. Revue o dejinách spoločnosti, roč. 9, 2009, č. 3-4, s. 11-16.

ŠTAIGL, J.: Bezpečnostná situácia v pohraničných oblastiach Oravy a Spiša v rokoch 1945 – 1947. In: Život. Kultúrno-spoločenský časopis Spolku Slovákov v Poľsku, 2009, č. 3, s. 28-29 (I. časť); č. 4, s. 20-21 (II. časť). č. 5, s. 28-31 (III. časť), č. 6, s. 28-29 (IV. časť); č. 7, s. 28-29 (V. časť); č. 8, s. 28-29 (VI. časť).

ŠTAIGL, J.: Účasť čs. armády na odminovaní Slovenska po druhej svetovej vojne. In: *Vojenská história*, 13, 2009, č. 3, s. 31-60.

ŠTAIGL, J.: Slovakia in Military-political and Military Plans of the Allies and Alliances from 1945 to 1992. In: *Studia Historica Slovenica. Časopis za humanistične in družboslovne študije Humanites and Social Studies Review* 9, št. 1. Maribor 2009, s. 203-216.

ŠTEFANSKÝ, M.: Premeny armády roku 1968. In: *Vedecký obzor. Časopis Stredoeurópskej vysokej školy v Skalici*, roč. 1, 2009, č. 1, s. 107-122.

ŠUMICHRAST, P.: Slovenské Savoie Marchetti SM-84 Bis v dokumentoch (1939 – 1945). 2. časť. In: *Vojenská história*, roč. 13, 2009, č. 1, s. 86-120.

ŠUMICHRAST, P.: Správa o továrni na dopravné prostriedky v Trenčianskych Biskupiciach (1945). In: *Vojenská história*, roč. 13, 2009, č. 3, s. 77-95.

TURZA, P.: Trofejný nemecký samohybný delá vo výzbroji čs. armády. In: *Vojenská história*, roč. 13, 2009, č. 1, s. 139-146.

TURZA, P.: Trofejný nemecký samohybný delá vo výzbroji čs. armády. II. samohybné delo 75/40 N. In: *Vojenská história*, roč. 13, 2009, č. 2, s. 120-126.

TURZA, P.: Trofejný nemecký samohybný delá vo výzbroji čs. armády. III. 88mm samohybný protitankový kanón vz. 43 N. In: *Vojenská história*, roč. 13, 2009, č. 3, s. 96-100.

ZAŤKOVÁ, J.: Správa o spracovaní archívneho fondu – Veliteľstvo VI. zboru vo VHA Bratislava. In: *Vojenská história*, roč. 13, 2009, č. 1, s. 147.

ZAŤKOVÁ, J.: Útek generála. (Dokumenty k okolnostiam úteku generála Lavra Georgijeviča Kornilova z rakúsko-uhorského zajatia). In: *Vojenská história*, roč. 13, č. 1 (2009), s. 67-73.

Zostavovateľská činnosť:

STANOVÁ, M.: zostavenie časopisu pre vojenskú históriu, múzejníctvo a archívniectvo – *Vojenská história*, roč. 13, 2009, č. 1, 185 s.; č. 2, 153 s.; č. 3, s. 178; č. 4, 160 s.

ŠEĎOVÁ, B.: *Vojenská história Slovenska. Výberová bibliografia XIV. – 2006*. In: *Vojenská história*, roč. 13, 2009, č. 1, s. 167-186.

ŠEĎOVÁ, B.: Generál M. R. Štefánik – diplomatická a vojenská činnosť v publikačnej tvorbe posledného desaťročia. In: *Vojenská história*, roč. 13, 2009, č. 4, s. 152-165.

Populárnovedné a publicistické články:

BAKA, I.: Ťaženie do Poľska – začiatok druhej svetovej vojny. In: *Historická revue*, roč. 20, 2009, č. 2-3, s. 20-29.

BAKA, I.: Generálmajor in memoriam Jozef Marko. In: *Obrana*, roč. 17, 2009, č. 2, s. 29.

BYSTRICKÝ, J.: Generálmajor Vojtech Gejza Danielovič. In: *Obrana*, roč. 17, 2009, č. 1, s. 29.

BYSTRICKÝ, J.: Generálporučik in memoriam Július Nosko. In: *Obrana*, roč. 17, 2009, č. 7, s. 29.

BYSTRICKÝ, J.: Generálmajor Emil Perko. In: *Obrana*, roč. 17, 2009, č. 9, s. 29.

ČAPLOVIČ, M.: Brigádny generál Jozef Martin Kristín. In: *Obrana*, roč. 17, 2009, č. 6, s. 29.

ČAPLOVIČ, M.: Brigádny generál Pavol Ján Kuna. In: *Obrana*, roč. 17, 2009, č. 8, s. 29.

- ČAPLOVIČ, M.: Brigádny generál Branislav Vladimír Manica. In: Obrana, roč. 17, 2009, č. 11, s. 29.
- ČAPLOVIČ, M.: Cesty M. R. Štefánika ako vojaka (I.). In: Obrana, roč. 17, 2009, č. 5, s. 12-13.
- ČAPLOVIČ, M.: Cesty M. R. Štefánika ako vojaka (II.). In: Obrana, roč. 17, 2009, č. 6, s. 14-15.
- ČAPLOVIČ, M.: Czecho-Slovak foreign resistance between 1914 – 1918 and the Czecho-Slovak legion. In: Slovak Armed Forces, December 2008. Bratislava : MoD, 2009, s. 30-33.
- ČAPLOVIČ, M.: Deň vojnových veteránov. In: Obrana, roč. 17, 2009, č. 11, s. 31.
- KADLEC, P.: Prvý transportný vrtuľník. In: Obrana, roč. 17, 2009, č. 12, s. 28.
- MASKALÍK, A.: Zásady bleskovej vojny. In: Historická revue, roč. 20, 2009, č. 2-3, s. 12-19.
- MASKALÍK, A.: „Augustová búrka“ v Mandžusku – „Blitzkrieg“ na sovietsky spôsob. In: Historická revue, roč. 20, 2009, č. 2-3, s. 108-116.
- MASKALÍK, A.: Generálmajor Ján Paškan. In: Obrana, roč. 17, 2009, č. 5, s. 29.
- MASKALÍK, A.: Brigádny generál Anton Rašla. In: Obrana, roč. 17, 2009, č. 12, s. 29.
- MEŠKO, M.: Epos roku 1940 – bitka o Britániu. In: Historická revue, roč. 20, 2009, č. 2-3, s. 30-41.
- MEŠKO, M.: Operácia Pointblank – americká účasť na strategickom bombardovaní Nemecka 1943 – 1945. In: Historická revue, roč. 20, 2009, č. 2-3, s. 90-99.
- MEŠKO, M.: Mongolský vpád do Uhorska. In: Historická revue, roč. 20, 2009, č. 4, s. 26-35.
- MEŠKO, M.: Byzancia a nomádi. Byzantská diplomacia na čiernomorskej stepi. In: Historická revue, roč. 20, 2009, č. 7-8, s. 66-73.
- MIHÁLIK, M.: Caproni generála Štefánika. In: ATM, roč. 41, 2009, č. 5, s. 92.
- MIHÁLIK, M.: Štefánikovo Caproni. In: Obrana, roč. 17, 2009, č. 5, s. 28.
- SEGEŠ, V.: Prešporský pitaval. Za vraždu na púť. In: Staromestský kuriér, roč. 3, 2009, č. 1, s. 11.
- SEGEŠ, V.: Prešporský pitaval. 1. Za vraždu na púť; 4. Biskupický prípad; 5. Majstra falošnej hry vypovedali na sto a jeden rok; 6. Nevydarené husitské sprisahanie; 7. Pošpinená česť pekára Hanuša; 8. Tragédia bezmennej panny; 9. Výčiny opitých kopáčov; 10. Zrkadlo jarmočných zlodejov; 11. Banda falošných hráčov; 12. Zlodejky so vznešenými menami; 15. Krvismilný pekár Gregor; 17. Klobučník Michal, ktorý poškvnil česť remesla; 18. Šibenica pre duo z Moravy; 19. Lúpežný vrah Peter zo Štajerského Hradca; 20. Zlodejov zblížila prešporská šibenica. In: Bratislavský kuriér. - Roč. 3, č. 1, 4 - 12, 15, 17 - 20 (2009), s. 11, 10, 14, 12, 10.
- ŠČASNOVIČ, A.: Legendárna Tatra. In: Obrana, roč. 17, 2009, č. 10, s. 28.
- ŠUMICHRASŤ, P.: Mikuláš Grofčík (1917 – 2009). In: Historie a vojenství, roč. 58, 2009, č. 4, s. 135-137.
- ŠUMICHRASŤ, P.: Generálmajor Mirko Cyril Vesel. In: Obrana, roč. 17, 2009, č. 10, s. 29.
- ŠUMICHRASŤ, P.: Historik fakty nehodnotí! In: Ročenka odbojárov 2010. Bratislava : ÚR SZPB, 2009, s. 56-57.
- TURZA, P.: Plávajúci transportér. In: Obrana, roč. 17, 2009, č. 4, s. 28.
- TURZA, P.: Protiletadlové dvojča. In: Obrana, roč. 17, 2009, č. 11, s. 28.
- TURZA, P.: Stredný tank T-54M. In: Obrana, roč. 17, 2009, č. 7, s. 28.

Anotácie:

MEŠKO, M.: Rush, R.: *Americká pěchota za 2. světové války*. Brno : Computer Press, 2009, 159. In: *Vojenská historie*, roč. 13, 2009, č. 4, s. 153-154.

ŠEĐOVÁ, B.: Blažek, P. (ed.): *A nepozdvihne meč... Odpírání vojenské služby v Československu 1948 – 1989*. Praha : Academia, 2007, 339 s. In: *Vojenská historie*, roč. 13, 2009, č. 2, s. 147-148.

ŠEĐOVÁ, B.: Kalný, S.: *Zabudnite na Kocha*. Bratislava : Albert Marenčin PT, 2008, 135 s. In: *Vojenská historie*, roč. 13, 2009, č. 3, s. 173-174.

Rozhovory pre tlač:

BAKA, I.: Poliakov napadli aj naši vojaci. Red.: Vagovič, P. In: *Sme*, 31. 8. 2009, s. 3.

BYSTRICKÝ, J.: Pokračovanie po 15-tich rokoch. Tentokrát s doc. PhDr. Jozefom Bystrickým CSc. Red.: Mikunda, V. In: *Ročenka odbojárov 2010*. Bratislava : ÚR SZPB, 2009, s. 53-54.

CSÉFALVAY, F.: Povstalci bojovali, no zákopy im chýbali. In: *Sme*, 28. 8. 2009, s. 3.

CSÉFALVAY, F.: Na Povstanie sme hrdí, nie však všetci. In: *Hospodárske noviny*, 28. 8. 2009, Hnonline.sk: http://hn.hnonline.sk/2-38167830-k10000_detail-db

ČAPLOVIČ, M.: Mačka či lev? (Red. P. Getting). In: *Plus 7 dní*, 13. 2. 2009, č. 7, s. 116-117. (0,5 s.)

ČAPLOVIČ, M.: Mýtus Štefánik. Čo vieme o národnom hrdinovi po 90 rokoch od jeho tragickej smrti? (Red. A. Ďuriček). In: *Nový čas – Nedeľa*, 19. 4. 2009, s. 30-32. (2 s.)

ČAPLOVIČ, M.: Sezónu otvárajú prvého mája, potrvá do októbra, láka hlavne vyhlídková veža. (Red. P. Sivák). In: *Podduklianske novinky*, 8, 27. 4. 2009, č. 18, s. 15. (2 s.)

ČAPLOVIČ, M.: Vojenské bunkre chátrajú. (Red. Iris Kopcsayová). In: *SME*, 30. 4. 2009, príloha TV Oko, 30. 4. 2009, s. 12-16. (5 s.)

ČAPLOVIČ, M.: Hra so Štefánikom. (Red. A. Ďuriček). In: *Nový čas – Nedeľa*, 3. 5. 2009, s. 18-19. (1 s.)

ČAPLOVIČ, M.: Prečo padlo lietadlo so Štefánikom? O tom sa vedú polemiky už roky. In: *Pravda*, 3. 5. 2009, Internetové vydanie. (1 s.)

ČAPLOVIČ, M.: Posvätili kríž pri Pamätníku Československej armády. (Red. V. Čorňáková). In: *Prešovský korzár*, 23. 5. 2009, s. 3. (0,5 s.)

ČAPLOVIČ, M.: Nový kríž pri Duklianskom pamätníku. (Red. J. Žiak). In: *ATM*, 41, 2009, č. 5, s. 89. (0,5 s.)

ČAPLOVIČ, M.: Štefánika berú za svojho všetci. Pred 90 rokmi spadlo neďaleko Ivanka pri Dunaji lietadlo s generálom Milanom Rastislavom Štefánikom. (Red. M. Vagovič). In: *SME*, 4. 5. 2009, s. 3. (1 s.)

ČAPLOVIČ, M.: Podľa Lajčáka bol Štefánik motorom demokracie. In: *Agentúra SITA*, 5. 5. 2009. (1,5 s.)

ČAPLOVIČ, M.: Socha M. R. Štefánika opäť v hlavnom meste. (Red. P. Neubauer) In: *Šport*, 5. 5. 2009, s. 19. (0,5 s.)

ČAPLOVIČ, M.: Bedřich Smetana mal menovca. Masový vrah terorizoval Nemcov. (Red. V. Jancura). In: *Pravda*, 5. 7. 2009, Internetové vydanie. (1 s.)

ČAPLOVIČ, M.: Nájdu Rusi na dne Bajkalu zlato, ktoré vzali naši legionári? (Red. A. Ďuriček). In: *Nový čas – Nedeľa*, 13. 9. 2009. (1 s.)

ČAPLOVIČ, M.: Tesáky, ktoré nikdy neuhrýzli. (Red. V. Jancura). In: *Pravda*, 4. 10. 2009, Internetové vydanie. (2 s.)

- ČAPLOVIČ, M.: Ozbrojenci v akcii. (Red. J. T. Schön). In: ATM, 41, 2009, č. 10, s. 91. (0,5 s.)
- ČAPLOVIČ, M.: Štefánikove lietadlo bude pri otvorení terminálu chýbať. (Red. J. Petrovič). In: Agentúra SITA, 28. 11. 2008, s. 6. (2 s.)
- LATTA, A.: Dielo z podstavca v Snine šupli za kaštieľ (reakcia na prevoz muzeálneho zbierkového predmetu). In: Zemplínsky Korzár, 12. 6. 2009.
- LATTA, A.: Návšteva amerického generála M. R. Umbargerera vo Vojenskom múzeu vo Svidníku. In: Dukla. Týždenník pre občanov podduklianskeho regiónu, 29. 6. 2009.
- LATTA, A.: Vojnové dielo previezli zo Sniny do Kamienky (reakcia na prevoz muzeálneho zbierkového predmetu). In: Zemplínsky Korzár, 25. 8. 2009.
- LATTA, A.: Vojnové suveníry. In: Žurnál, 2009, č. 38.
- LATTA, A.: Vyhlídkovú vežu na Dukle opravujú. In: Prešovský Korzár, 2. 7. 2009.
- ŠTEFANSKÝ, M.: Československá armáda cvičila útok na Západ. Red.: Jancura, V. In: Pravda, 30. 3. 2009, s. 9.
- ŠUMICHRASŤ, P.: Na Dukle stále ležia kosti neznámych vojakov. Red.: Macko, B. In: Pravda, 10. 5. 2009, s. 3.
- ŠUMICHRASŤ, P.: „Letci pod vlajkou vojnového Slovenského štátu“. In: Nový čas, 11. 8. 2009.
- ŠUMICHRASŤ, P.: Historici o bojoch v Karpatoch, 5. 10. 2009, <http://www.mosr.sk/15699/historici-o-bojoch-v-karpatoch.php>.
- ŠUMICHRASŤ, P.: Historik fakty nehodnotí. Red.: Mikunda, V. In: Ročenka odborárov 2010. Bratislava : ÚR SZPB, 2009, s. 56-57.

SÚHRNNÝ PREHĽAD SPRACOVATEĽSKEJ, PUBLIKAČNEJ, PREDNÁŠKOVEJ A INEJ VEDECKEJ A ODBORNEJ ČINNOSTI VHÚ ZA ROK 2009

P. č.	Druh vedecko-výskumnej a odbornej činnosti	Počet	rkp. s, resp. minúty
1.	Knižné publikácie (monografie)	4	605 rkp. s.
2.	Spoluautorstvo na knižných publikáciách	3	65 rkp. s.
3.	Vedecké štúdie, odborné state a recenzie	61	1289 rkp. s.
	(z toho v zahraničí)	9	177 rkp. s.
4.	Vedecké referáty a koreferáty	23	335 rkp. s.
	(z toho v zahraničí)	9	76 rkp. s.
5.	Populárno-vedné a publicistické články	64	207,5 rkp. s.

6.	Prednášky a besedy	46	2463 h
7.	Vystúpenia v televízii	23	282 min.
8.	Vystúpenia v rozhlase	23	396 min.
9.	Rozhovor pre tlač	29	172 rkp. s.
10.	Zostavovateľská činnosť, ved. apretácia textov	9	2468 rkp. s.
11.	Anotácie, správy	5	15,5 rkp. s.
12.	Doktorandské, resp. rigorózne práce	1	300 rkp. s.
13.	Podkladové materiály, expertízy, posudky a pod.	114	660 rkp. s.

VÝSTUPY PRACOVNÍKOV VHÚ ZA ROK 2009

Vedecko-výskumné výstupy	Počet
Monografie	4
Vedecké štúdie, odborné state a recenzie	61
Kolektívne publikácie – spoluautorstvo	3
Prednášky a besedy	46
Populárno-vedecké a publicistické články	64
Počet vydaných čísiel Informačného spravodaja	4
Vedecké zborníky VHÚ	1

Vedecké konferencie (sympózia) VHÚ	5
Časopis Vojenská história	4
Anotácie, Správy	5
Televízne a rozhlasové vystúpenia	46
Účasť na zahraničných konferenciách a sympóziách	10
Účasť na domácich konferenciách a sympóziách	22

► ARCHÍVNA ČINNOSŤ

Vojenský historický archív (ďalej „VHA“) v roku 2009 plnil v súlade so svojou odbornou pôsobnosťou nasledovné odborne úlohy.

Úloha: Predarchívna starostlivosť a odborný dohľad nad vyradovacím konaním v rámci v rezortu MO SR.

Plnenie: VHA v súlade so zákonom č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov a naň nadväzujúcej Vyhlášky Ministerstva vnútra SR č. 628/2002 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vykonával odborný dohľad nad vyradovacím konaním registratúrnych záznamov vo Vojenskom archíve – centrálnej registratúre Trnava, ako aj vo všetkých útvaroch a zariadeniach OS SR. K jednotlivým návrhom na vyradenie registratúrnych záznamov spracoval odborné posudky. Celý proces vyradovania podliehal súhlasu odboru archívov a registratúr Ministerstva vnútra SR.

V priebehu roka 2009 bolo spracovaných:

- a) Ing. Ondruš 297 odborných posudkov k návrhom na vyradenie registratúrnych záznamov.
- b) Mgr. Peter Kralčák 302 rozhodnutí o vyradení registratúrnych záznamov, resp. odborných posudkov k návrhom na vyradenie registratúrnych záznamov.
- c) Bc. A. Gajdáčová 30 odborných posudkov k návrhom na vyradenie registratúrnych záznamov (vojenských predpisov).
- d) Z. J. Ondrušová 8 odborných posudkov k návrhom na vyradenie registratúrnych záznamov (vojenských predpisov).

Dovedna zamestnanci VHA v roku 2009 vybavili 636 návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov. Pre porovnanie v roku 2008 bolo spracovaných 600 posudkov k návrhom na vyradenie registratúrnych záznamov, čo predstavuje nárast o 6 % agendy spojenej s vyradovaním registratúrnych záznamov.

Určení zamestnanci VHA okrem toho vykonali viacero osobných návštev na jednotlivých pracoviskách administratívnej bezpečnosti v úradoch, útvaroch a zariadeniach OS SR (napr. Kancelária ministra obrany SR, Hlavné pracovisko administratívnej bezpečnosti MO SR, Vojenský archív – Centrálna registratúra Trnava, Bezpečnostný úrad MO SR, Úrad právnych služieb MO SR, SEMaI MO SR, Územná vojenská správa Trnava, VÚ 8838 Poprad, VÚ 5728 Martin, VÚ 1039 Čereňany, Vojenský technický ústav Liptovský Mikuláš a ďalšie úrady a útvary v rámci OS SR.)

Pri vyradovaní registratúrnych záznamov bol zvláštny dôraz venovaný Stálej delegácii SR pri NATO v Bruseli, Výcvikovej základni mierových síl OSN v Nitre, jednotke KFOR v Kosove a ďalším jednotkám pôsobiacim na mierových misiách v zahraničí. Okrem toho bolo telefonicky vykonaných viac ako 250 metodických usmernení súvisiacich so spracovaním návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov. (hlavne Ing. Ondruš, prípadne Mgr. Kralčák, Ing. Krajčírovič).

Úloha: Po ukončení vyradovacieho konania prevziať archívne dokumenty od vojenských útvarov a zariadení OS SR.

Plnenie : Vojenský historický archív prevzal po ukončení vyradovacieho konania v priebehu roka 2009 archívne dokumenty od nasledovných vojenských útvarov a zariadení :

- VÚ 1030 Nitra	1 škatuľa
- Vojenské lesy a majetky, a.s.	45 škatúľ
- VÚ 5574 Nemecká	1 škatuľa
- Obvodný úrad vojenského obvodu Valaškovce	1 škatuľa
- VÚ 4613 Bratislava	24 zväzkov
- VÚ 5728 Martin	14 zväzkov
- VÚ 5574 Nemecká	9 zväzkov
- Kultúrne a metodické centrum Trenčín	9 zväzkov
- 5. základňa. chem. materiálu Čereňany	4 zväzky
- Centrum dopravy Západ Bratislava	1 škatuľa
- Úrad právnych služieb	399 zväzkov
- VÚ 3030 Zvolen	6 zväzkov
- Vojenský opravárenský podnik Banská Bystrica	29 zväzkov
- Vojenský opravárenský podnik Prešov	30 zväzkov a 16 kníh

Na základe rozhodnutí o zrušení vojenských predpisov prevzal VHA od vojenských útvarov a zariadení OS SR 521 ks vojenských predpisov.

Dovedna bolo Vojenský historický archív prevzal od vojenských útvarov a zariadení OS SR v roku 200 49 škatúľ, 524 zložiek a 16 kníh.

Úloha: Prevzatie z Vojenského archívu Trnava kmeňových listov dôstojníkov

ročníkov narodenia 1902 – 1907.

Plnenie: napriek skutočnosti, že lehota uloženia uvedených registratúrnych záznamov uplynula, Vojenský archív – centrálna registratúra nezahrnul uvedené registratúrne záznamy do „Zoznamu registratúrnych záznamov navrhnutých na vyradenie“. VHA ich vzhľadom na to, že neprebehlo vyradovacie konanie týchto registratúrnych záznamov, nemohol prevziať. Po vzájomnej dohode by sa tak malo uskutočniť v roku 2010.

Úloha : Prednášky na tému „Vyradovanie a archivovanie v OS SR“ vo Vojenskej akadémii Liptovský Mikuláš – kurzy pracovníčok PAB

Plnenie: Určení pracovníci VHA vykonali Ing. M. Ondruš (február, máj, september a december 2009) a Ing. P. Krajčírovič (február a máj 2009) spolu 8 prednášok na kurze pre pracovníkov pracovísk administratívnej bezpečnosti OS SR, ktorú organizuje Akadémia obrany OS SR v Liptovskom Mikuláši pod záštitou Bezpečnostného úradu MO SR. Prednášky pracovníkov archívu sa venovali téme „Vyradovanie registratúrnych záznamov a ich archivovanie v podmienkach Ozbrojených síl Slovenskej republiky“. Zároveň bolo s vedením akadémie dohodnuté pokračovanie tejto lektorskej činnosti aj na rok 2010.

Úloha: Archívne spracovávať vybrané archívne fondy a zbierky.

a) Archívne spracovávanie fondu „4. divízia Fatranská“ – úlohu mal plniť z. Ing. P. Krajčírovič.

Vyhodnotenie úlohy: z. Ing. P. Krajčírovič archívne spracoval všetkých 13 škatúl archívneho fondu a napísal 42 strán rukopisu inventára. Po redakčných úpravách a dopracovaní registrov bude inventár vydaný.

b) Archívne spracovanie fondu „Veliteľstvo 5. zboru“ – úlohu plnil z. Ing. P. Krajčírovič.

Vyhodnotenie úlohy: plnenie úlohy znemožnili úlohy spojené s prípravou a spravovaním internetovej stránky www.vhu.sk. Z tohto dôvodu bola výskumná úloha presunutá na rok 2010.

c) Archívne spracovanie fondu „Krajská vojenská a ubytovacia správa Bratislava“ – úlohu plnil z. Ing. P. Krajčírovič.

Vyhodnotenie úlohy: plnenie úlohy znemožnili úlohy spojené s prípravou a spravovaním internetovej stránky www.vhu.sk. Z tohto dôvodu bola výskumná úloha presunutá na rok 2010.

d) Archívne spracovanie evidenčných kariet „Jednotného archívneho fondu“ k archívnym fondom československej armády v rokoch 1945 – 1992. – úlohu plnil z. Ing. M. Ondruš.

Vyhodnotenie úlohy: Ing. Ondruš splnil, spracoval v rozsahu 575 evidenčných kariet.

- e) **Archívne spracovanie fondu „Krajská vojenská a ubytovacia správa Žilina a Banská Bystrica“.** – úlohu plnil z. Ing. Milan Ondruš.

Vyhodnotenie úlohy: Ing. Ondruš spracoval 12 škatúľ archívneho fondu a napísal 16 strán rukopisu inventára.

- f) **Archívne spracovávanie fondu „Zemské vojenské veliteľstvo Košice“** – úlohu plnila z. Mgr. J. Zaťková.

Vyhodnotenie úlohy: z. Mg. J. Zaťková dokončila archívne spracovanie fondu v rozsahu 36 archívnych škatúľ a napísala inventár v rozsahu 60 strán.

- g) **Archívne spracovávanie fondu „7. stíhací letecký pluk“** – úlohu plnila z. Mgr. J. Zaťková.

Vyhodnotenie úlohy: z. Mg. J. Zaťková dokončila archívne spracovanie fondu v rozsahu 12 archívnych škatúľ a napísala inventár v rozsahu 10 strán. Inventár bude po redakčných úpravách vydaný.

- h) **Archívne spracovávanie fondu „3. Letecká technická divízia“** – úlohu plnila z. Mgr. J. Zaťková.

Vyhodnotenie úlohy: z. Mg. J. Zaťková dokončila archívne spracovanie fondu v rozsahu 20 archívnych škatúľ a inventár v rozsahu 21 strán bude po redakčných úpravách vydaný.

- i) **Archívne spracovanie fondu „Inventárneho zoznamu archiválií“ k archívnym dokumentom, ktoré VHA prebral po vyradovacom konaní od vojenských útvarov a zariadení MO SR** – úlohu plnili z. Mgr. J. Zaťková a z. Bc. Andrea Gajdáčová.

Vyhodnotenie úlohy: z. Mg. J. Zaťková a Bc. Andrea Gajdáčová spracovali a archívne uložili 313 ks škatúľ k archívnym fondom.

- j) **Archívne spracovávanie fondu „Veliteľstvo V. zboru“** – úlohu plnila z. Mgr. J. Zaťková.

Vyhodnotenie úlohy: z. Mg. J. Zaťková dokončila archívne spracovanie fondu v rozsahu 20 archívnych škatúľ a inventár v rozsahu 80 strán bude po redakčných úpravách a dokončení registrov vydaný.

Úloha: Realizovať archívne služby žiadateľom z rezortu ministerstva obrany a z radov civilnej verejnosti.

- a) **Správne úkony pre fyzické a právnické osoby:**

- z. Mgr. P. Kralčák spracoval písomné odpovede na 54 žiadostí
- z. Ing. P. Krajčírovič spracoval písomné odpovede na 63 žiadostí
- z. Ing. M. Ondruš spracoval písomné odpovede na 12 žiadostí

- z. Mgr. Jana Zaťková spracovala písomné odpovede na 4 žiadosti
- z. Bc. A. Gajdáčová spracovala písomné odpovede na 206 žiadostí
- do VA – CR Trnava bolo postúpených písomných 35 žiadostí
- na VHÚ boli postúpené 2 žiadosti
- elektronickou poštou bolo vybavených 101 žiadostí
- 20 faxových žiadostí
- vyradovacie konanie 636
(Ing. M. Ondruš 297, Mgr. P. Kralčák 302, Bc. A. Gajdáčová 30, J. Ondrušová 8)

V roku 2009 sa vybavilo 1133 písomných žiadostí, čo predstavuje 4 % nárast agentúry oproti roku 2008, keď sa vybavilo 1092 písomných žiadostí.

b) Konzultácie a obsluha v bádateľni

- počet návštev v bádateľni	382
- počet bádateľov (nárast fyzických osôb)	123
- počet predložených archívnych škatúl	2 036

z toho:

Mgr. P. Kralčák - 33, Ing. P. Krajčírovič - 58, Ing. M. Ondruš - 51, Mgr. J. Zaťková - 781, Bc. A. Gajdáčová - 1 065, M. Špilová – 19, J. Ondrušová - 29.

- počet vyhladaných a predložených archívnych jednotiek	3 995

z toho:

Mgr. P. Kralčák - 15, Ing. P. Krajčírovič - 2, Ing. M. Ondruš - 1, Bc. A. Gajdáčová – 2 017, Mgr. J. Zaťková – 1 677, M. Špilová – 214, J. Ondrušová - 69.

c) Špeciálne zbierky

- počet návštev v špeciálnych zbierkach	37
- počet bádateľov (fyzických osôb)	60

Bádateľom boli poskytnuté súbory vojenskohistorických fotografií, vojenské periodiká, vojenskoodborné a vojenskohistorické práce, mapy, spomienky vojenských osôb a ďalšie materiály.

M. Špilová vyhladala a spätne založila 925 ks fotografií.

d) Fotoarchív

Počet vyhladaných a predložených fotografií (pre vojenské útvary a zariadenia, štátne organizácie a pre súkromné osoby).

Pozitívy:	0
Skeny :	425
Z toho platená služba:	19

Využite fotografií:

- 1) Za účelom plnenia vedeckých úloh OVHV VHÚ boli naskenované a popísané fotografie pre:

- Dr. I. Purdeka	20 ks
- Mgr. M. Meška, M.A., PhD.	33 ks
- PhDr. I. Baku, PhD.	23 ks
- doc. PhDr. J. Bystrického, CSc.	54 ks

- Pre Dr. Bc. Petra Turzu bolo naskenovaných a popísaných 31 ks fotografií mapujúcich vojenskej dejiny Slovenska v rokoch 1939 až 1945.
- Pre Vojenský historický archív Praha bolo naskenovaných 22 ks fotografií.
- Za účelom výroby dokumentárneho filmu bolo pre potreby Slovenskej televízie naskenovaných 97 ks fotografií mapujúcich vojenskej dejiny Slovenska v rokoch 1939 až 1945.
- Vojenský historický archív poskytol 50 ks fotografií na výstavu „Sloboda za cenu života“, ktorej autorom je fotoreportér Miroslav Košírer. Fotografie mapujú obeť 1. a 2. svetovej vojny. Osobitnú kapitolu tvoril súbor fotografií z bombardovania Bratislavy v roku 1944.
- Pre časopis „Spectacular Slovakia“ bolo poskytnutých 5 fotografií M. R. Štefánika (Spectacular Slovakia 14 th. Edition, strana 7)
- Pre vydavateľstvo Slovart boli poskytnuté 4 fotografie s tematikou „Slovenská republika 1939-1945“.
- Pre TV Joj bolo poskytnutých 6 ks fotografií gen. A. Petráka za účelom výroby televíznej reportáže.

b) Výber a vyhotovovanie pozitívov a negatívov získaných zbierkovou činnosťou pre VHA – z. Mgr. P. Kralčák a z. A. Gajdáčová.

Negatívy:	0
Skeny:	85

Za účelom vybavovania správnej agendy VHA z. Bc. A. Gajdáčová vyľadala 668 ks osobných spisov vojakov a poddôstojníkov, 183 ks vojenských predpisov a spätne založila 696 ks osobných spisov, 183 ks vojenských predpisov .

Za účelom vybavovania správnej agendy VHA z. Mgr. J. Zaťková vyľadala 32 ks osobných spisov vojakov a poddôstojníkov, 12 ks vojenských predpisov a spätne založila 10 ks osobných spisov, 12 ks vojenských predpisov.

Za účelom vybavovania správnej agendy VHA z. Ing. P. Krajčirovič vyľadal 2 ks vojenských predpisov a založil 2 ks vojenských predpisov.

Za účelom vybavovania správnej agendy VHA z. J. Ondrušová vyhládala 22 ks vojenských predpisov a spätne založila 22 ks vojenských predpisov.

Pre potreby bádateľov a na plnenie správnych úkonov VHA bolo prekopírovaných 7 749 strán archívnych dokumentov. VHA za služby poskytované verejnosti vybral sumu v celkovej výške 427,65 €.

Úloha: Trvale zabezpečovanie ochrany archívnych dokumentov a zbierok

Ochrana archívnych fondov a zbierok sa zabezpečuje v rámci existujúcich finančných, materiálnych a personálnych možností VHA. Bc. A. Gajdáčová priebežne sledovala a zapisovala hodnoty teploty a relatívnej vlhkosti vzduchu. Na základe výsledkov meraní klimatických podmienok v depozitoch boli prijímané bezprostredné opatrenia. Teplota a vlhkosť vzduchu v skladových priestoroch sa udržiavali pravidelným vetraním.

Úloha: Ostatná činnosť

Plnenie:

Publikačná činnosť

a) Mgr. Jana Zaťková

Dokumenty:

Útek generála (Dokumenty k okolnostiam úteku generála Lavóra Georgijeviča Kornilova z rakúsko – uhorského zajatia). In: Vojenská história, roč. 13, 2009, č. 1, s. 67-73.

Archívniectvo:

Správa o spracovaní archívneho fondu Veliteľstvo VI. zboru vo VHA Bratislava: In: Vojenská história, roč. 13 , 2009, č. 1 , s.147.

Preklady

Claudia Reichl – Ham: Vojenské historické múzeum vo Viedni. In: Vojenská história, roč. 13, 2009, č. 3, s.141-158.

Anotácie na knihy

Horčíčka, Václav: Vzťahy Rakousko – Uherska a Spojených štátov amerických v období prvej svetovej vojny: In: Vojenská história, roč. 13, 2009, č. 1, s. 162-163.

Paxton, Robert O. : Anatomie fašizmu: In: Vojenská história, roč. 13, 2009, č. 1 , s. 165-166.

Flori, Jean: Rytíři a rytířství ve středověku: In: Vojenská história, roč. 13, 2009, č. 3, s. 168-169.

b) Ing. Milan Ondruš

Archívniectvo:

Správa o spracovaní časti archívneho fondu Vojenské veliteľstvo Východ vo VHA Bratislava a vydanie 1. dielu inventára. In: Vojenská história, roč. 13, 2009, č. 3, s.159-160.

Tab.: Výkon vybraných odborných činností VHA

Vybrané odborné činnosti VHA	Počet
Spracované archívne fondy a zbierky (počet škatúľ)	113
Vypracované inventáre a katalógy (počet titulov/počet strán)	4/666
Počet návštev v študovni / špeciálne zbierky	382/37
Počet vybavených žiadostí	1 133
Počet poskytnutých arch. škatúľ / arch. Jednotiek	2 036/3 995

► **MÚZEJNÁ ČINNOSŤ**

Akvizičná činnosť: smerovala k ďalšiemu rozširovaniu zbierkových fondov VHM Piešťany. VHM v hodnotenom období získalo na základe zmlúv o bezodplatnom prevode hnutelného majetku štátu, darom a kúpou **232** ks múzejných predmetov v celkovej hodnote 6 098 487,80 €. Na základe zmlúv o bezodplatnom prevode hnutelného majetku štátu získalo 132 kusov v hodnote 6 021 710,30 €, darom získalo 59 ks múzejných predmetov v hodnote 909 €, kúpou 41 ks múzejných predmetov v hodnote 65 868,50 € a zámenou 1 ks v hodnote 10 000,00 €. Zo zbierok bol vyradený 1 múzejný predmet v hodnote 100 955,61 € z dôvodu zámeny. Na základe úlohového listu NGŠ OS SR č. p.: ŠbLog-6-24/2009 a súčinnostných porád v mesiaci apríl a august bolo prevezených do VHM Piešťany z posádky Mokrad', L. Mikuláš, Nemecká, Brezno, Martin a Bratislava 16 ks pásovej, 41 ks kolesovej a špeciálnej techniky a 12 ks leteckej techniky. Dovedna bolo prevezených 69. V roku 2010 je nutné previesť okrem plánovanej techniky navyše 3 ks leteckej techniky, 2 ks pásovej a obrnenej techniky a 2 ks kolesovej techniky. V akvizičnej činnosti sa pokračovalo vo výbere techniky od útvarov a zariadení, na ktorú boli cestou UIA MO SR a VTSÚ Záhorie, AOS L. Mikuláš a ÚVN SNP Ružomberok spracované zmluvy o bezodplatnom prevode majetku štátu. K 31.12. 2009 a z 15 podpísaných zmlúv bolo zrealizovaných 14. Zmluva s ÚVN SNP Ružomberok bude zrealizovaná začiatkom roka 2010.

Pracovníci múzea ďalej vykonali výber a prevozy učebných pomôcok z VÚ 1305 DP Košice, prevozy z AOS L. Mikuláš. Na základe zmlúv o bezodplatnom prevode majetku štátu vykonali 8 prevozov leteckého materiálu z posádky Kuchyňa, 2 prevozy leteckého materiálu a kolesovej techniky z Nemeckej, 3 prevozy kolesovej techniky z Brezna a 3 prevozy náhradných dielov pre múzejnú techniku z Nemšovej, 4 prevozy pásovej a kolesovej techniky z posádky Bratislava.

Prevozy boli vykonávané pridelenou technikou múzea. Pri plnení týchto úloh bolo na automobiloch T-815 prejazdených 11 405 km a na Avii-21 to bolo 14 919 km. Dovedna bolo prejazdených 49 676 km bez priestupkov. Náklady na revízie bežnú opravu a prevádzku pridelenej techniky činili 8 751,41 Eur.

V hodnotenom období bolo spracovaných 24 zmlúv. Na zbierkové predmety prenajaté občianskym združeniam bolo spracovaných 6 nájomných zmlúv, z nich 4 boli obnovené a 2 novospracované.

VHM Piešťany eviduje v súčasnosti spolu 17 974 zbierkových predmetov, z toho v Mo Svidník 10 115 zbierkových predmetov a v Mo Piešťany 7 859 zbierkových predmetov.

Spracovávanie múzejných fondov do elektronickej podoby:

- v hodnotenom období sa vykonávalo priebežne.

Ochrana zbierkových predmetov:

- v hodnotenom období pracovníci Vojenského historického múzea ošetrili vlastnými prostriedkami 1 430 ks múzejných predmetov. Pracovníci múzejného oddelenia Piešťany vykonali odborné ošetrovanie a renováciu obrneného transportéra OT-62, BVP BPsV, OT-810 (Hkl c), OT-810 (Hkl d), BVP MU-90 v priestoroch múzea v Piešťanoch. Pokračovali v ošetrovaní leteckej, kolesovej, pásovej techniky. Sprevádzkovali 33 ks múzejnej pásovej, kolesovej obrnenej techniky, prekonzervovali 22 ks pásovej, 15 ks delostreleckej, 7 ks kolesovej techniky a vykonali základné ošetrovanie 368 ks kolesovej a ostatnej múzejnej techniky s dôrazom na techniku prevzatú na základe zmlúv o bezodplatnom prevode.

Ďalej sa ošetrilo 232 ks palných zbraní, 185 ks výstroja, 62 ks streliva a náloživa a 16 ks spojovacieho materiálu. V spolupráci s klubom vojenskej histórie ČSLA sa vykonala oprava automobilu Kraz-255, tankov T-72K a VT-55.

Pracovníci múzejného oddelenia Piešťany vykonali základné ošetrovanie múzejnej techniky. V priestoroch prírodného múzea a vonkajšej expozície múzejného oddelenia Svidník sa vykonala obnova náterov 11 ks pásovej, 11 ks delostreleckej techniky a 2 ks lietadiel (Li-2 a Avia B-33). Pracovníci múzejného oddelenia Piešťany v zmysle plánu vykonali prevoz 152 mm húfnice vz. 37 z priestorov obce Dobroslava do novovybudovaných priestorov na Dukle pri vyhliadkovej veži. Zároveň boli prevezené húfnice z obce Nižná Pisaná a v priestoroch priesmyku Dargov bolo vykonané zavarenie a obnova náteru vystavovanej múzejnej techniky. Prekonzervovalo sa 120 ks palných zbraní, 52 ks streliva a náloživa a vyčistilo sa 152 ks výstroja.

Zrušením nevyhovujúcich depozitárnych priestorov v múzejnom oddelení Svidník bolo v mesiacoch júl – august 2009 premiestnených do novovytvorených depozitárov 9 000 ks zbierkových predmetov, čo predstavuje okrem exponátov v hlavnej expozícii, zapožičaných zbierkových predmetov iným inštitúciám a zbierkových predmetov nachádzajúcich sa v exteriéri prírodného vojenského múzea celý zbierkový fond VHÚ VHM Mo Svidník.

Expozičná a výstavná činnosť:

- otvorenie upravenej stálej expozície „Výzbroj čs. armády v rokoch 1945 až 1992“ sa konalo 30. mája 2009 za účasti riaditeľa Vojenského historického ústavu Bratislava pplk. Mgr. Miloslava Čapoviča, PhD., ktorý otvoril novú sezónu VHM v Piešťanoch. Slávnostného aktu sa zúčastnil podpredseda vlády SR PhDr. Dušan Čapovič, DrSc., štátny tajomník MO SR Ing. Daniel Duchoň, pridelenec

obranu Českej republiky na Slovensku genmjr. Ing. Jiří Jančík, generálny riaditeľ sekcie kultúrneho dedičstva MK SR PhDr. Pavol Šimunič, CSc., generálny riaditeľ Leteckých opravovní Trenčín brig. gen. v. v. Ing. Jaroslav Muriň, plk. v. v. Ing. Pavel Veselý, riaditeľ a majiteľ Blue Sky Service, s. r. o Brno a ďalší hostia.

V rámci programu boli verejnosti oficiálne predstavené nové prírastky, lietadlo L-39 Albatros, ev. č. 0004 a lietadlo L-200 Morava ev. č. 0705.

V novo zrekonštruovaných priestoroch prístavku hangáru bola verejnosti sprístupnená putovná medzinárodná výstava o čs. legionároch pod názvom "Československé légie 1914 - 1920", ktorú vytvoril plk. v. v. MVDr. Milan Žuffa - Kunčo z Olomouca (ČR). Na jej odhalení a inštalovaní sa podieľal aj člen Klubu vojenských veteránov Trenčín plk. v. v. Ing. Miroslav Ondráš.

Pracovníci múzea v spolupráci s Klubom vojenskej histórie ČSLA pripravili pre návštevníkov dynamické ukážky vojenskej techniky a ukážku boja s použitím palných zbraní a vojenskej techniky. Návštevníkom v ukážke bol predvedený pásový ženíjný stroj ŽT-55, muničné vozidlo MU-90, bojové vozidlo BPsV, polopásový obrnený transportér OT-810 (replika Hkl 6d), motocykel M-72 DNEPER.

Klub vojenskej histórie ČSLA pripravil výstavku palných zbraní z obdobia II. sv. vojny, ktorú si návštevníci mohli prezrieť v postavenom vojenskom stane.

Na voľnej ploche bola pre návštevníkov pripravená výstavka automobilov PRAGA V3S s rôznymi nadstavbami. Návštevníci si mohli zblízka prezrieť automobily: 130 mm raketomet vz. 51, 30 mm protiletadlový dvojkanón PldvK 53 / 59, PV3S – CR automobil na prepravu PHM, PV3S – ARS automobil rozstrekovací PV3S – ZC automobil na prevoz munície, PV3S – RM-31 s vlekom, automobil špeciálny.

Pracovníci múzea v spolupráci so Strednou odbornou školou leteckotechnickou Trenčín pripravili ukážku leteckej techniky. Návštevníci sa mohli posadiť do kabín vojenských lietadiel MiG-21MF, MiG-21UM, L-29, Mi-24D, Jak-40.

Miestny piešťanský automobilový Veterán klub vystavil desať historických osobných automobilov.

V dňoch 13. a 14. júna sa na letisku v Piešťanoch konali 3. národné letecké dni - Dni národnej hrdosti. VHM Piešťany sa podieľalo na príprave NLD a aj na samotnom priebehu vystavovaním štyroch exponátov leteckej techniky (MiG-21, Su-22 UM3K, Mi-8PPA a Mi-24D) na statickom stojane /„stojanke“/ lietadiel. Na ploche expozície VHM sa prezentovali aj členovia KVH ČSLA s ukážkou poľného stanoviška s výzbrojou PVO protiletadlového kanóna S-60, vozidlom GAZ-69, bojového prieskumného vozidla BPsV a dobovej výstroje a výbroje príslušníkov bývalej ČSLA. Do expozície múzea zavítal aj minister obrany SR Jaroslav Baška, štátny tajomník MO SR Daniel Duchoň, podpredseda vlády SR a minister vnútra pán Róbert Kaliňák a náčelník Generálneho štábu OS SR gen. Ľubomír Bulík.

Dňa 16. mája 2009 bolo VHM v Piešťanoch v rámci akcie „NOC MÚZEI“ otvorené aj v nočných hodinách, kde v spolupráci s klubom KVH Piešťany pripravilo bohatý program so sprievodnými akciami, ako napr. ukážky obsluhy delostreleckej techniky – klub voj. histórie, ukážku prieskumnej čaty v akcii.

Obdobne môžeme hodnotiť priebeh branného preteku stredných škôl v spolupráci s regrutačným strediskom Trnava v rámci akcie KEMP 2009.

V mesiaci september sa uskutočnil 3. ročník „Dňa ozbrojených zložiek s deťmi“ pod záštitou MO SR pre základné školy Piešťanského regiónu. Akciu slávnostne otvoril riaditeľ VHÚ Bratislava pplk. Mgr. Miloslav Čaplovič, PhD.

Aj napriek nepriazni počasia pracovníci múzea pripravili pre žiakov piešťanských škôl a okolia pôsobivý program, v ktorom sa prezentovali príslušníci policajného zboru Trnava, Hasičského a záchranného zboru Piešťany, Zboru väzenskej

a justičnej stráže Leopoldov, príslušníci OS SR z VÚ Nitra, Hlohovec a Martin, Vojenskej polície Banská Bystrica, regrutačného strediska Trnava, Klubu vojenskej histórie ČSLA Piešťany. Program spojený s prehliadkou múzea si prezrelo okolo tisíc návštevníkov.

Po skončení sezóny pracovníci múzejného oddelenia Piešťany začali reinštaláciu expozície (hangár č.1) z dôvodu doplnenia leteckej časti o nové múzejné predmety a zámenu niektorých predmetov. Predpoklad ukončenia: do otvorenia sezóny 2010.

V priebehu roka pracovníci múzejného oddelenia Svidník spracovali a predložili na posúdenie jednotlivým súčastiam VHÚ Bratislava návrh scenára k pripravovanej reinštalácii expozície vo Svidníku s predpokladanou dobou realizácie v roku 2010.

Výstavy:

Výstavy vlastné:

- „Vojnová fotografia“ výstava v MO Svidník
- „M. R. Štefánik vojak - politik – astronóm“ – výstava v MO Svidník
- „Frontová umelecká fotografia vojnového fotografa“

Vlastné výstavy v priestoroch expozície iných múzeí:

„Zbrane a výstroj československej armády v rokoch 1945-1992“ v priestoroch Kysuckého múzea v Čadci Cieľom výstavy bolo priblížiť návštevníkom časť histórie vyzbrojovania čs. armády po skončení 2. sv. vojny. Vystavené zbrane, zavedené do výzbroje čs. armády, doplnila výstroj používaná vojakmi pri plnení bojových a výcvikových úloh.

Výstavy prevzaté:

„Československé légie 1914 – 1920“ - súkromná výstava - autor a majiteľ - plk. v. v. MVDr. Milan Žuffa – Kunčo;

„Slováci v Royal Air Force „PER ARDUA AD ASTRA“ – prevzatá výstava od STM Košice;

„Kursk - míľniky obratu“ – prevzatá z Múzea SNP v Banskej Bystrici.

Krátkodobé výstavy:

„M. R. Štefánik vojak - politik – astronóm“ v Horehronskom múzeu;

„M. R. Štefánik vojak - politik – astronóm“ v Univerzitnej knižnici v Bratislave;

„Zbrane 1. a 2. svetovej vojny“ pri príležitosti 3 národných leteckých dní v priestoroch VHÚ Piešťany;

„M. R. Štefánik vojak – politik – astronóm“ pri príležitosti 3 národných leteckých dní v priestoroch letiska Piešťany;

„Zbrane 1. a 2. svetovej vojny“ v rámci odborného seminára „Občania Podjavorinského kraja v zahraničnom odboji“ v obci Lubina. Seminár bol organizovaný pod

záštitou Trenčianskeho samosprávneho kraja, MO SR, veľvyslanca USA v Bratislave.

„Zbrane 1. a 2. svetovej vojny“ v rámci medzinárodného seminára „História špeciálnej techniky organizovaného Trenčianskou univerzitou A. Dubčeka v Trenčíne na Fakulte špeciálnej techniky.

„Zbrane 1. a 2. svetovej vojny“ v rámci VI. ročník podujatia „Deň polície, armádnych a záchranných zložiek“ v Prievidzi. Za aktívnu účasť na podujatí primátor mesta Prievidza Ing. Ján Bodnár venoval VHM Piešťany „Pamätný emblém“.

„Zbrane 1. a 2. svetovej vojny“ pri príležitosti “Dňa otvorených dverí“ Multifunkčnej zásobovacej základne západ – Nemšová,

„Zbrane 1. a 2. svetovej vojny “ pri príležitosti osláv 65. výročia SNP v obci Prašník;

Sprístupnenie múzejného exponátu PLK 85 mm v obci Kamienka organizovaného obecným úradom – prezentácia ručných palných zbraní;

– 65.výročie oslobodenia obce Kružľová a otvorenie „Izby vojnových spomienok“ - prezentácia ručných palných zbraní.

Výskumná činnosť:

V rámci výskumnej činnosti pracovníci múzea pokračovali v plnení vedecko-výskumných úloh v súlade s Ročným vykonávacím plánom vedeckej a výskumnej činnosti VHÚ na rok 2009.

V rámci výskumnej činnosti pracovníci múzea pokračovali v spracovávaní návrhov o zaradení múzejných predmetov do zbierok, v spracovávaní podkladových materiálov do pripravovaného katalógu. Stanovené výskumné úlohy sa v hodnotenom období plnili priebežne, s určitým časovým sklzom, z dôvodu plnenia iných neplánovaných úloh spojených s činnosťou VHM.

Pracovník múzejného oddelenia Svidník spracoval posudok k štúdiu Jana Štaigla „Účasť čs. armády na odmínovaní Slovenska po 2. svetovej vojne“.

Edičná a publikačná činnosť:

V rámci publikačnej činnosti bolo k 31. 12. 2009 uverejnených 12 článkov vrátane fotodokumentácie, ktoré sa týkali múzejných predmetov VHM (OT 810/R2, Aero L-29 Delfín, Caproni Ca-33, 122 mm húfnica vz. 38, obrnený transportér OT-62, Praga V3S POP, stredný tank T-54AM, Tupolev Tu-143 z mobilného prie-skumného kompletu VR-3, Su-25 K, vrtuľník Mi-4, Tatra T-111, 30 mm dvojkanón vz.53/59. Ďalej sa podieľali na spracovaní materiálov k 15. výročiu VHÚ Bratislava, materiálov a obrazovej dokumentácie do propagačného materiálu o VHM.

V regionálnych novinách boli zverejnené tieto články:

- Návšteva amerického generála M.R. Umbargerera vo vojenskom múzeu vo Svidníku. In: Týždenník Dukla, 29. 6. 2009 – Mgr. A. Latta;
- Delo z podstavca v Snine *šupli* za Kaštieľ (reakcia na prevoz muzeálneho zbierkového predmetu) In: Zemplínsky Korzár, 12. 6. 2009 – Mgr. A.Latta;
- Vojnové suveníry. In: Týždenník Žurnál, č. 38/2009 – Mgr. A. Latta;
- Vyhliadkovú vežu na Dukle opravujú. In: Prešovský Korzár, 2. 7. 2009 – Mgr. A. Latta;

- Vojnové delo previezli zo Sniny do Kamienky (reakcia na prevoz muzeálneho zbierkového predmetu). In: Zemplínsky Korzár, 25. 8. 2009 – Mgr. A. Latta.

PREZENTAČNÁ A PROPAGAČNÁ ČINNOSŤ:

Špecializované a odborné výklady v expozíciách:

- pre príslušníkov Akadémie ozbrojených síl generála M. R. Štefánika v Liptovskom Mikuláši;
- pre delegáciu VÚC Prešov s poslancami Národného zhromaždenia Francúzska;
- pre delegáciu Ministerstva vnútra SR s učiteľmi policajných škôl Francúzskej republiky;
- pre delegáciu GŠ MO SR – gen. M. R. Umbarger – veliteľ Národnej gardy štátu INDIANA;
- pre delegáciu veľvyslanectva USA na Slovensku s kadetmi z vojenských škôl z USA.

Osobitné prezentačné akcie a programy pri rôznych príležitostiach:

- „Noc múzeí“ – nočná prehliadka expozície VHM – v rámci medzinárodného projektu;
- otvorenie sezóny vo VHM Piešťany (dynamické ukážky múzejnej techniky tank T-72, BPsV, vozidlo MU-90, OT-810, VT-55 a 30 ks ručných palných zbraní),
- branný pretek pre stredné školy Trnavského kraja,
- 3. národné letecké dni v Piešťanoch (BPsV a 30 ks ručných palných zbraní);
- medzinárodný deň detí (prezentácia 25 ks ručných palných zbraní v Hlohovci);
- rekonštrukcia dobových bojov o oslobodenie Bratislavy v apríli 1945. Akciu organizoval Klub vojenskej histórie CARPATHIA a VHÚ Bratislava, pod záštitou predsedu vlády SR a primátora mesta Bratislava (replika polopásového obrneného transportéru Hkl 6c a nemecký ľahký guľomet MG-34) Nižná na Orave (ukážka historických bojov, zastúpenie VHM - Hkl 6c);
- rekonštrukcia bojov o Dargovský priesmyk organizovaná Klubom vojenskej histórie Košice (replika Hkl 6c);
- „Prezentácia VHM Piešťany“ v rámci veľtrhu cestovného ruchu na výstavisku Agrokompex Nitra;
- „Deň ozbrojených zložiek“ v mesiaci september 2009.

Propagačné dynamické ukážky múzejnej vojenskej techniky:

- pri otvorení múzejnej sezóny vo VHM Piešťany;
- pri príležitosti 3. národných leteckých dní v Piešťanoch;
- v rámci akcie „Deň ozbrojených zložiek“.

ODBORNÁ A METODICKÁ ČINNOSŤ:

Pracovníci múzea v Piešťanoch poskytovali odbornú metodickú pomoc pri zriaďovaní Sieni cti a slávy v útvaroch a zariadeniach OS SR. Vykonávali kon-

zultačnú a poradenskú činnosť pre záujmové združenia, kluby vojenskej histórie, inštitúcie a jednotlivcov k problematike vojenstva a výzbroje armády.

Pracovníci múzea vo Svidníku pripravili v rámci projektu „Škola v múzeu“ pre žiakov základných a stredných škôl prednášky a besedy k 64. výročiu oslobodenia mesta Svidník, 64. výročiu ukončenia 2. svetovej vojny.

b) Komisia na tvorbu zbierok

Komisia na tvorbu zbierok sa schádzala pravidelne podľa schváleného harmonogramu. Na svojich 10 zasadaniach schválila výber a nákup múzejných predmetov, ako aj návrhy výpožičných, nájomných zmlúv, tiež návrhy na vyradenie zbierkových predmetov a spracovanie zámenných zmlúv. Pri výpožičných zmluvách zbierkových predmetov boli obnovené všetky zmluvy so samostatnými subjektmi rezortu, múzeami, školami a obcami. Z celkového počtu 7 spracovaných návrhov zmlúv boli 3 obnovené a spracované 4 nové. Vzhľadom na doteraz nejasnenú otázku kompetencie veliteľov podpisovať s VHÚ Bratislava výpožičné zmluvy, zostáva doriešiť 6 zmlúv s vojenskými útvarmi ozbrojených síl. Komisia na tvorbu zbierok schválila 110 návrhov na nadobudnutie a zaradenie zbierkových predmetov do múzejného fondu. Stanovila múzejnú hodnotu 232 ks múzejných predmetov, ktorým bolo pridelených 191 prírastkových čísiel.

V súvislosti s krátkodobým zapožičiavaním zbierkových predmetov múzeám a obciam bolo spracovaných 5 zmlúv o výpožičke. Okrem toho boli spracované podklady do 3 darovacích zmlúv, 2 zmlúv o zámene a jednej kúpnej zmluve.

Iné akcie:

Dňa 19. 6. 2009 sa pracovníci múzea prezentovali na festivale múzeí Slovenska, ktorý organizoval Zväz múzeí na Slovensku v Západoslovenskom múzeu Trnava pod záštitou Trnavského samosprávneho kraja. Dovedna sa na festivale prezentovalo 24 múzeí z celého Slovenska.

Dňa 23. 6. 2009 v rámci akcie „KEMP 2009“ vo výcvikovom priestore Lešť odovzdal riaditeľ Personálneho úradu kolektívu VHÚ – VHM Piešťany pamätný odznak „Za rozvoj personálneho úradu“. Pamätný odznak bol udelený za dlhodobú spoluprácu s regrutačnými strediskami pri popularizácii OS SR.

V dňoch 19. 8. 2005 až 23. 8. 2005 sa múzeum v úzkej spolupráci s KVH ČSLA zúčastnilo na prvom ročníku akcie „Slovenské piesky 2009“, konanej pod záštitou ministra obrany SR vo VVP Záhorie. VHM sa na akcii prezentovalo bojovým prieskumným vozidlom BPsV - SVATAVA, tankom T-54M, OT-62 a tankovou pojazdnou dielňou TPDA 82M na podvozku PV3S. VHM v rámci hodnotenia získalo niekoľko ocenení v rôznych kategóriách a patrilo k najúspešnejším organizáciám.

V mesiaci október sa múzeum prezentovalo výstavkou uniforiem, spojovacej techniky a motocyklov v rámci Neformálneho stretnutia ministrov obrany členských krajín NATO v Bratislave, ktoré sa uskutočnilo po prvýkrát na území Slovenskej republiky.

Tab.: Výkon odbornej správy zbierkových predmetov

Výkon odbornej správy zbierkových predmetov	Počet
Nadobudnuté zbierkové predmety	232
Chronologická evidencia – 1. stupeň	191
Katalogizácia – 2. stupeň	0
Vyradenie múzejných predmetov	1
Ošetrovanie zbierkových predmetov celkom: z toho	1 430
Ošetrovanie (prekonzervácia) zbierkových predmetov z toho:	444
Repasácia veľkorozmerných zbierkových predmetov	33
Oprava, prekonzervácia a spojzadenie veľkorozmernej techniky	43
Ošetrovanie kolesovej a ostatnej múzejnej techniky	368
Prekonzervácia malorozmerné predmety z toho:	986
- Palné zbrane	311
- Strelivo, náloživo	114
- Ošetrovanie výstrojného materiálu	337
- iný	224

Tab. Návštevnosť expozícií / výstav VHM

Pracoviská VHM	Počet návštevníkov
Expozícia VHM v Piešťanoch, z toho platiacich	18 200 900
Akcie zamerané na prezentáciu múzea	25 688
Expozícia múzejného oddelenia vo Svidníku, z toho platiacich	12 783 4 441
Vyhliadková veža Dukla, z toho platiacich	12 451 6 042
Informačné stredisko Dukla	1 103
Prírodný areál na Dukle a v Údolí smrti	26 000
Spolu, z toho platiacich	96 225 11 383

z toho:

3. národné letecké dni	cca 1 000 návštevníkov
Otvorenie sezón	cca 2 000 návštevníkov
Noc múzeí	1 000 návštevníkov
Braný pretek pre školy	210 návštevníkov
Deň ozbrojených zložiek	1 500 návštevníkov
Dukla spomína	86 návštevníkov

Tab.: Výstavy a kultúrno-spoločenské podujatia VHM

Podujatia / akcie	Počet
Stále expozície	4
Dlhodobé výstavy	1
Krátkodobé tematické výstavy	4
Kultúrno-spoločenské podujatia	6
Spolu	19

EXPOZÍCIE :

- expozícia VHM v Piešťanoch *Výzbroj čs. armády v rokoch 1945 - 1992*,
- expozícia VHM vo Svidníku *Dejiny vojenstva na východnom Slovensku*,
- expozícia Informačné stredisko Dukla,
- expozícia VHM v prírodnom areáli Dukla - Údolie smrti,
- vonkajšia expozícia techniky vo Svidníku.

KRÁTKODOBÉ TEMATICKÉ VÝSTAVY mimo VHM:

Štefánik astronóm, vojak, politik	5 000 návštevníkov
Zbrane 1. a 2. svetovej vojny	3 800 návštevníkov

AKCIE mimo objekty VHM:

Hlohovec - MDD	2 000 návštevníkov
Dargov - rekonštrukcia bojov	7 500 návštevníkov
Bratislava - rekonštrukcia bojov	5 700 návštevníkov
Agrokomplex Nitra	7 000 návštevníkov
Čadca	1 000 návštevníkov

► ZAHRANIČNÉ AKTIVITY

V súlade s Plánom hlavných úloh a základných opatrení VHÚ na rok 2009 sa v hodnotenom období uskutočnilo 34 zahraničných pracovných ciest do siedmich štátov Európy (Česká republika, Maďarská republika, Ruská federácia, Spolková republika Nemecko, Spolková republika Rakúsko, Rumunsko, Poľská republika), na ktorých sa zúčastnilo 12 osôb – príslušníkov, resp. zamestnancov VHÚ.

V rámci bilaterálnej spolupráce boli vykonané dve zahraničné aktivity: zahraničná pracovná cesta do Prahy za účelom rozvoja spolupráce s VÚA Praha (13. 5. - 15. 5. 2009), ako aj zahraničná pracovná návšteva na pôde VHÚ Bratislava z VÚA Praha (11. 9. 2009) za účelom rozvoja spolupráce v oblasti vojenského archívnictva. Realizované zahraničné aktivity splnili svoj cieľ a napomohli rozvoju spolupráce v oblasti vojenskej historickej vedy a výskumu.

V rámci plnenia vedeckých projektov a úloh schválených v Ročnom vykonávacom pláne vedeckej a výskumnej činnosti na rok 2009 sa za účelom výskumu v zahraničných archívoch realizovalo pätnásť zahraničných pracovných ciest do štyroch európskych krajín (Česká republika, Maďarská republika, Spolková republika Rakúsko, Spolková republika Nemecko). Výsledky výskumu v zahraničných archívoch budú využité pri plnení vedeckých úloh určených v plánoch vedecko-výskumnej, spracovateľskej a publikačnej činnosti na roky 2009 – 2013. Získané slovacikálne militárie obohatia fondy a zbierky VHA Bratislava.

Tab.: Výskum v zahraničných archívoch

ZAMERANIE Vedeckého výskumu	Štát	Počet ZPC	Počet osôb
VII/3/09-11 „Dokumenty k vojenským dejinám Slovenska“	MR	1	1
VII/3/09-11 „Dokumenty k vojenským dejinám Slovenska“	A	1	1
IV/4/08-10 „Kto bol kto 1939 – 1945“	ČR	3	3
VIII/3/08-13 „Vojenské dejiny Slovenska VII. zväzok“	ČR	2	6
APVV – 0352-07 „Nemecko-slovenské vzťahy v r. 1938-1945 v dokumentoch“	D	3	3
IV/2/09-11 „Vojenské osobnosti v dejinách Slovenska 1939-1945“	ČR	4	6
„Slovenská vojenská generalita 1918-2008“	ČR	1	1
SPOLU		15	21

Riaditeľ VHÚ v rámci účasti na vedeckých konferenciách a sympóziách vykonal zahraničnú pracovnú cestu do Varšavy (Poľská republika), kde sa zúčastnil na medzinárodnej konferencii „September 1939 r.“ Ďalej sa zúčastnil na 9. konferencii Pracovnej skupiny pre vojenskú históriu (MHWG) Konzorcium obranných

akadémií a štúdií PzM v Bukurešti (Rumunsko); na 31. zasadnutí česko-slovenskej komisie historikov v Olomouci (Česká republika). Vedeckí pracovníci VHÚ sa aktívne zúčastnili na medzinárodných vedeckých konferenciách vo Varšave (Poľská republika) – PhDr. Igor Baka, PhD., v Budapešti (Maďarská republika) – PhDr. Vladimír Segeš, PhD., v Českej republike – Liberci – Michal Štefanský, CSc. a PhDr. Igor Baka, PhD. v Prahe, v Bukurešti (Rumunsko) – Mgr. Marek Meško, M.A., PhD.

Pracovník VHM Piešťany, Dr. Bc. Peter Turza vykonal zahraničnú pracovnú cestu do VÚA Praha za účelom štúdia archívnych materiálov.

Na základe pozvania bolo v roku 2009 vykonaných aj päť zahraničných pracovných ciest za účelom účasti na slávnostných zhromaždeniach organizovaných pri príležitosti výročia významných historických udalostí (Ruská federácia, Česká republika, Poľská republika).

Dr. Imrich Purdek sa ako člen medzivládnej komisie pre vojnové hroby zúčastnil VIII. zasadnutia Spoločnej medzivládnej slovensko-ruskej komisie o hroboch padlých vojakov a civilných obetí vojny v Moskve (Ruská federácia).

8. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA VHÚ V ROKU 2009

VHÚ v roku 2009 plnil úlohy v rámci svojej pôsobnosti v podmienkach pretrvávajúceho nedostatku rozpočtových prostriedkov, ktoré dlhodobu nevytvárajú dostatočné podmienky na komplexné plnenie plánovaných úloh ústavu, a to najmä v oblasti rutínnej a štandardnej údržby a ostatných tovarov a služieb. Rozpis záväzných ukazovateľov primeraným spôsobom nezohľadňoval nevyhnutné náklady na postupné sprevádzkovanie objektov určených na užívanie VHM, ako aj na ochranu a revitalizáciu kultúrnych pamiatok a vojnových cintorínov v správe VHÚ. Činnosť VHÚ taktiež nepriaznivo ovplyvňoval aj nedostatočný počet odborných zamestnancov, predovšetkým vo VHM a VHA.

VHÚ aj v roku 2009, napriek uvedenej nepriaznivej skutočnosti, úspešne zabezpečoval rozvoj slovenskej vojenskej historickej vedy plnením plánovaných vedeckých projektov a úloh. V hodnotenom období nadviazal na úspechy dosiahnuté pri prezentovaní a sprístupňovaní dosiahnutých výsledkov prostredníctvom publikačnej činnosti a aktívnej účasti na vedeckých podujatiach doma i v zahraničí.

VHÚ, resp. jeho archívne pracovisko v Bratislave, v plnom rozsahu poskytoval archívne služby a plnil ostatné odborné úlohy vyplývajúce z jeho pôsobnosti, čím zabezpečoval rozvoj vojenského archívnictva v súlade so zákonom č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhláškou Ministerstva vnútra SR č. 628/2002 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V oblasti múzejnej činnosti pokračoval v spolupráci s ozbrojenými silami SR podľa plánu prevozu predmetov múzejnej hodnoty z útvarov a zariadení OS SR,

ktoré VHÚ získal na základe zmlúv o bezodplatnom prevode majetku štátu. Plnenie úloh vyplývajúcich pre VHM zo strategických cieľov návrhu stratégie rozvoja múzeí a galérií v Slovenskej republike do roku 2011 výrazne negatívne ovplyvňuje skutočnosť, že sa do rozpočtu VHÚ na ich realizáciu v roku 2009 nepodarilo presadiť ich finančné krytie priamou dotáciou zriaďovateľa.

Napriek pretrvávajúcemu dlhodobému nedostatku rozpočtových prostriedkov sa podarilo v roku 2009 skvalitniť pracovné podmienky pre príslušníkov a zamestnancov VHÚ, ako aj podmienky pre domácich aj zahraničných návštevníkov v expozíciách VHM v Piešťanoch a Svidníku, ako aj bádateľov v priestoroch študovne VHA Bratislava.

9. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV VHÚ

Rezort ministerstva obrany – ústredný orgán štátnej správy Ministerstvo obrany SR: rozvoj vojenskej historickej vedy, rozvoj medzinárodnej spolupráce v oblasti vojenskej historickej vedy, vojenského archívництва a múzejníctva; odborná ochrana a využívanie národného kultúrneho dedičstva; expertízy, vojensko-historické analýzy, odborné stanoviská a podkladové materiály, návrhy rozkazov prezidenta SR k historickým výročiam, k zapožičaniu bojových zástav vojenským útvarom a vojenským zväzkom, k zapožičaniu historických názvov a čestných názvov vojenským útvarom a vojenským zväzkom, návrhy rozkazov ministra obrany na priznanie znakov vojenským útvarom, školám, ústavom a zariadeniam rezortu ministerstva obrany, návrhy príhovorov a prejavov k historickým výročiam, vojenská symbolika, publikačná činnosť...;

Ozbrojené sily Slovenskej republiky: publikačná činnosť, prednášky, vojensko-historické služby a iné druhy výstupov na podporu rozvoja vzdelávania a výchovy; odborná metodická a materiálna pomoc vojenským telesám v oblasti práce s vojenskými tradíciami;

Štátne orgány, inštitúcie, organizácie z iných rezortov: najmä Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo zahraničných vecí (zastupiteľské úrady v zahraničí), Ministerstvo školstva a kultúry SR: posudková a expertízna činnosť, odborné poradenstvo (medzinárodné dohody o vojnových hroboch, odškodňovanie, rehabilitácie ...), opisy z archívnych dokumentov a výpisy z nich, odborné stanoviská pre potreby súdov, prokuratúr a vyšetrovateľov (vojnové represálie, vojnové zločiny ...), referáty, prednášky ...;

Odborná a laická verejnosť: sprístupňovanie najnovších poznatkov vojenskej historickej vedy prostredníctvom publikačnej činnosti (syntézy, monografie, zborníky, odborný vojensko-historický časopis, štúdie, články), seminárov, konferencií, prednášok, výstav, poskytovania archívnych a knižničných služieb.